

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**INFORMACJA O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU
W SIERPNIU 2014 R.**

Warszawa, 22 września 2014 r.

Spis treści

	strona
Wstęp.....	3
Rynek pracy	5
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	12
Ceny.....	16
Rolnictwo.....	24
Przemysł	31
Budownictwo	36
Budownictwo mieszkaniowe	38
Rynek wewnętrzny.....	40
Transport.....	43
Bilans płatniczy.....	45
Handel zagraniczny	47
Pieniądz.....	54
Budżet państwa.....	57
	*
	* *
Wyniki finansowe ubezpieczycieli	60
Produkt karowy brutto	63
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju.....	70
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne.....	72

Wstęp

W sierpniu br. w podstawowych obszarach gospodarki obserwowano słabszą dynamikę niż w poprzednich miesiącach. Niższa niż przed rokiem była produkcja sprzedana przemysłu oraz produkcja budowlano-montażowa, na co częściowo wpłynęły czynniki o charakterze sezonowym. Niewielkiemu spowolnieniu uległ wzrost sprzedaży detalicznej. W słabszym tempie niż dotychczas rosła również sprzedaż usług w transporcie.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w drugim miesiącu z kolei ukształtowały się na poziomie niższym niż przed rokiem. Bardziej niż w lipcu br. obniżyły się w skali roku ceny żywności i napojów bezalkoholowych, odzieży i obuwia oraz towarów i usług związanych z transportem; utrzymał się natomiast wzrost cen towarów i usług związanych z mieszkaniem. Nieco wolniejszy niż w lipcu br. był spadek cen produkcji sprzedanej przemysłu oraz produkcji budowlano-montażowej.

Tempo wzrostu przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń nominalnych brutto w sektorze przedsiębiorstw w skali roku było podobne jak w dwóch poprzednich miesiącach. Wobec spadku cen konsumpcyjnych nieco umocnił się wzrost siły nabywczej płac. Nominalne i realne emerytury i renty brutto w systemie pracowniczym nadal rosły szybciej niż świadczenia rolników indywidualnych, w tempie zbliżonym do wzrostu wynagrodzeń.

Sytuacja na rynku pracy była lepsza niż przed rokiem. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw, podobnie jak w poprzednich miesiącach, było nieco wyższe niż przed rokiem. Stopa bezrobocia rejestrowanego po raz kolejny obniżyła się – do 11,7% w końcu sierpnia br. Według badania popytu na pracę w I półroczu br. utworzono więcej niż przed rokiem nowych miejsc pracy. Równocześnie obserwowano zmniejszenie skali likwidacji miejsc pracy.

Produkcja sprzedana przemysłu w sierpniu br., po raz pierwszy od maja 2013 r., obniżyła się w skali roku – o 1,9% (po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym notowano wzrost o 0,7%). Spadek obserwowano we wszystkich sekcjach, z wyjątkiem dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji. Wśród głównych grupowań przemysłowych nadal niższa niż przed rokiem była produkcja dóbr związanych z energią; spadek odnotowano także w produkcji dóbr inwestycyjnych i konsumpcyjnych nietrwałych. Produkcja budowlano-montażowa w sierpniu br. była o 3,6% mniejsza niż przed rokiem (po wyeliminowaniu sezonowości obserwowano wzrost o 1,0%), na co wpłynęło obniżenie produkcji w jednostkach zajmujących się głównie budową budynków. Sprzedaż detaliczna była o 2,8% wyższa niż przed rokiem.

We wrześniu br. oceny ogólnego klimatu koniunktury gospodarczej w przetwórstwie przemysłowym są mniej korzystne niż przed miesiącem. Negatywne (wobec pozytywnych w sierpniu br.) są oceny bieżącej produkcji oraz portfela zamówień krajowych

(przy pogorszeniu niekorzystnych ocen portfela zagranicznego), a przewidywania w tych obszarach są optymistyczne, ale ostrożniejsze niż przed miesiącem. Negatywnie jest oceniana sytuacja finansowa, a odpowiednie prognozy są mniej korzystne od przewidywań z sierpnia br. Podmioty budowlane oceniają koniunkturę bardziej negatywnie niż przed miesiącem, głównie pod wpływem niekorzystnych, gorszych niż w sierpniu br., ocen bieżących oraz prognoz w zakresie portfela zamówień, produkcji i sytuacji finansowej. W handlu detalicznym przedsiębiorcy oceniają koniunkturę podobnie jak w sierpniu br. Zbliżone do prognoz sprzed miesiąca są optymistyczne przewidywania popytu na towary. Pesymistyczne (wobec korzystnych przed miesiącem) są oceny bieżącej sprzedaży, przy nieznacznie pozytywnych, ostrożniejszych od formułowanych w sierpniu, przewidywaniach w tym zakresie. Utrzymują się negatywne diagnozy i prognozy sytuacji finansowej. We wrześniu br. w porównaniu z poprzednim miesiącem wyraźnie poprawiły się pesymistyczne nastroje konsumenckie.

W sierpniu br. na rynku rolnym ceny większości podstawowych produktów pochodzenia roślinnego w skupie, z wyjątkiem cen żyta, kształtowały się poniżej poziomu sprzed roku. Niższe niż w sierpniu ub. roku były również ceny większości produktów pochodzenia zwierzęcego. Wstępne wyniki czerwcowego badania wskazują na wzrost w skali roku pogłowia trzody chlewnej oraz niewielki – bydła. Według przedwinkowego szacunku głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych, tegoroczne zbiory zbóż, rzepaku i rzepiku, warzyw gruntowych oraz owoców z drzew będą wyższe od ubiegłorocznych, natomiast ziemniaków, buraków cukrowych oraz owoców z krzewów – niższe.

Obroty towarowe handlu zagranicznego w okresie styczeń–lipiec br. zwiększyły się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, bardziej po stronie eksportu niż importu. Wyraźnie poprawiło się ujemne saldo obrotów ogółem. Zwiększyły się obroty ze wszystkimi grupami krajów, z wyjątkiem krajów Europy Środkowo-Wschodniej. W I półroczu br. wskaźnik terms of trade ogółem kształtował się na korzystnym poziomie i wyniósł 103,6 (wobec 102,6 przed rokiem).

Po ośmiu miesiącach br. deficyt budżetu państwa wyniósł 24,6 mld zł, co stanowiło 51,9% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2014 r. Dochody wyniosły 184,5 mld zł, a wydatki 209,1 mld zł, tj. odpowiednio 66,4% i 64,3% planowanej kwoty.

Rynek pracy

W sierpniu br. utrzymał się niewielki, zbliżony do notowanego w poprzednich miesiącach, wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku. Mniejszy niż w sierpniu ub. roku był napływ do bezrobocia; zmniejszyła się również liczba osób skreślonych z rejestru bezrobotnych. Stopa bezrobocia obniżyła się wobec notowanej przed miesiącem i była wyraźnie niższa niż przed rokiem.

Według wyników badania popytu na pracę, w I półroczu br. utworzono więcej nowych miejsc pracy niż w analogicznym okresie ub. roku; równocześnie mniej niż przed rokiem miejsc pracy zlikwidowano.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w sierpniu br. ukształtowało się na poziomie 5534,6 tys. osób i było o 0,7% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 0,8% w lipcu br. i spadku o 0,5% w sierpniu ub. roku). Najbardziej zwiększyło się zatrudnienie w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 6,7%), informacji i komunikacji (o 3,1%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 2,5%), obsłudze rynku nieruchomości (o 2,3%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 2,2%). Spadek zatrudnienia notowano natomiast w budownictwie (o 7,4%), górnictwie i wydobywaniu (o 6,9%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,7%).

Przeciętne zatrudnienie kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2014		2013		2014	
	VIII		I-VIII			
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100			w tys.	
Sektor przedsiębiorstw	5534,6	100,7	99,5	98,9	100,5	5517,8
w tym:						
Przemysł	2477,1	101,2	99,3	98,9	100,9	2468,8
górnictwo i wydobywanie	155,6	93,1	98,2	99,1	93,8	158,9
przetwórstwo przemysłowe	2077,4	102,2	99,5	99,0	101,8	2064,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	127,2	94,3	94,6	93,7	94,9	129,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	116,9	102,5	103,2	102,6	102,6	116,2
Budownictwo	407,5	92,6	92,0	91,5	92,0	408,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	1128,9	101,5	99,6	99,2	101,2	1127,1
Transport i gospodarka magazynowa	483,9	100,4	100,2	100,3	99,8	484,1
Zakwaterowanie i gastronomia	109,8	101,4	97,8	99,1	98,7	108,2
Informacja i komunikacja	181,3	103,1	102,7	102,3	102,7	179,5
Obsługa rynku nieruchomości	95,4	102,3	96,8	96,5	101,9	95,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	184,0	106,7	104,1	102,2	107,2	183,2
Administrowanie i działalność wspierająca	331,0	101,0	106,6	103,7	102,8	327,4

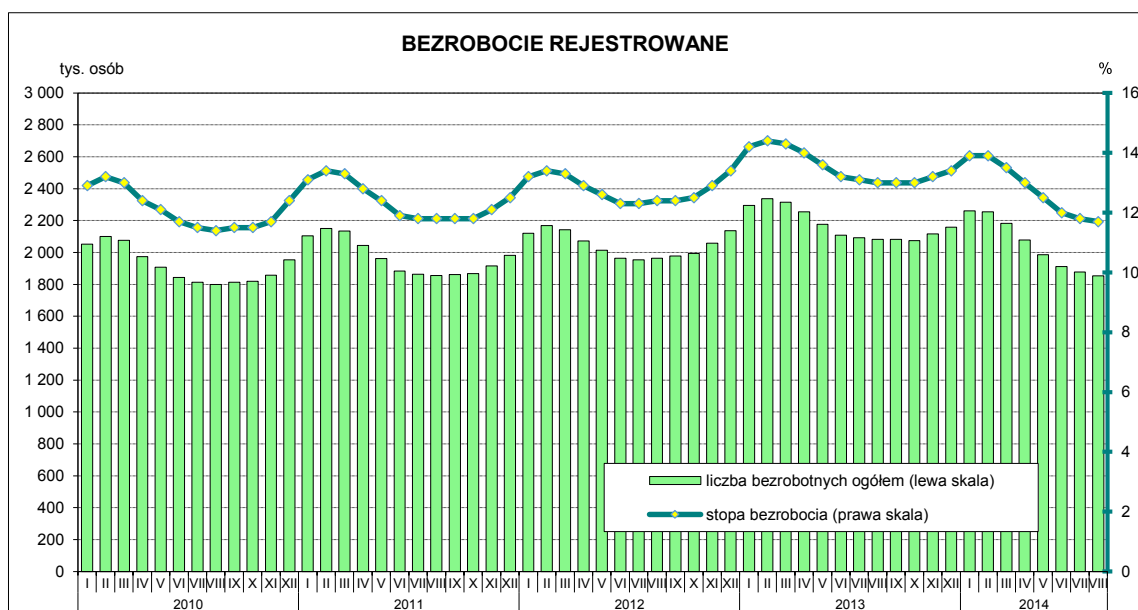
^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Spośród działów o największym udziale w zatrudnieniu w sierpniu br. najbardziej zwiększyło się w skali roku zatrudnienie w przedsiębiorstwach zajmujących się m.in. produkcją mebli (o 6,6%), produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 5,2%), produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 3,9%), produkcją wyrobów z metali (o 3,1%), transportem lądowym i rurociągowym (o 2,9%) oraz handlem detalicznym (o 2,3%). Obniżyło się zatrudnienie m.in. w budowie budynków (o 10,6%), wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 9,9%), budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 6,6%), produkcji odzieży (o 4,9%) i robotach budowlanych specjalistycznych (o 4,4%).

W okresie styczeń–sierpień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5517,8 tys. osób i było o 0,5% wyższe w skali roku.

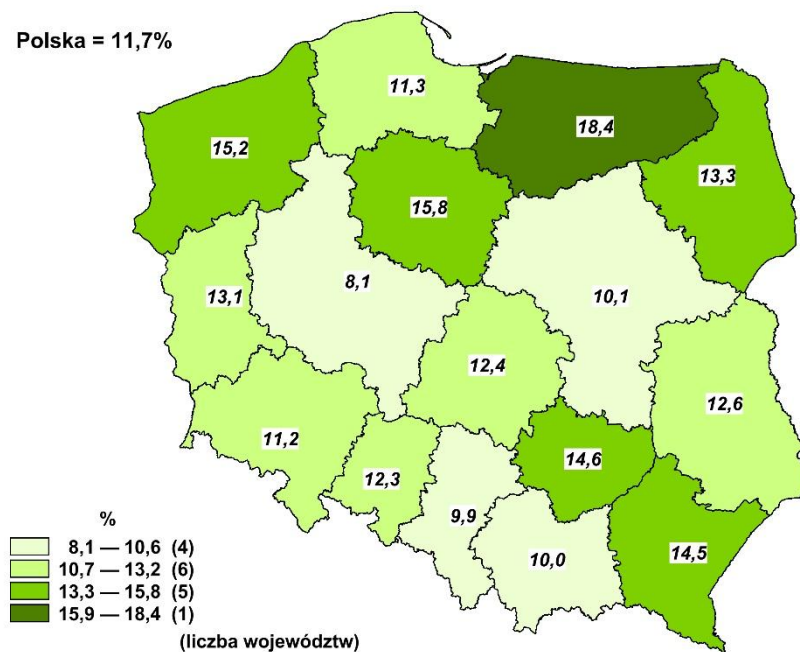
W końcu sierpnia br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy ukształtowała się na poziomie 1853,2 tys. i zmniejszyła się zarówno w porównaniu z poprzednim miesiącem (o 1,3%, tj. o 25,3 tys.), jak i w skali roku (o 11,0%, tj. o 230,0 tys.). **Stopa bezrobocia** rejestrowanego wyniosła 11,7%, tj. obniżyła się o 0,1 p.proc. wobec notowanej w końcu lipca br. i była o 1,3 p.proc. niższa niż przed rokiem.

Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 8,1% w wielkopolskim do 18,4% w warmińsko-mazurskim. W ujęciu miesięcznym zmniejszyła się we wszystkich województwach; najbardziej w dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, lubelskim, lubuskim, łódzkim, śląskim i warmińsko-mazurskim (po 0,2 p.proc.). W porównaniu z sierpniem ub. roku stopa bezrobocia obniżyła się we wszystkich województwach, w największym stopniu w lubuskim (o 2,3 p.proc.), dolnośląskim (o 1,7 p.proc.) i kujawsko-pomorskim (o 1,6 p.proc.), a w najmniejszym – w województwie mazowieckim (o 0,9 p.proc.).

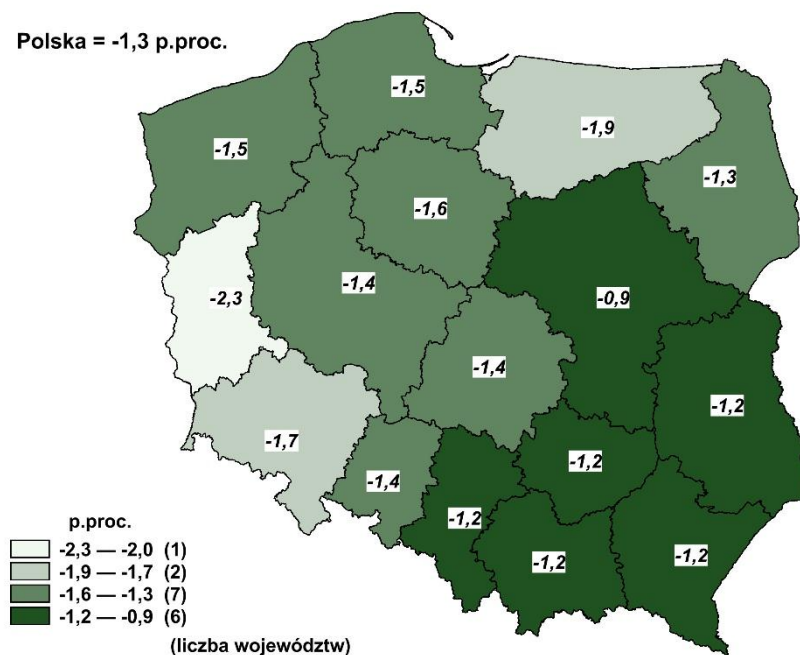
STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Stan w końcu sierpnia 2014 r.

Polska = 11,7%

ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Sierpień 2014 r. do sierpnia 2013 r.

Polska = -1,3 p.proc.

W strukturze bezrobotnych zarejestrowanych udział kobiet zwiększył się w skali roku o 0,2 p.proc. do 52,2% w końcu sierpnia br. Zwiększył się również udział osób bez prawa do zasiłku (o 1,8 p.proc. do 87,1%) oraz osób wcześniej pracujących (o 0,7 p.proc. do 82,4%, w tym osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładów pracy stanowiły 6,6%). Obniżył się natomiast odsetek osób dotychczas pracujących (o 0,7 p.proc. do 17,6%) oraz absolwentów (o 0,5 p.proc. do 3,3%).

W końcu sierpnia br. liczba osób długotrwale bezrobotnych² stanowiła 58,3% bezrobotnych zarejestrowanych ogółem, tj. o 6,3 p.proc. więcej niż przed rokiem. Wzrósł również udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 1,8 p.proc. do 25,4%), osób, które nie posiadały kwalifikacji zawodowych (o 0,5 p.proc. do 30,4%), osób bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (o 0,5 p.proc. do 9,9%) oraz osób niepełnosprawnych (o 0,5 p.proc. do 5,8%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób bezrobotnych w wieku do 25 roku życia (o 1,9 p.proc. do 16,3%). Liczba bezrobotnych zmniejszyła się w ujęciu rocznym we wszystkich wymienionych kategoriach. Najbardziej obniżyła się liczba osób bezrobotnych w wieku do 25 roku życia (o 20,2%).

W sierpniu br. liczba **nowo zarejestrowanych bezrobotnych** wyniosła 182,9 tys. osób, tj. była niższa niż przed miesiącem – o 8,6% i przed rokiem – o 10,2%. Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w nowo zarejestrowanych ogółem zwiększył się w porównaniu z notowanym przed rokiem (o 1,7 p.proc. do 81,0%). Wzrósł również odsetek osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi (o 0,9 p.proc. do 42,4%). Zmniejszył się natomiast udział osób rejestrujących się po raz pierwszy (o 1,7 p.proc. do 19,0%), osób dotychczas niepracujących (o 1,1 p.proc. do 21,5%), osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (o 0,7 p.proc. do 4,8%) oraz absolwentów (o 0,6 p.proc. do 10,8%).

Z ewidencji bezrobotnych w sierpniu br. **skreślono** 208,2 tys. osób, tj. mniej niż przed miesiącem (o 11,1%) i przed rokiem (o 2,4%). Główną przyczynę wyrejestrowania z ewidencji nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 90,7 tys. osób (wobec 95,2 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się wobec obserwowanego przed rokiem o 1,0 p.proc., do 43,6%. Mniej osób niż w sierpniu ub. roku podjęło pracę niesubsydiowaną (80,4 tys. wobec 84,3 tys. osób) oraz subsydiowaną (10,3 tys. wobec 10,9 tys. osób). Spośród osób wykreślonych z ewidencji zmniejszył się również odsetek osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem stażu lub szkolenia u pracodawców (o 0,3 p.proc. do 9,5%) oraz osób, które nabyły uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego (o 0,2 p.proc. do 1,4%). Zwiększył się natomiast udział osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu

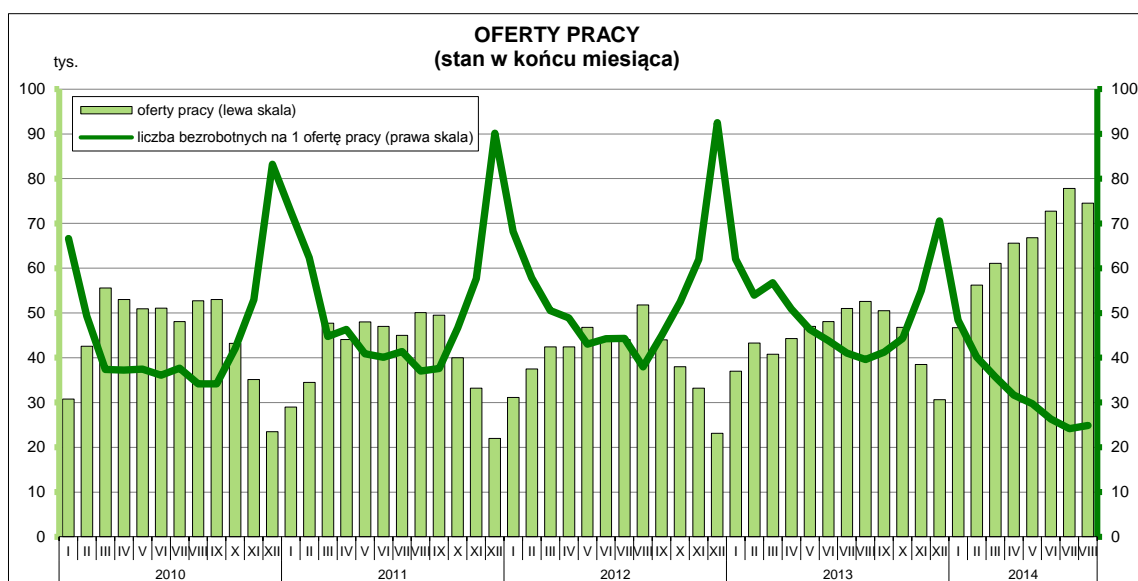
---

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

bezrobotnego (o 1,1 p.proc. do 6,5%), osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 0,2 p.proc. do 30,4%) oraz osób, które nabyły prawa emerytalne i rentowe (o 0,2 p.proc. do 1,2%).

W sierpniu br. do urzędów pracy zgłoszono 94,1 tys. **ofert zatrudnienia**³, tj. o 2,5% mniej niż przed miesiącem, ale o 21,8% więcej niż przed rokiem. Oferty z sektora publicznego stanowiły 15,3% ogółu ofert (wobec 11,4% w lipcu br. i 17,0% przed rokiem). W końcu sierpnia br. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 29,3% ogółu ofert (wobec 27,4% przed miesiącem i 24,7% w sierpniu ub. roku).

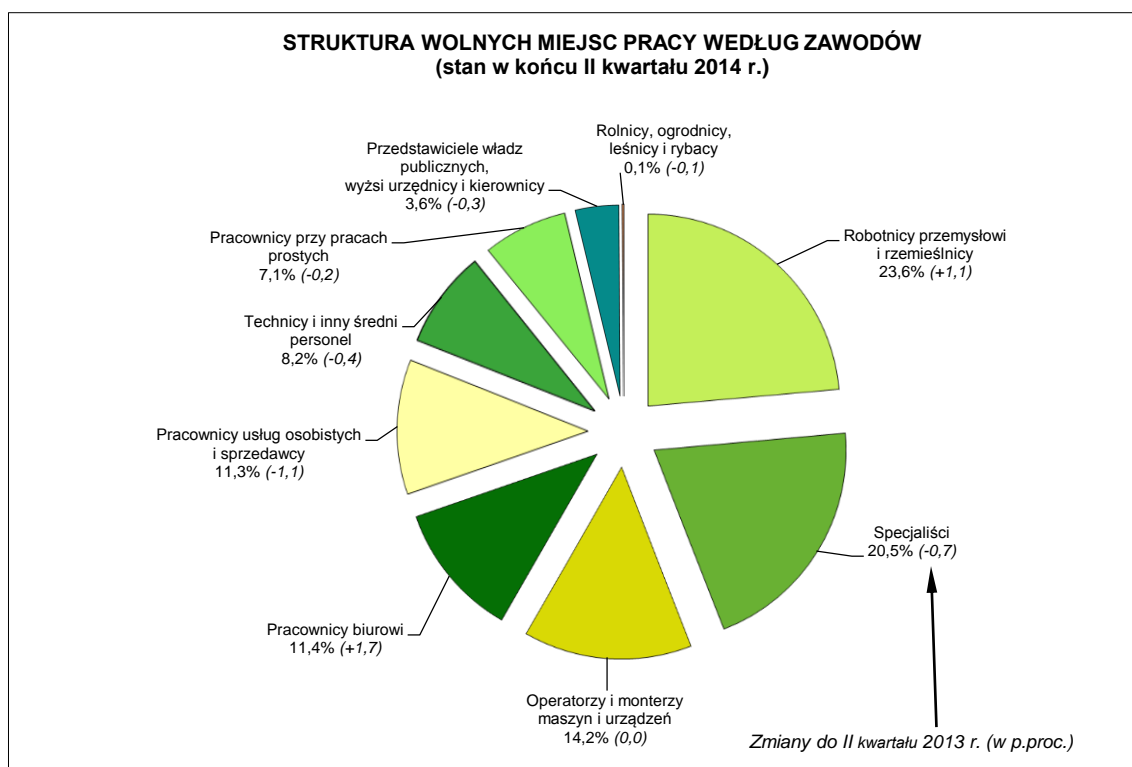
W sierpniu br. w ramach zwolnień grupowych pracodawcy zadeklarowali zwolnienie mniejszej niż przed miesiącem i przed rokiem liczby pracowników – 31 zakładów **zadeklarowało zwolnienie** 0,6 tys. pracowników (przed miesiącem odpowiednio 74 zakłady, 1,8 tys. pracowników, a przed rokiem 61 zakładów, 4,7 tys. pracowników).

Według wyników kwartalnego badania **popytu na pracę**, w końcu II kwartału br. liczba **wolnych miejsc pracy** wyniosła 56,5 tys. i była o 27,4% wyższa niż przed rokiem (wobec spadku o 14,3% w analogicznym okresie ub. roku). Wolnymi miejscami pracy dysponowało 21,5 tys. podmiotów (tj. 3,3% badanych jednostek), wobec 19,1 tys. podmiotów (tj. 3,2% badanych jednostek) przed rokiem. Znaczny wzrost liczby wolnych miejsc pracy odnotowano we wszystkich kategoriach wielkości podmiotów: w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 49 osób – o 28,4%, w podmiotach o liczbie pracujących 10–49 osób – o 34,3%, a w jednostkach o liczbie pracujących poniżej 10 osób – o 20,6%. W porównaniu z sytuacją sprzed roku, w strukturze wolnych miejsc pracy według sekcji najbardziej zwiększył się udział transportu i gospodarki magazynowej (o 2,6 p.proc. do 9,3%) oraz przetwórstwa przemysłowego (o 2,3 p.proc. do 23,3%). Najbardziej

³ Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

zmniejszył się natomiast odsetek wolnych miejsc pracy w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,6 p.proc. do 15,5%) oraz opiece zdrowotnej i społecznej (o 1,4 p.proc. do 3,0%).

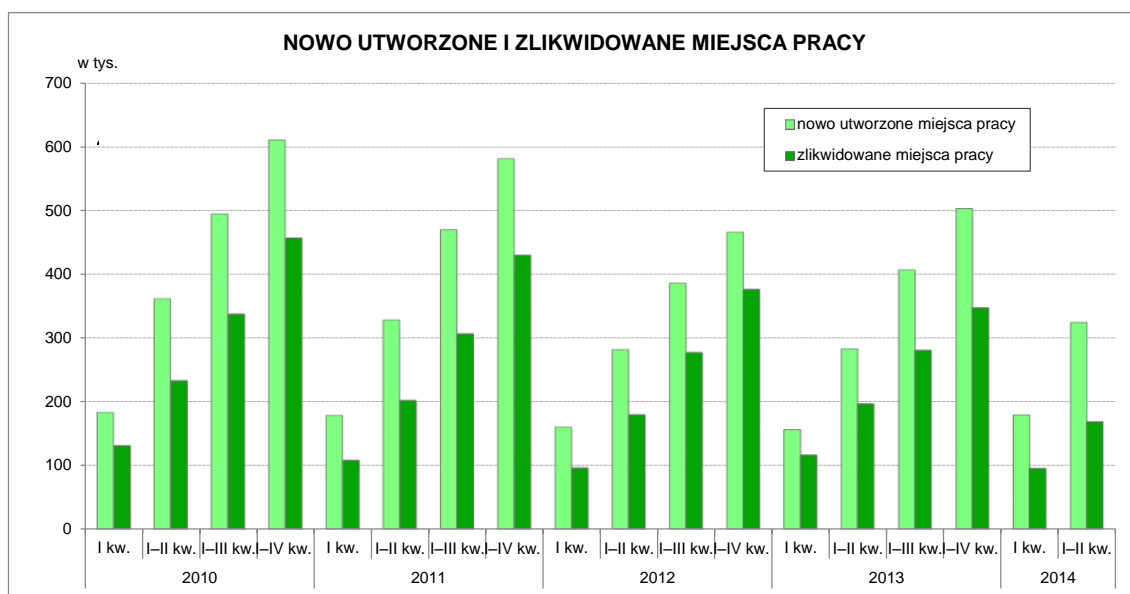
W strukturze wolnych miejsc pracy według zawodów, w porównaniu z końcem II kwartału ub. roku, w największym stopniu wzrósł udział miejsc pracy dla pracowników biurowych (o 1,7 p.proc. do 11,4%) oraz robotników przemysłowych i rzemieślników (o 1,1 p.proc. do 23,6%). Zmniejszył się natomiast odsetek wolnych miejsc pracy przeznaczonych m.in. dla pracowników przemysłowych usług osobistych i sprzedawców (o 1,2 p.proc. do 11,2%) oraz specjalistów (o 0,7 p.proc. do 20,5%).

W okresie sześciu miesięcy br. **utworzono 323,4 tys. nowych miejsc pracy**, tj. o 14,6% więcej niż przed rokiem. Wzrost odnotowano we wszystkich kategoriach wielkości podmiotów: w jednostkach dużych – o 10,3%, średnich – o 28,2% i małych – o 8,3%. W ogólnej liczbie nowych miejsc pracy zwiększył się udział stanowisk utworzonych m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,2 p.proc. do 4,8%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 1,1 p.proc. do 6,3%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 0,8 p.proc. do 23,9%), a zmniejszył się – m.in. w budownictwie (o 1,7 p.proc. do 14,4%) oraz administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 1,4 p.proc. do 2,1%).

Spśród nowo utworzonych miejsc pracy w końcu II kwartału br. wolnych było 13,9 tys. miejsc – najwięcej w przetwórstwie przemysłowym (21,2%), handlu; naprawie

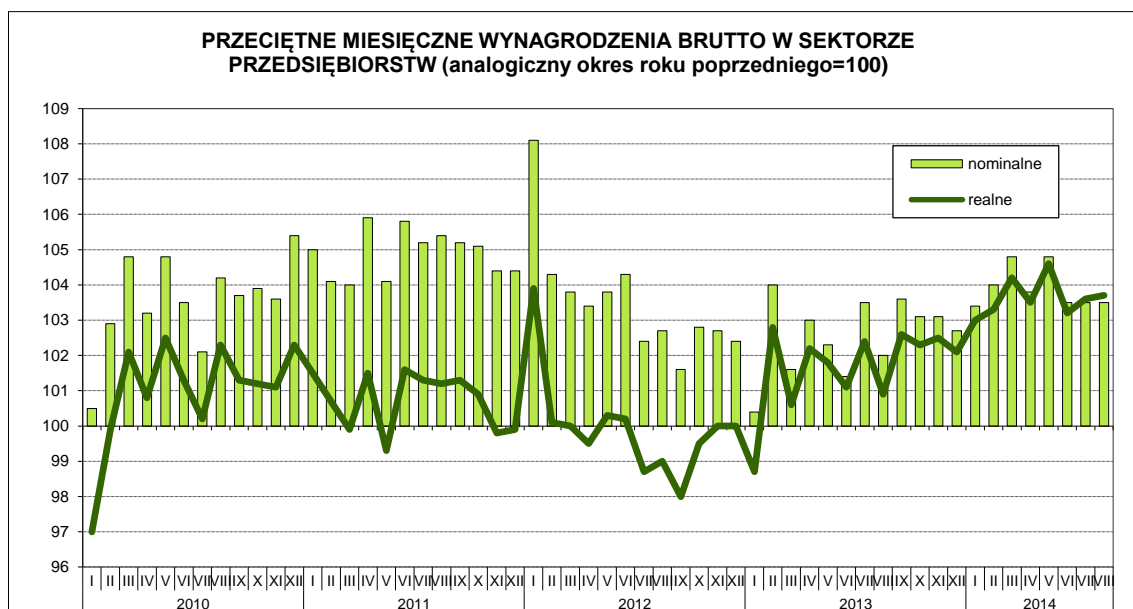
pojazdów samochodowych (18,6%), informacji i komunikacji (13,2%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (10,6%) oraz budownictwie (10,1%).

W I półroczu br. **zlikwidowano** 168,3 tys. miejsc pracy, tj. o 14,4% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Skala likwidacji miejsc pracy była mniejsza niż przed rokiem we wszystkich kategoriach podmiotów według wielkości: w jednostkach dużych – o 25,4%, średnich – o 4,8% oraz w małych – o 11,8%. W strukturze zlikwidowanych miejsc pracy ogółem według sekcji niższy niż przed rokiem był odsetek miejsc zlikwidowanych m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 1,3 p.proc. i wyniósł 18,4%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,0 p.proc. i wyniósł 6,1%) oraz opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 0,9 p.proc. i wyniósł 1,9%). Zwiększył się natomiast udział miejsc zlikwidowanych m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 1,9 p.proc. do 6,3%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,2 p.proc. do 6,3%) oraz górnictwie i wydobywaniu (o 0,7 p.proc. do 1,2%).

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu br. wzrosło w skali roku w tempie podobnym do notowanego w dwóch poprzednich miesiącach. Nieznacznie umocniła się dynamika siły nabywczej płac, pod wpływem dalszego spadku cen towarów i usług konsumpcyjnych. Wzrost przeciętnych miesięcznych nominalnych i realnych emerytur i rent w systemie pracowniczym był wolniejszy niż przed miesiącem, natomiast świadczeń rolników indywidualnych – szybszy.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw⁴ w sierpniu br. wyniosło 3893,23 zł i było wyższe niż przed rokiem o 3,5% (w poprzednim miesiącu również odnotowano wzrost o 3,5%, a w sierpniu ub. roku – o 2,0%). Wynagrodzenia zwiększyły się we wszystkich sekcjach, najbardziej w górnictwie i wydobywaniu (o 11,5%), co było wynikiem przesunięcia terminu wypłat nagród i premii. Wyższy wzrost niż przeciętnie w sektorze przedsiębiorstw notowano także w obsłudze rynku nieruchomości (5,0%), administrowaniu i działalności wspierającej (4,8%) oraz przetwórstwie przemysłowym (3,6%). W najmniejszym stopniu wzrosły płace w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 1,6%), informacji i komunikacji (o 2,4%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 2,5%). Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu zwiększyły się wynagrodzenia m.in. w produkcji wyrobów z metali (o 5,9%), budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 5,1%), handlu

⁴ W przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi oraz ich naprawie (o 4,8%), transporcie lądowym i rurociągowym (o 4,5%). Spadek wynagrodzeń obserwowano w dziale budowa budynków (o 1,0%).

W okresie styczeń–sierpień br. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 3927,86 zł i było o 4,0% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem notowano wzrost o 2,6%). Wynagrodzenia zwiększyły się we wszystkich sekcjach, najbardziej w administrowaniu i działalności wspierającej (o 5,2%), przetwórstwie przemysłowym i budownictwie (po 4,7%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 4,4%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 4,2%). Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu wyższe niż przed rokiem były wynagrodzenia w produkcji wyrobów z metali (o 7,4%), budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 6,3%), produkcji mebli (o 6,1%), handlu hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi oraz ich naprawie (o 5,4%), a także produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 5,2%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2014		2013		2014	
	VIII		I-VIII			
	w zł	analogiczny okres roku poprzedniego=100			w zł	
Sektor przedsiębiorstw	3893,23	103,5	102,0	102,6	104,0	3927,86
w tym:						
Przemysł	3974,83	103,7	101,1	102,6	103,7	4016,07
górnictwo i wydobywanie	6164,50	111,5	89,3	100,0	102,6	6289,08
przetwórstwo przemysłowe	3694,75	103,6	102,7	102,9	104,7	3717,39
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	6080,70	102,9	103,8	106,0	102,9	6210,73
Budownictwo	3745,41	101,6	102,6	102,0	102,7	3767,24
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	3856,67	102,8	100,0	100,0	104,7	3831,35
Transport i gospodarka magazynowa	3521,78	103,5	102,9	102,5	103,8	3558,18
Zakwaterowanie i gastronomia	3665,41	102,6	102,2	102,5	104,4	3669,27
Informacja i komunikacja	2692,74	102,5	104,7	105,8	104,2	2757,36
Obsługa rynku nieruchomości	6890,01	102,4	104,3	102,8	103,1	6912,76
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	4080,82	105,0	103,3	104,0	103,8	4107,55
Administrowanie i działalność wspierająca	5602,83	103,3	103,1	103,0	103,6	5739,96
	2724,63	104,8	104,9	105,0	105,2	2733,22

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

Kwota wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–sierpień br. była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku o 4,5% (wobec wzrostu przed rokiem o 1,5%).

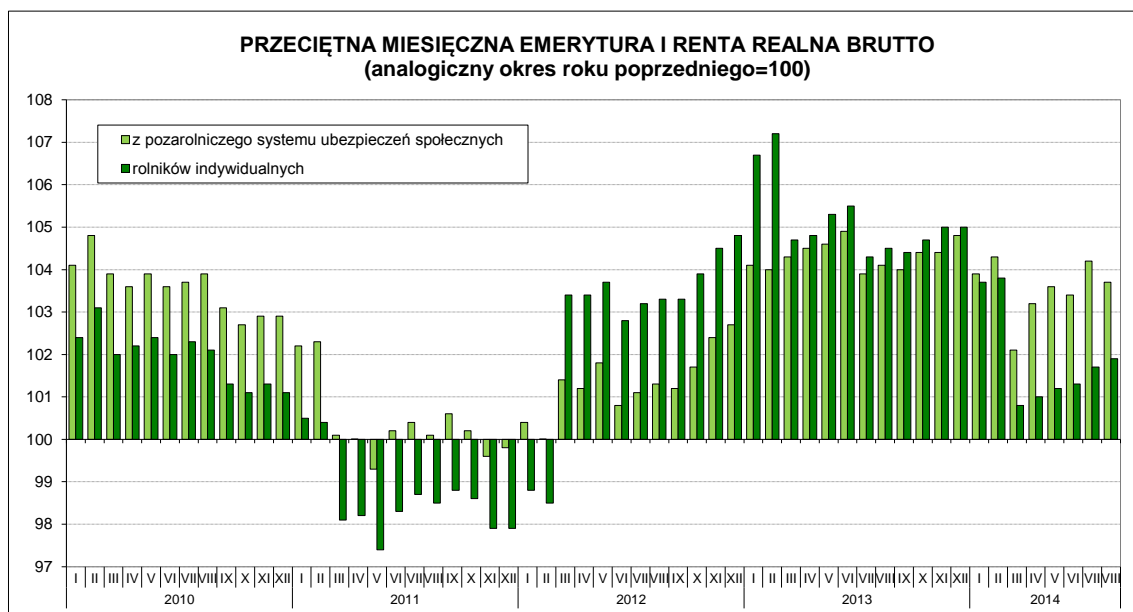
W sierpniu br. **siła nabywczą przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw** wzrosła w skali roku o 3,7% (wobec wzrostu w lipcu br. o 3,6% oraz w sierpniu ub. roku o 0,9%). W okresie styczeń–sierpień br. płaca realna brutto

była wyższa niż przed rokiem o 3,7% (wobec wzrostu o 1,7% w analogicznym okresie ub. roku).

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Liczba emerytów i rencistów		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto			
			VIII 2014		I-VIII 2014	
	w tys.	VIII 2013=100	w zł	VIII 2013=100	w zł	I-VIII 2013=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	7657,5	99,4	1996,64	103,3	1986,62	104,0
emerytury	5232,3	99,8	2126,10	103,4	2114,78	104,0
renty z tytułu niezdolności do pracy	1065,6	96,5	1582,13	102,6	1578,85	103,6
renty rodzinne	1359,6	100,0	1823,27	102,5	1816,15	103,2
Emerytury i renty rolników indywidualnych	1208,4	97,3	1139,13	101,5	1143,49	102,3

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** w sierpniu br. była o 3,3% większa niż przed rokiem i wyniosła 1996,64 zł. W okresie styczeń–sierpień br. ukształtowała się ona na poziomie 1986,62 zł (wzrost w skali roku o 4,0%). Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto w systemie pracowniczym w sierpniu br. zwiększyła się w skali roku o 3,7%, natomiast w okresie styczeń–sierpień br. – odpowiednio o 3,6%.

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w sierpniu br. ukształtowała się na poziomie 1139,13 zł i wzrosła w skali roku o 1,5%. W okresie styczeń–sierpień br. wyniosła 1143,49 zł, tj. o 2,3% więcej niż

przed rokiem. Siła nabywcza przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto rolników indywidualnych zarówno w sierpniu br., jak i w okresie styczeń–sierpień br. była wyższa niż przed rokiem o 1,9%.

Kwota brutto **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w sierpniu br. 186,8 mln zł, tj. o 0,4% mniej niż w lipcu br. oraz o 20,2% mniej niż przed rokiem. W okresie styczeń–sierpień br. wypłacono bezrobotnym 1638,1 mln zł, tj. o 19,6% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku.

Wartość wypłat z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** wyniosła w sierpniu br. 199,1 mln zł i wzrosła w skali roku o 10,6%. W okresie styczeń–sierpień br. wypłacono ogółem świadczenia na kwotę 1591,9 mln zł, tj. o 16,8% wyższą niż przed rokiem.

W sierpniu br. zrealizowano 11,1 tys. **wypłat z Funduszu Emerytur Pomostowych** (wobec 8,5 tys. przed rokiem). Łączna kwota wypłat wyniosła 25,4 mln zł i była o 30,4% wyższa niż przed rokiem. W okresie styczeń–sierpień br. suma wypłaconych świadczeń ukształtowała się na poziomie 192,2 mln zł (o 33,9% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku). Przeciętna liczba osób pobierających świadczenia z tego źródła w okresie ośmiu miesięcy br. wyniosła 10,4 tys. (wobec 7,9 tys. przed rokiem).

Ceny

W sierpniu br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych, podobnie jak przed miesiącem, były nieznacznie niższe niż przed rokiem. Pogłębił się spadek cen żywności i napojów bezalkoholowych, odzieży i obuwia oraz towarów i usług związanych z transportem. Spadek cen producentów w przemyśle i budownictwie w skali roku był nieco wolniejszy niż w poprzednim miesiącu.

Według wstępnych danych, **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** w sierpniu br. były o 0,3% wyższe niż **przed miesiącem**. Wzrost cen notowano w sekcjach przetwórstwo przemysłowe (o 0,3%) oraz dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 0,2%). Na poziomie zbliżonym do notowanego w lipcu br. kształtowały się ceny w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, natomiast niższe były ceny w górnictwie i wydobywaniu (o 0,1%). Spośród działów przetwórstwa przemysłowego wyższe niż przed miesiącem były ceny m.in. produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 1,2%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 1,1%), mebli (o 0,6%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 0,5%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 0,4%) a także wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny oraz wyrobów z metali (po 0,3%). Wzrosły również ceny produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, metali, wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, urządzeń elektrycznych oraz maszyn i urządzeń (po 0,2%). Wyższe były także ceny produkcji napojów (o 0,1%). Na zbliżonym poziomie do notowanego przed miesiącem ukształtowały się ceny produkcji papieru i wyrobów z papieru. Spadły natomiast ceny produkcji m.in. artykułów spożywczych (o 0,1%).

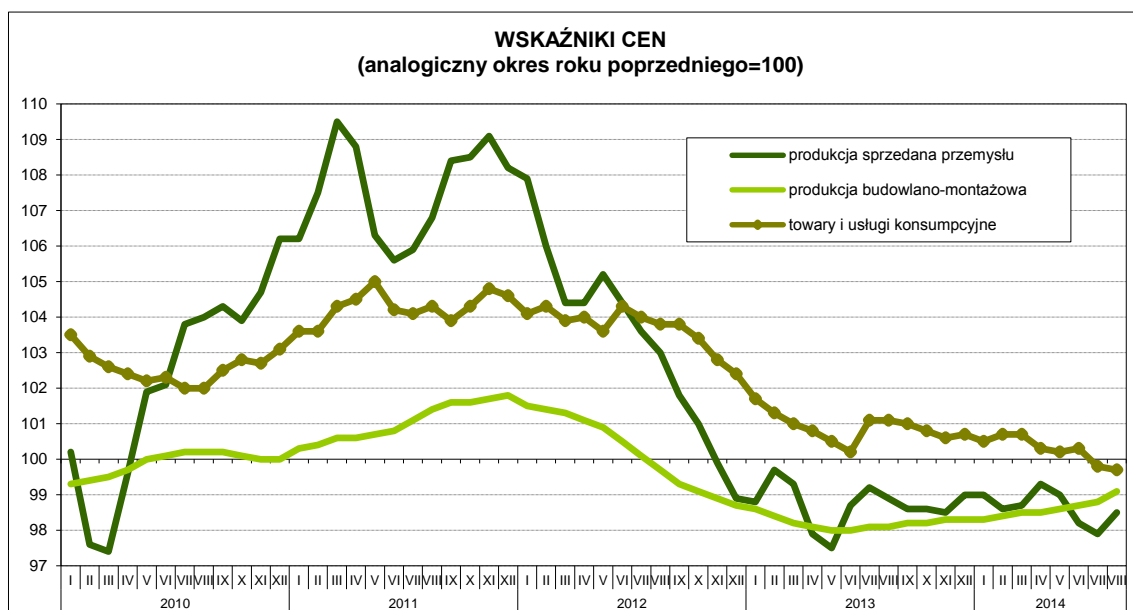
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu w sierpniu br. były niższe **niż przed rokiem** o 1,5% (wobec spadku o 2,1% w lipcu br.). Obniżyły się ceny w sekcjach górnictwo i wydobywanie (o 2,3%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 1,8%). Wyższe niż przed rokiem były natomiast ceny w sekcjach wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,1%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 1,6%). W przetwórstwie przemysłowym obniżono ceny m.in. produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 3,9%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 2,9%), urządzeń elektrycznych (o 2,7%), a także artykułów spożywczych oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (po 2,3%). Niższe były również ceny produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 2,2%), wyrobów z metali (o 2,1%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 1,6%), metali oraz mebli (po 1,1%). Spadek cen notowano także w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 0,6%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 0,5%), a także papieru i wyrobów z papieru (o 0,3%). Wzrosły natomiast ceny produkcji m.in. napojów (o 0,3%) oraz maszyn i urządzeń (o 0,6%).

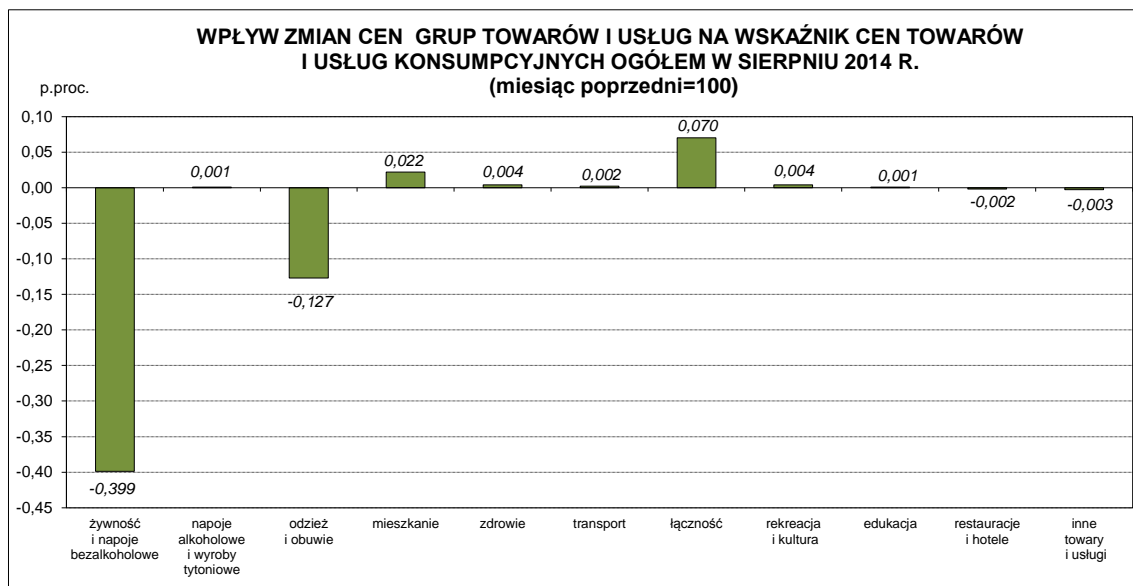
Szacuje się, że **ceny produkcji budowlano-montażowej** w sierpniu br. były niższe niż przed rokiem o 0,9%, natomiast w porównaniu z poprzednim miesiącem nie uległy istotnej zmianie.

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu					Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo i wydobywanie	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	
2013	Grudzień roku poprzedniego=100					
VIII	100,0	91,7	100,7	98,4	101,3	98,7
2014	VIII..... 99,4 99,2 99,2 101,1 101,4 99,4					
2013	Miesiąc poprzedni=100					
VIII	99,7	100,1	99,6	100,0	99,9	99,8
IX.....	100,1	100,2	100,1	100,0	100,4	99,9
X.....	99,3	99,5	99,2	100,0	99,8	99,9
XI.....	99,7	99,6	99,7	100,0	100,0	99,9
XII.....	99,9	99,2	100,0	100,0	100,0	99,9
2014						
I.....	100,0	100,7	99,9	100,5	100,7	99,8
II.....	99,9	99,1	99,9	100,1	99,9	99,8
III.....	99,8	97,7	99,8	100,1	100,3	99,9
IV.....	99,8	99,3	99,8	100,2	99,8	99,9
V.....	99,8	100,7	99,8	100,0	100,3	100,0
VI.....	99,9	99,6	99,9	100,1	99,9	100,0
VII.....	99,9	102,3	99,8	100,1	100,3	100,0
VIII.....	100,3	99,9	100,3	100,0	100,2	100,0
2013	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
VIII	98,9	89,3	99,5	98,5	101,4	98,1
IX.....	98,6	87,7	99,2	98,4	101,7	98,2
X.....	98,6	89,4	99,2	98,4	101,6	98,2
XI.....	98,5	90,0	99,0	98,4	101,7	98,3
XII.....	99,0	90,3	99,7	98,4	101,5	98,3
I-VIII.....	98,7	89,9	99,2	99,9	101,6	98,2
2014						
I.....	99,0	92,1	99,3	100,6	100,9	98,3
II.....	98,6	90,8	98,8	100,8	100,7	98,4
III.....	98,7	90,2	98,9	100,9	100,9	98,5
IV.....	99,3	93,2	99,3	101,1	100,8	98,5
V.....	99,0	93,9	99,0	101,0	100,9	98,6
VI.....	98,2	94,7	98,0	101,0	101,0	98,7
VII.....	97,9	97,9	97,5	101,1	101,3	98,8
VIII.....	98,5	97,7	98,2	101,1	101,6	99,1
I-VIII.....	98,7	93,7	98,6	101,0	101,0	98,6

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w sierpniu br. były o 0,4% niższe niż przed miesiącem. Największy wpływ na wskaźnik cen konsumpcyjnych miały spadki cen żywności i napojów bezalkoholowych oraz odzieży i obuwia, które obniżyły wskaźnik cen ogółem odpowiednio o 0,40 p.proc. i 0,13 p.proc. Wzrosty cen w zakresie łączności oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem wpłynęły na zwiększenie tego wskaźnika odpowiednio o 0,07 p.proc. i o 0,02 p.proc.

W porównaniu z **poprzednim miesiącem** ceny żywności i napojów bezalkoholowych w sierpniu br. były niższe o 1,6%, przy czym żywność potaniała o 1,8%, natomiast ceny napojów bezalkoholowych pozostały na poziomie z lipca br. Mniej niż przed miesiącem konsumenci płacili za warzywa (o 13,4%), owoce (o 5,8%), cukier (o 3,5%), oleje i tłuszcze (o 0,7%), kasze i ziarna zbóż (o 0,4%), a także artykuły w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 0,3% mniej, w tym za mleko oraz sery i twarogi – po 0,6%, śmietanę – o 0,3%, przy wzroście cen jogurtów – o 0,6% oraz jaj – o 0,1%). Tańsze były również ryby i owoce morza oraz mąka pszenna (po 0,2%), a także mięso (przeciętnie o 0,1%, w tym mięso wieprzowe – o 0,6%, wołowe – o 0,2%, przy wzroście cen mięsa drobiowego – o 0,3% oraz wędlin – o 0,1%). Droższy był natomiast ryż oraz makarony i produkty makaronowe (po 0,1%). Ceny pieczywa kształtowały się na poziomie zbliżonym do obserwowanego przed miesiącem.

Obserwowano spadek cen obuwia i odzieży – odpowiednio o 3,8% oraz o 2,3%.

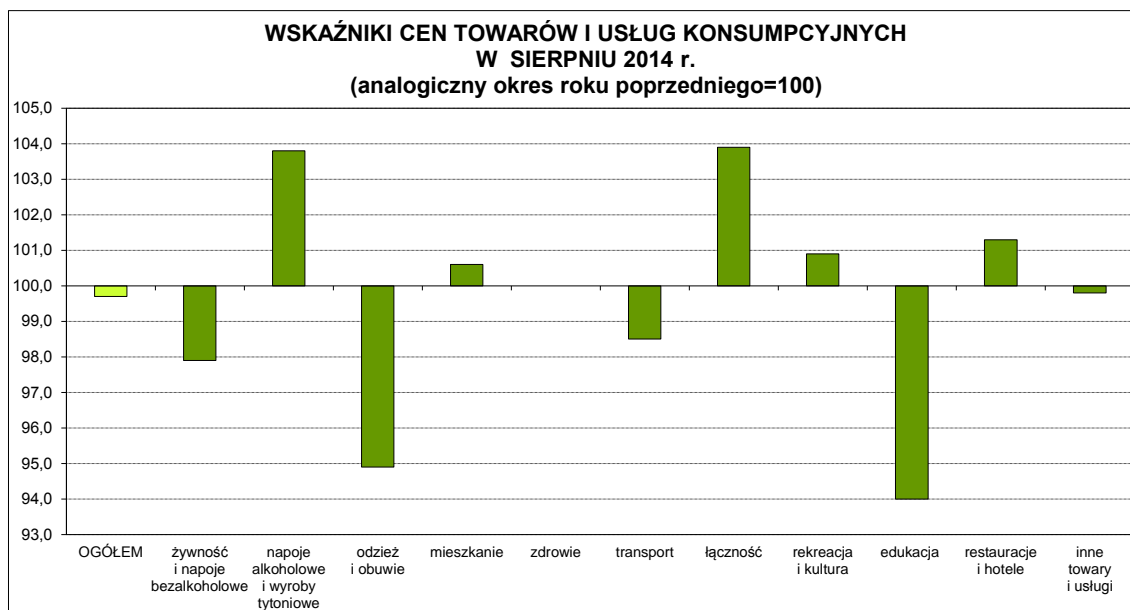
Ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem w sierpniu br. wzrosły o 0,1%. Wyższe niż przed miesiącem były opłaty za usługi kanalizacyjne – o 0,2% oraz zaopatrywanie w wodę – o 0,1%, natomiast opłaty za wywóz śmieci nie uległy zmianie. Ceny nośników energii wzrosły o 0,2%. Więcej niż w lipcu br. należało zapłacić za gaz (o 0,6%) oraz energię ciepłą (o 0,2%), natomiast ceny energii elektrycznej oraz opału pozostały na poziomie sprzed miesiąca. Tańsze były towary i usługi w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego (o 0,2%).

Opłaty związane ze zdrowiem były wyższe niż przed miesiącem o 0,1%. Więcej konsumenci płacili za usługi lekarskie oraz stomatologiczne (po 0,2%), a także usługi sanatoryjne oraz szpitalne (po 0,1%). Ceny wyrobów farmaceutycznych kształtowały się na poziomie notowanym w lipcu br.

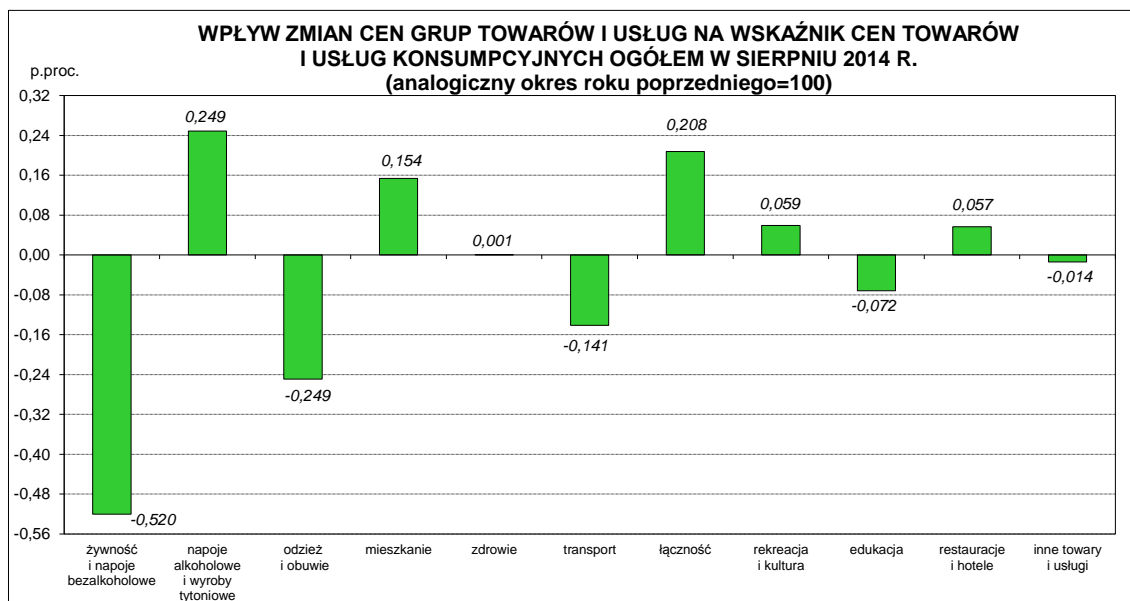
Ceny w zakresie transportu nie uległy istotnej zmianie. Mniej niż przed miesiącem konsumenci płacili za paliwa do prywatnych środków transportu (przeciętnie o 0,5%), w tym za olej napędowy – o 1,2%, a za benzyny – o 1,1%. Tańsze niż przed miesiącem były również samochody osobowe (o 0,2%), natomiast droższe – usługi transportowe (o 2,5%).

Ceny towarów i usług w zakresie łączności (w tym usług telekomunikacyjnych) wzrosły o 1,3%.

Ceny związane z rekreacją i kulturą były wyższe niż w lipcu br. o 0,1%. Więcej niż przed miesiącem należało zapłacić za gazety i czasopisma (o 1,7%), książki (o 0,9%) oraz usługi w zakresie turystyki zorganizowanej (o 0,7%). Na niezmiennym poziomie pozostały ceny usług związanych z rekreacją i kulturą. Obniżyły się natomiast ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego (o 0,7%).

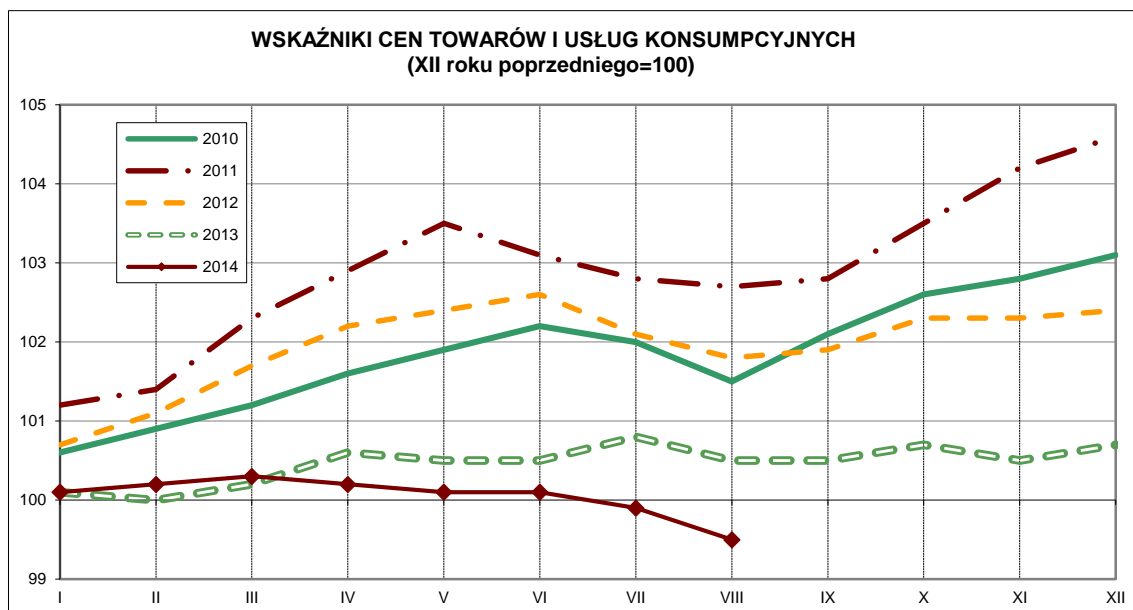

W skali roku w sierpniu br. ponownie odnotowano spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych – o 0,3% (wobec spadku o 0,2% przed miesiącem). Największy wpływ na poziom wskaźnika cen konsumpcyjnych miały spadki cen żywności i napojów bezalkoholowych, odzieży i obuwia oraz towarów i usług w zakresie transportu, które obniżyły wskaźnik ogółem odpowiednio o 0,52 p.proc., 0,25 p.proc. oraz 0,14 p.proc. Wzrosty cen napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych, towarów i usług w zakresie łączności, a także związanych z mieszkaniem wpłynęły na podwyższenie tego wskaźnika odpowiednio o 0,25 p.proc., 0,21 p.proc. oraz 0,15 p.proc.

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowała się następująco:

Okresy	Ogółem	żywność i napoje bezalko- holowe	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	odzież i obuwie	mieszkanie	zdrowie	transport	łącnosc	rekreacja i kultura	edukacja	resta- uracje i hotele
2013	Grudzień roku poprzedniego=100										
VIII	100,5	100,6	103,3	92,0	101,4	101,3	100,1	90,3	104,2	100,5	101,4
2014											
VIII.....	99,5	97,0	103,5	92,0	100,2	99,6	99,6	104,0	102,0	100,4	101,0
2013	Miesiąc poprzedni=100										
VIII	99,7	98,8	100,2	97,3	100,1	100,1	100,5	100,0	99,9	100,1	100,1
IX.....	100,1	100,0	100,2	100,7	100,1	99,6	100,8	100,0	100,2	93,1	100,1
X.....	100,2	99,9	100,1	103,5	100,2	99,8	99,0	102,8	99,8	100,4	100,1
XI.....	99,8	100,2	100,1	99,8	100,1	101,3	98,8	95,1	99,8	100,1	100,1
XII.....	100,1	100,7	100,0	99,4	100,0	99,9	100,4	100,0	99,3	100,0	100,1
2014											
I	100,1	101,5	100,8	96,3	100,2	98,4	98,9	99,7	100,1	100,0	100,1
II.....	100,1	99,8	101,4	98,3	100,1	100,2	100,4	100,3	100,3	100,0	100,1
III	100,1	99,7	100,7	100,8	99,9	100,4	100,1	100,6	100,5	100,0	100,2
IV.....	100,0	99,5	100,3	102,8	100,0	100,0	99,9	98,5	100,3	100,0	100,2
V	99,9	99,6	100,2	99,9	100,0	100,4	99,6	99,9	99,4	100,0	100,2
VI.....	100,0	99,7	100,1	99,2	99,9	100,0	99,9	102,4	100,5	100,1	100,1
VII.....	99,8	98,9	100,0	97,2	100,0	100,1	100,8	101,2	100,9	100,2	100,1
VIII.....	99,6	98,4	100,0	97,3	100,1	100,1	100,0	101,3	100,1	100,1	100,0
2013	Analogiczny okres roku poprzedniego=100										
VIII	101,1	102,5	103,6	95,2	102,0	101,4	98,6	90,3	102,9	102,5	102,0
IX.....	101,0	102,6	103,7	95,3	101,8	101,2	98,6	90,3	103,9	94,1	101,9
X.....	100,8	101,9	103,6	95,2	101,8	101,2	97,7	92,8	104,1	94,0	101,8
XI.....	100,6	101,7	103,6	95,1	101,8	102,0	97,7	88,3	103,8	94,0	101,8
XII.....	100,7	101,5	103,7	95,1	101,8	101,9	99,1	88,4	103,3	94,0	101,7
I-VIII.....	100,9	102,1	103,5	95,0	101,7	101,9	98,2	92,6	102,3	102,6	102,4
2014											
I	100,5	101,6	103,4	95,0	101,9	100,4	98,5	92,2	103,0	93,8	101,5
II.....	100,7	101,6	103,6	95,3	101,9	100,3	98,2	96,8	102,8	93,8	101,5
III	100,7	101,2	103,7	95,7	101,8	100,3	97,3	99,7	101,9	93,7	101,6
IV.....	100,3	100,3	103,9	95,6	101,7	100,2	97,9	98,3	100,3	93,7	101,6
V	100,2	99,2	103,9	95,4	101,6	100,3	99,9	98,9	100,3	93,7	101,5
VI.....	100,3	99,1	104,0	95,3	101,6	100,3	99,4	101,3	100,7	94,0	101,4
VII.....	99,8	98,3	104,0	95,1	100,6	100,0	99,0	102,6	100,7	94,0	101,3
VIII.....	99,7	97,9	103,8	94,9	100,6	100,0	98,5	103,9	100,9	94,0	101,3
I-VIII.....	100,3	99,9	103,8	95,3	101,5	100,2	98,6	99,1	101,3	93,8	101,5

Spadek cen żywności i napojów bezalkoholowych w skali roku w sierpniu br. wyniósł 2,1%, przy czym żywność potaniała o 2,3%, a napoje bezalkoholowe – o 0,2%. Mniej niż w analogicznym miesiącu ub. roku płacono za cukier (o 31,7%), warzywa (o 12,8%), owoce (o 10,2%), ryż (o 3,8%), mąkę pszenną (o 2,7%), oleje i tłuszcze (o 1,4%), a także mięso (przeciętnie o 1,1%, w tym za mięso wieprzowe – o 3,0%, drobiowe – o 2,9%, wołowe – o 1,0%, przy wzroście cen wędlin – o 0,4%). Niższe były również ceny kasz i ziaren zbóż (o 0,8%), ryb i owoców morza (o 0,5%) oraz pieczywa (o 0,4%). Wzrosły natomiast ceny artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 2,8%, w tym ceny mleka – o 5,2%, śmietany – o 4,4%, jogurtów – o 3,4%, serów i twarogów – o 3,3%, przy spadku cen jaj – o 3,2%). Więcej konsumenci płacili również za makarony i produkty makaronowe (o 1,3%).

Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe były droższe niż przed rokiem o 3,8%, w tym znacznie więcej płacono za wyroby tytoniowe (o 6,8%).

Obniżeniu uległy ceny odzieży i obuwia (odpowiednio o 5,9% i 4,0%).

Ceny w zakresie mieszkania wzrosły w skali roku o 0,6%. Podniesiono opłaty za usługi kanalizacyjne – o 2,6% oraz zaopatrywanie w wodę – o 2,5%, przy obniżeniu opłat za wywóz śmieci (o 2,9%). Ceny nośników energii były wyższe niż w sierpniu ub. roku o 0,5%, w tym gazu – o 5,1% oraz energii cieplnej – o 2,4%. Mniej konsumenci płacili za energię elektryczną (o 2,3%) oraz opał (o 0,9%). Niższe były ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego (o 0,2%).

Ceny artykułów i usług związanych ze zdrowiem kształtowały się na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem. Podniesiono ceny usług sanatoryjnych (o 3,4%), lekarskich (o 3,2%), stomatologicznych (o 2,2%) oraz szpitalnych (o 1,2%). Niższe były natomiast ceny wyrobów farmaceutycznych (o 1,3%).

Ceny towarów i usług w zakresie transportu w sierpniu br. były o 1,5% niższe niż przed rokiem. Spadły ceny samochodów osobowych – o 3,2% oraz paliw do prywatnych środków transportu – o 1,9% (w tym oleju napędowego – o 4,8% oraz benzyn – o 3,1%, przy wzroście cen pozostałych paliw do prywatnych środków transportu – o 14,4%). Niższe były również ceny usług transportowych (o 0,4%).

Opłaty związane z łącznością były wyższe niż przed rokiem o 3,9%, w tym usługi telekomunikacyjne podrożały o 4,2%.

Opłaty związane z rekreacją i kulturą w sierpniu br. były o 0,9% wyższe niż przed rokiem. Wzrosły ceny gazet i czasopism (o 5,8%), książek (o 2,6%) oraz biletów do kin, teatrów i na koncerty (o 2,4%). Więcej płacono również za usługi w zakresie turystyki zorganizowanej (o 0,8%), natomiast mniej – za sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny (o 7,4%).

Niższe niż przed rokiem były ceny związane z edukacją (o 6,0%), natomiast wyższe – w zakresie restauracji i hoteli (o 1,3%). Spośród innych towarów i usług nieznacznie spadły m.in. ceny ubezpieczeń (o 0,1%). Droższe były natomiast usługi fryzjerskie, kosmetyczne i pielęgnacyjne (o 1,6%).

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie wrzesień 2013 r. – sierpień 2014 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 0,5% (wobec 0,6% w okresie sierpień 2013 r. – lipiec 2014 r.). Ceny konsumpcyjne **według zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**⁵ wzrosły w tym okresie o 0,4% (wobec 0,5% w okresie poprzednich dwunastu miesięcy).

---

⁵ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych (w 2014 r. – struktura spożycia z 2012 r. w cenach grudnia 2013 r.). Grupowanie towarów i usług konsumpcyjnych oparto na Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu opracowanej na potrzeby HICP (COICOP/HICP). Począwszy od ostatecznych danych za styczeń 2014 r., w obliczeniach wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych zastosowano klasyfikację COICOP o większej szczegółowości.

Rolnictwo

W sierpniu br. średnia temperatura powietrza w Polsce wyniosła 17,4°C i była o 0,2°C wyższa od średniej z wielolecia. Średnia suma opadów wyniosła ok. 85 mm i była wyższa od średniej wieloletniej o ok. 22%.

Na rynku rolnym w sierpniu br. obniżyły się w skali miesiąca przeciętne ceny skupu pszenicy, żywca wieprzowego, mleka i znacznie – ziemniaków. W skali roku przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych, z wyjątkiem cen żyta, były niższe.

W sierpniu br. warunki agrometeorologiczne na ogół były korzystne dla rolnictwa. Ciepła i słoneczna pogoda w pierwszej połowie miesiąca sprzyjała przeprowadzaniu żniw i sianokosów. Na początku miesiąca zakończono zbiór rzepaku i rzepiku. Rozpoczęte w lipcu żniwa zbóż ozimych i jarych powszechnie przeprowadzano w pierwszej i drugiej dekadzie sierpnia, a do końca miesiąca zakończono je na obszarze prawie całego kraju. Na polach prowadzono uprawy późniwne, wykonywano podorywki oraz orki przedsięwne, wysiewano poplony ścierniskowe. Lokalnie w drugiej, a na znacznym obszarze Polski w trzeciej dekadzie sierpnia rozpoczęto siewy rzepaku ozimego. Pod koniec miesiąca lokalnie obserwowano wschody tych roślin. W sierpniu trwał zbiór liści tytoniu. W trzeciej dekadzie miesiąca przystąpiono do zbioru kukurydzy na zielonkę oraz rozpoczęto wykopki ziemniaków. W ciągu miesiąca prowadzono zbiór kolejnego pokosu traw łąkowych i wieloletnich roślin motylkowych. Dłuższe okresy bezdeszczowej pogody stwarzały dobre warunki dla dosuszania i zbioru siana.

Według przedwynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych i ogrodnicych, zbiory podstawowych zbóż, rzepaku i rzepiku, warzyw gruntowych oraz owoców z drzew w bieżącym roku będą wyższe od ubiegłorocznych, natomiast ziemniaków, buraków cukrowych oraz owoców z krzewów – niższe. Przewiduje się, że plony i zbiory głównych ziemioplodów w bieżącym roku będą kształtować się następująco:

- zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi szacuje się na ok. 27,1 mln t, tj. o 11,6% więcej od zbiorów ubiegłorocznych i o 8,7% więcej od średniej z lat 2006–2010;
- zbiory rzepaku i rzepiku ocenia się na ok. 3,2 mln t, tj. o 20,5% więcej od zbiorów ubiegłorocznych i o 52,1% więcej od średnich zbiorów z lat 2006–2010;
- zbiory ziemniaków ocenia się na 6,6 mln t, tj. o 7,7% mniej od zbiorów uzyskanych przed rokiem i o 33,5% mniej od średnich zbiorów z lat 2006–2010;
- zbiory buraków cukrowych szacuje się na ok. 11,0 mln t, tj. o 2,4% mniej od ubiegłorocznych, ale o 2,1% więcej od średnich zbiorów z lat 2006–2010;

- zbiory warzyw gruntowych ocenia się na ponad 4,3 mln t, tj. o 8,2% więcej w porównaniu z produkcją sprzed roku, ale o 5,1% mniej od średnich zbiorów z lat 2006–2010;
- zbiory owoców z drzew szacuje się na blisko 3,6 mln t, tj. o 2,3% więcej niż w roku ubiegłym i o 43,3% więcej od średniej z lat 2006–2010;
- zbiory owoców jagodowych szacuje się na niespełna 0,6 mln t, tj. o 7,3% mniej od produkcji uzyskanej w 2013 r., natomiast o 9,7% więcej od średniej produkcji z lat 2006–2010.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII-VIII 2014		VIII 2014		
	w tys. ton	VII-VIII 2013=100	w tys. ton	VIII 2013=100	VII 2014=100
Ziarno zbóż^b	2762,4	146,8	1827,7	124,0	195,5
w tym:					
pszenica	1611,0	150,1	1178,1	135,7	272,2
żyto	270,4	96,5	175,2	79,5	184,1

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

Od początku sezonu 2014/2015 dostawy **zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) do skupu, głównie w wyniku wysokich dostaw pszenicy, były o 46,8% większe niż w analogicznym okresie ub. roku. W sierpniu br. odnotowano, występujący zwykle po żniwach, wyraźny sezonowy wzrost dostaw ziarna; skup zbóż był większy również w skali roku.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-VIII 2014		VIII 2014		
	w tys. ton	I-VIII 2013= =100	w tys. ton	VIII 2013= =100	VII 2014= =100
Żywiec rzeźny^b	2253,8	113,0	208,1	112,3	92,5
w tym:					
bydło (z cielętami)	196,4	112,7	13,0	102,6	90,4
trzoda chlewna	987,6	115,9	79,5	120,8	97,1
drób	1064,8	110,6	115,3	108,3	89,9
Mleko^c	6972,0	107,9	912,5	108,4	97,9

^a W okresie VII–VIII bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej ciepłej. ^c W milionach litrów.

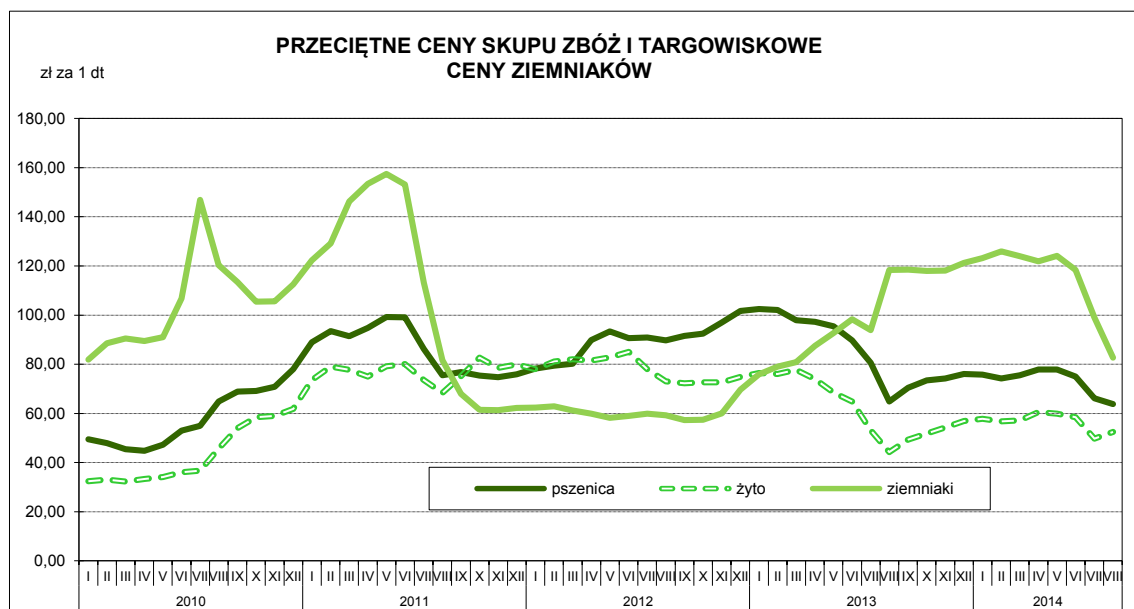
W okresie styczeń–sierpień br. **skup żywca rzeźnego ogółem** (w wadze poubojowej ciepłej), w wyniku wzrostu krajowej podaży wszystkich podstawowych gatunków żywca rzeźnego, był o 13,0% wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku. W sierpniu br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, dostawy wszystkich podstawowych gatunków żywca były niższe, a w skali roku – wyższe.

Ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	VIII 2014			I-VIII 2014		VIII 2014			I-VIII 2014	
	w zł	VIII 2013= =100	VII 2014= =100	w zł	I-VIII 2013= =100	w zł	VIII 2013= =100	VII 2014= =100	w zł	I-VIII 2013= =100
Pszenica za 1 dt ^a	63,81	98,4	96,6	70,95	84,0	81,35	90,7	91,7	88,88	87,4
Żyto za 1 dt ^a	52,43	118,6	105,5	55,21	95,1	60,47	93,5	90,9	66,70	87,8
Ziemniaki ^b za 1 dt	39,78	79,2	78,5	60,41	97,1	82,73	69,9	83,5	114,88	126,5
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej										
w tym:										
bydło (bez cieląt) ^c	5,99	99,5	101,7	6,04	96,0	6,58	99,4	103,5	6,55	98,8
trzoda chlewna	5,19	86,9	97,4	5,04	92,9	5,01	92,8	97,3	4,98	95,0
drób	4,45	97,0	102,0	4,12	96,7	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.	.	x	x	.	x	161,23	96,7	97,9	166,78	99,5
Mleko za 1 hl	128,17	96,4	95,7	141,86	111,7	.	x	x	.	x

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne późne. c Na targowiskach średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

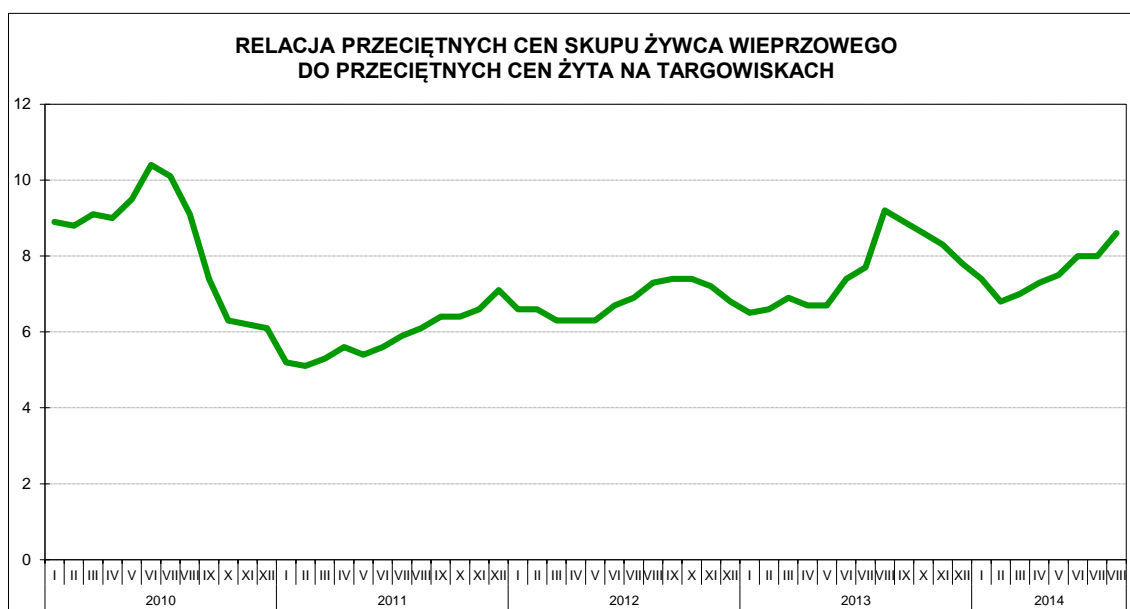
W sierpniu br. ceny skupu pszenicy były niższe zarówno w skali miesiąca, jak i roku, a ceny żyta – odpowiednio wyższe. Za pszenicę płacono o 3,4% mniej niż przed miesiącem i o 1,6% mniej niż w sierpniu ub. roku. Średnia cena żyta wzrosła o 5,5% w skali miesiąca i o 18,6% w skali roku. W obrocie targowiskowym odnotowano spadki cen pszenicy i żyta zarówno w skali miesiąca, jak i roku.

Przy skupie **ziemniaków** (92,5 tys. ton) większym niż w lipcu br. o 65,4% i niż w sierpniu ub. roku o 18,4%, średnie ceny ziemniaków w skupie obniżyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem (o 21,5%) i w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku (o 20,8%). Na targowiskach przeciętna cena ziemniaków jadalnych, po sezonowym

spadku o 16,5%, obniżyła się również w skali roku (o 30,1%) – po raz pierwszy od ponad półtora roku.

W sierpniu br., przy wyższym niż przed rokiem skupie, ceny żywca rzeźnego były niższe. Za 1 kg żywca wieprzowego w skupie płacono o 2,6% mniej niż przed miesiącem i o 13,1% mniej niż przed rokiem. W obrocie targowiskowym, po sezonowym spadku (o 2,7%), średnia cena żywca wieprzowego była o 7,2% niższa niż w sierpniu ub. roku. Pomimo spadku cen zbóż paszowych na targowiskach, rentowność produkcji żywca wieprzowego w sierpniu br. kształtowała się nadal poniżej granicy opłacalności. Relacja cen skupu trzody do cen żyta na targowiskach wyniosła 8,6 (wobec 8,0 przed miesiącem i 9,2 przed rokiem). Przy zwiększonej podaży prosiąt do dalszego chowu, przeciętne ceny prosiąt (ok. 161 zł/szt.) w sierpniu br. były niższe niż przed miesiącem (o 2,1%) i przed rokiem (o 3,3%).

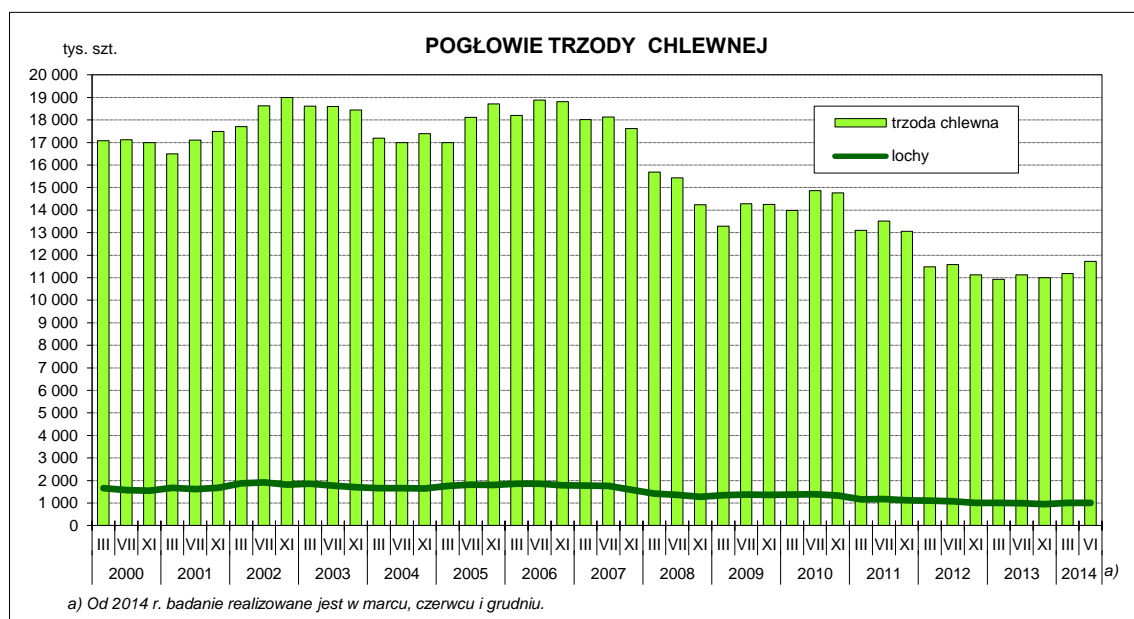

Pogłowia trzody chlewnej (stan w końcu czerwca br.) kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	XI 2013	III 2014	VI 2014 ^a	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100		VII 2013=100	w tys. szt.
Ogółem	98,8	102,3	105,0	11724,1
Prosięta do 20 kg	98,0	91,5	103,8	3225,1
Warchlaki od 20 do 50 kg	97,5	102,8	104,2	3257,7
Trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej:				
na ubój	101,5	111,4	107,7	4210,8
na chów	94,3	99,3	101,1	1030,5
w tym lochy	94,4	99,4	101,1	1008,8
w tym prośne	94,2	100,5	103,2	689,4

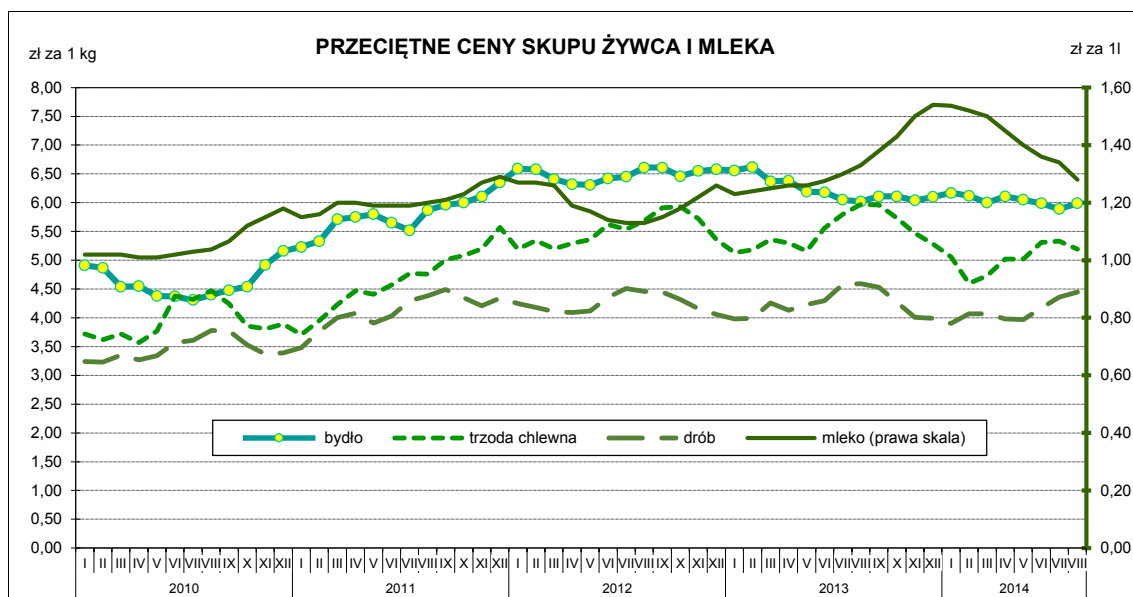
^a Dane wstępne.

Wyniki reprezentacyjnego badania trzody chlewnej przeprowadzonego w czerwcu⁶ br. wskazują na utrzymanie trendu wzrostowego liczebności świń we wszystkich grupach produkcyjno-użytkowych. **Pogłowie trzody chlewnej** według stanu w końcu czerwca br. liczyło 11724,1 tys. sztuk i było o 5,0% większe niż w lipcu 2013 r. Największy wzrost (o 7,7%) odnotowano w liczebności pogłowia świń na ubój, co było m.in. wynikiem zwiększenia importu młodych świń o masie do 50 kg wagi. Obserwowano również wzrost liczebności loch prośnych (o 3,2%), co wskazuje na wzrost zainteresowania produkcją żywca.

W okresie styczeń–sierpień br. przeciętne ceny **żywca drobiowego**, przy wysokiej krajowej podaży (większej o 10,6% w skali roku), kształtowały się na poziomie niższym niż przed rokiem (o 3,3%). W sierpniu br. za 1 kg drobiu rzeźnego w skupie płacono więcej niż przed miesiącem (o 2,0%), ale mniej niż przed rokiem (o 3,0%).

⁶ Od 2014 r. badanie pogłowia trzody chlewnej realizowane jest w marcu, czerwcu i grudniu. Do 2013 r. badanie realizowane było w marcu, lipcu i listopadzie.

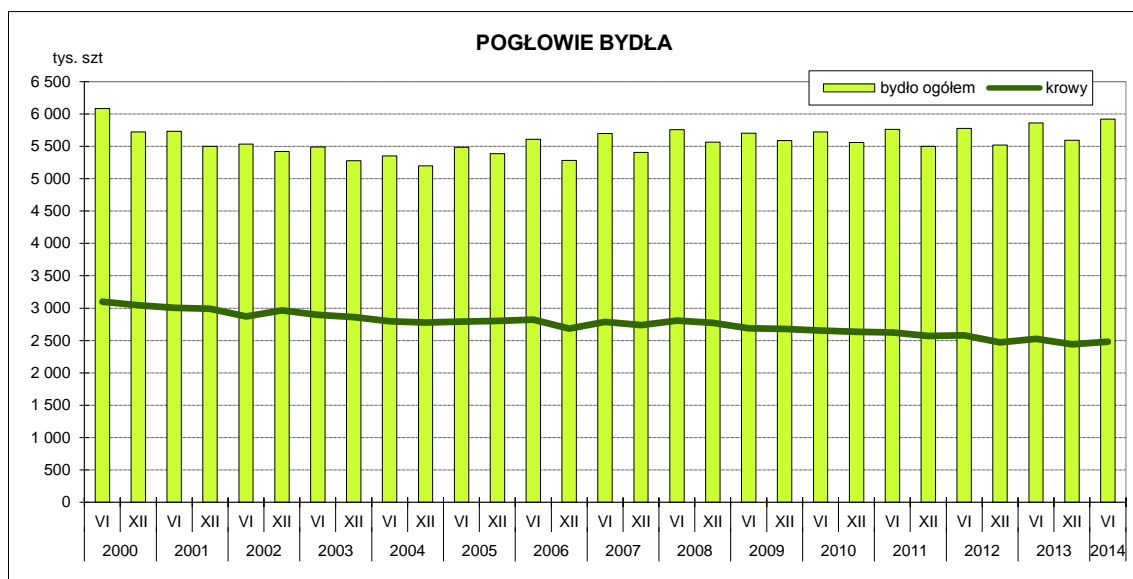

W okresie styczeń–sierpień br., przy zwiększonej krajowej podaży **żywca wołowego** (o 12,7% w skali roku), przeciętne ceny żywca w skupie były niższe niż przed rokiem o 4,0%. W sierpniu br. ceny skupu żywca wołowego (5,99 zł/kg) i młodego bydła rzeźnego (6,28 zł/kg) wzrosły w porównaniu z poprzednim miesiącem (odpowiednio o 1,7% i o 2,0%) i były zbliżone do obserwowanych w analogicznym okresie ub. roku. W obrocie targowiskowym średnie ceny żywca wołowego (6,58 zł/kg) i młodego bydła rzeźnego (6,96 zł/kg) wzrosły w skali miesiąca (odpowiednio o 3,5% i o 1,6%) i kształtowały się na podobnym poziomie jak w sierpniu ub. roku.

Pogłowie bydła^a (stan w końcu czerwca br.) kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	VI 2014	
	w tys. sztuk	VI 2013=100
Ogółem	5920,4	101,0
Cielęta poniżej 1 roku	1608,5	101,4
Młode bydło od 1 do 2 lat	1432,9	100,8
Bydło 2-letnie i starsze	2879,0	101,0
w tym krowy	2479,1	98,0

^a Dane wstępne.

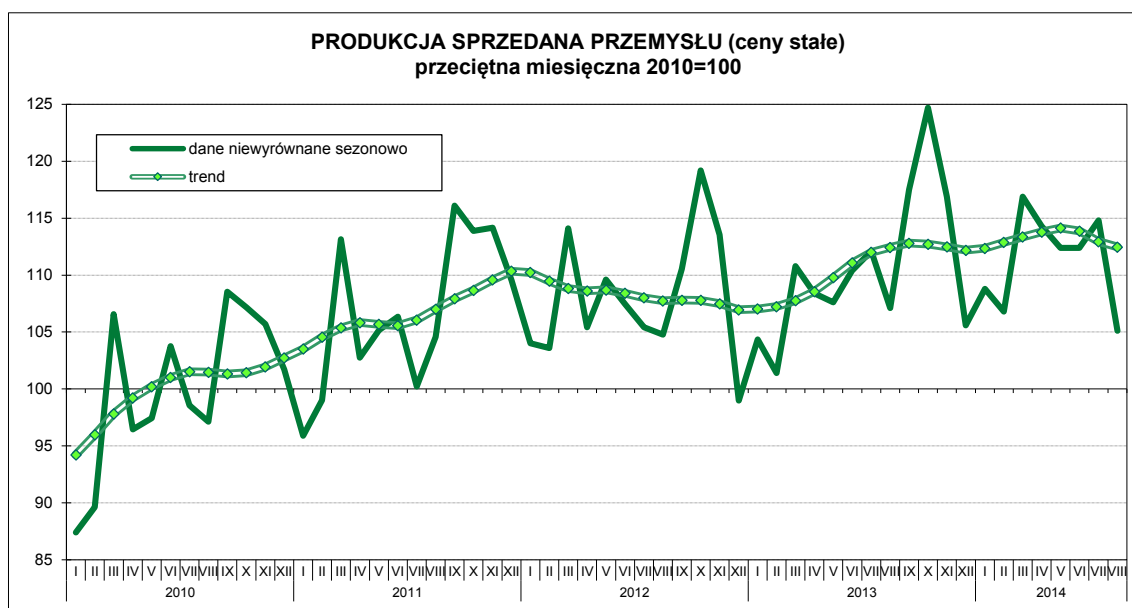

Według wyników badania przeprowadzonego w czerwcu br. **pogłowie bydła** ogółem liczyło ponad 5,9 mln szt. i było o 1,0% większe niż przed rokiem. Wzrost pogłowia wynikał ze zwiększenia stanu cieląt w wieku poniżej roku (o 1,4%), bydła 2-letniego i starszego (o 1,0%) oraz młodego bydła w wieku od 1 roku do 2 lat (o 0,8%). Notowano natomiast spadek pogłowia krów (o 2,0%). Wyniki badania potwierdzają postępującą restrukturyzację stada w kierunku rozwoju hodowli bydła mięsnego.

W okresie styczeń–sierpień br., przy skupie **mleka** większym o 7,9% w skali roku, średnia cena tego surowca wyniosła blisko 142 zł/hl i była o 11,7% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku. W sierpniu br. za 1 hl mleka płacono ok. 128 zł, tj. mniej niż przed miesiącem – o 4,3% i przed rokiem – o 3,6%.

Przemysł

W sierpniu br., po raz pierwszy od maja 2013 r., odnotowano spadek **produkcji sprzedanej przemysłu**⁷ w skali roku (o 1,9% wobec wzrostu o 2,4% w lipcu br. oraz o 2,2% przed rokiem). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja była wyższa niż w sierpniu ub. roku o 0,7%, a w odniesieniu do poprzedniego miesiąca obniżyła się o 1,2%.

Produkcja sprzedana obniżyła się w skali roku w większości sekcji przemysłu, z wyjątkiem dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji. W sekcji o największym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu ogółem – przetwórstwie przemysłowym – sprzedaż zmniejszyła się w skali roku o 1,5%. Spadek nadal obserwowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 7,2% oraz w górnictwie i wydobywaniu – o 1,9%.

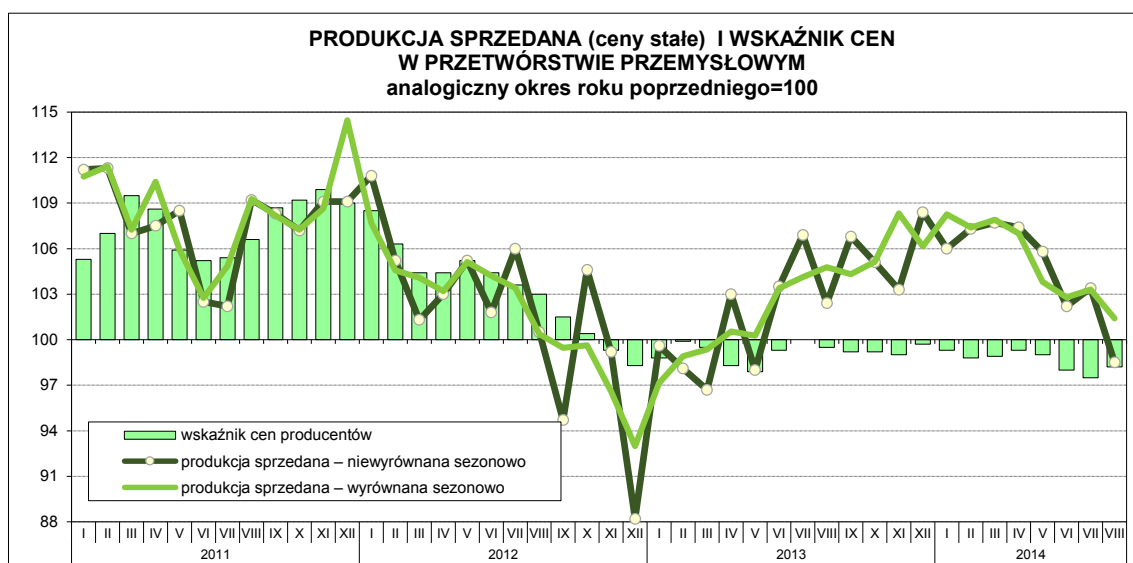
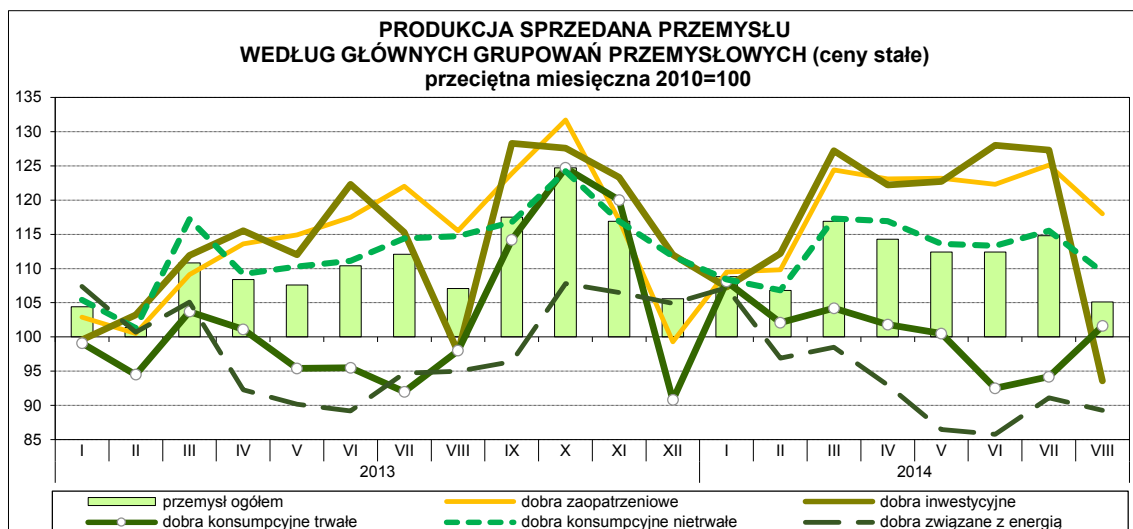
W okresie ośmiu miesięcy br. produkcja sprzedana przemysłu była o 3,4% wyższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost odpowiednio o 0,8%).

W większości **głównych grupowań przemysłowych** w sierpniu br. obserwowano spadek produkcji sprzedanej w skali roku. Produkcja dóbr związanych z energią była niższa o 6,0%, dóbr konsumpcyjnych nietrwałych – o 4,5%, a dóbr inwestycyjnych – o 4,3%. Zwiększenie sprzedaży notowano natomiast w zakresie dóbr konsumpcyjnych trwałych – o 3,7% oraz dóbr zaopatrzeniowych – o 2,1%.

W okresie styczeń-sierpień br. w większości głównych grupowań przemysłowych utrzymał się wzrost produkcji sprzedanej w skali roku. Produkcja dóbr inwestycyjnych była wyższa niż przed rokiem o 7,5%, dóbr zaopatrzeniowych – o 6,7%, dóbr konsumpcyjnych

⁷ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

trwałych – o 4,6%, a dóbr konsumpcyjnych nietrwałych – o 1,2%. Zmniejszenie sprzedaży notowano natomiast w zakresie dóbr związanych z energią – o 3,7%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, w okresie styczeń–sierpień br. była o 2,5% wyższa niż przed rokiem, przy większym o 0,9% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 3,7%.

W sierpniu br. spadek produkcji sprzedanej w skali roku notowano w 19 (spośród 34) działach przemysłu, m.in. w produkcji:

- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 18,6% (w tym pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli – o 36,2%),
- napojów – o 11,6%,
- pozostałego sprzętu transportowego – o 10,7% (m.in. lokomotyw kolejowych oraz taboru szynowego – o 23,6%),

- koksu i produktów rafinacji ropy naftowej – o 4,3% (w tym w wytwarzaniu i przetwarzaniu produktów rafinacji ropy naftowej produkcja – o 5,3%),
- wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych – o 3,4% (m.in. cementu, wapna i gipsu – o 10,0%),
- chemikaliów i wyrobów chemicznych – o 2,5% (w tym podstawowych chemikaliów, nawozów i związków azotowych, tworzyw sztucznych i kauczuku syntetycznego w formach podstawowych – o 5,5%).

Wzrost w skali roku notowano natomiast m.in. w produkcji wyrobów farmaceutycznych (o 17,6%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 15,4%), mebli (o 11,2%), maszyn i urządzeń (o 4,8%) oraz urządzeń elektrycznych (o 4,3%).

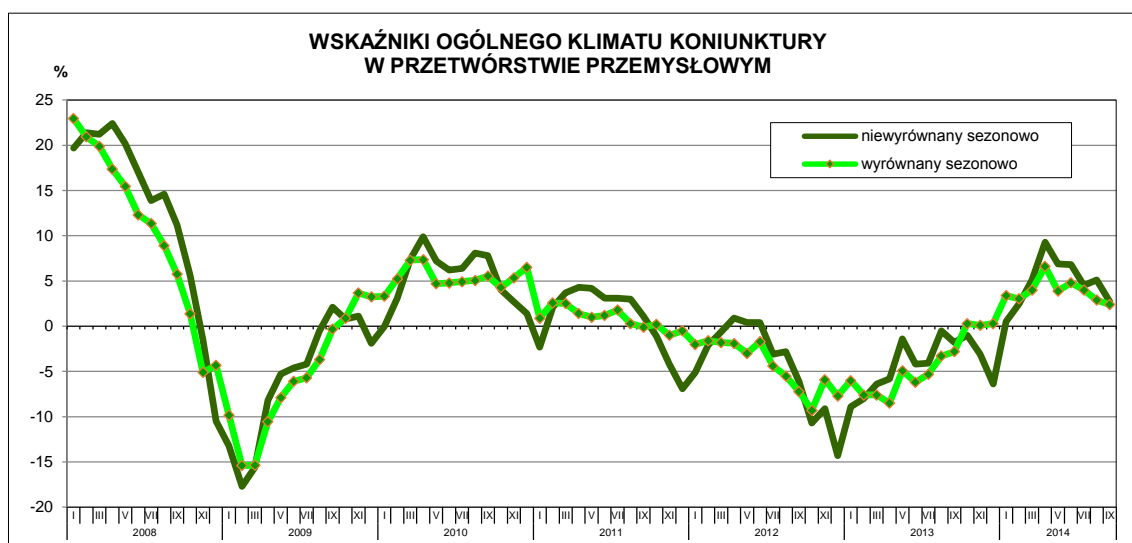
Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2013		2014		2013	
	VIII	I-VIII	VIII	I-VIII		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100				struktura w %	
Przemysł	102,2	100,8	98,1	103,4	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie	98,7	101,8	98,1	93,7	3,9	2,2
przetwórstwo przemysłowe	102,4	100,6	98,5	104,8	85,4	84,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	103,1	101,0	92,8	95,4	8,4	8,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	101,9	102,7	102,8	103,1	2,3	2,2
Z przemysłu ogółem – działy:						
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego	96,8	104,0	93,4	87,4	1,8	2,2
produkcja artykułów spożywczych	101,3	102,1	95,3	100,7	16,3	16,7
produkcja napojów	102,7	97,5	88,4	100,0	1,8	1,8
produkcja odzieży	105,0	102,4	89,8	99,3	0,6	0,6
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	104,3	105,2	99,4	107,7	2,6	2,5
produkcja papieru i wyrobów z papieru	105,7	105,5	102,7	104,0	2,9	2,8
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	105,2	97,9	95,7	100,7	7,1	7,5
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	91,8	97,5	97,5	97,2	4,8	5,1
produkcja wyrobów farmaceutycznych	90,2	102,9	117,6	106,3	1,1	1,0
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	106,5	104,5	99,7	107,5	6,1	5,9
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	100,8	94,8	96,6	110,3	3,8	3,6
produkcja metali	101,1	93,8	103,0	106,7	3,9	3,8
produkcja wyrobów z metali	98,8	98,9	103,9	107,9	6,2	6,0
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	87,6	91,1	115,4	107,0	2,6	2,6
produkcja urządzeń elektrycznych	106,7	107,1	104,3	106,2	3,9	3,8
produkcja maszyn i urządzeń	89,9	92,0	104,8	108,4	3,2	2,9
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	115,5	103,0	81,4	105,0	9,7	9,6
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	108,3	104,8	89,3	98,2	1,3	1,3
produkcja mebli	103,4	104,3	111,2	115,7	2,7	2,4

Produkcja artykułów spożywczych (stanowiąca blisko 17% produkcji sprzedanej przemysłu) w sierpniu br. była o 4,7% niższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 1,3%). Zmniejszyła się sprzedaż w większości grup, w tym najbardziej w produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego – o 17,2% oraz pozostałych artykułów spożywczych – o 11,4%. Obniżenie produkcji notowano także w wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 7,9%, wyrobów mleczarskich – o 7,0%, przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa – o 3,4%, a także owoców i warzyw – o 3,2%. Wzrost sprzedaży notowano natomiast w produkcji wyrobów piekarskich i mącznych – o 6,6%, gotowych pasz i karmy dla zwierząt – o 4,9% oraz w przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków – o 2,3%.

Z obserwowanych w sierpniu br. 237 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 109 była niższa niż przed rokiem, w tym m.in. węgla kamiennego, gazu ziemnego, produktów uboju bydła i cieląt, wędlin, margaryny oraz produktów do smarowania, mleka, serów podpuszczkowych dojrzewających oraz niedojrzewających i twarogu, wódki czystej, win owocowych, piwa, benzyny silnikowej, olejów napędowych, opon, cementu, komputerów, odkurzaczy, kuchni elektrycznych, ciągników rolniczych, samochodów osobowych, pojazdów do transportu publicznego, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, wagonów kolejowych towarowych, rowerów oraz energii elektrycznej. Wyższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 127 wyrobów i grup wyrobów, w tym m.in. węgla brunatnego, siarki, produktów uboju trzody chlewnej, mięsa drobiowego, masła, papierosów, obuwia, tarcicy iglastej oraz liściastej, płyt pilśniowych, koksu, olejów opałowych, nawozów mineralnych lub chemicznych azotowych oraz fosforowych, mydła, stali surowej, wyrobów walcowanych na gorąco, rur stalowych, miedzi rafinowanej, odbiorników telewizyjnych, akumulatorów kwasowo-ołowiowych do pojazdów samochodowych, chłodziarek i zamrażarek, zmywarek do naczyń, pralek automatycznych, kuchni gazowych z piekarnikiem.

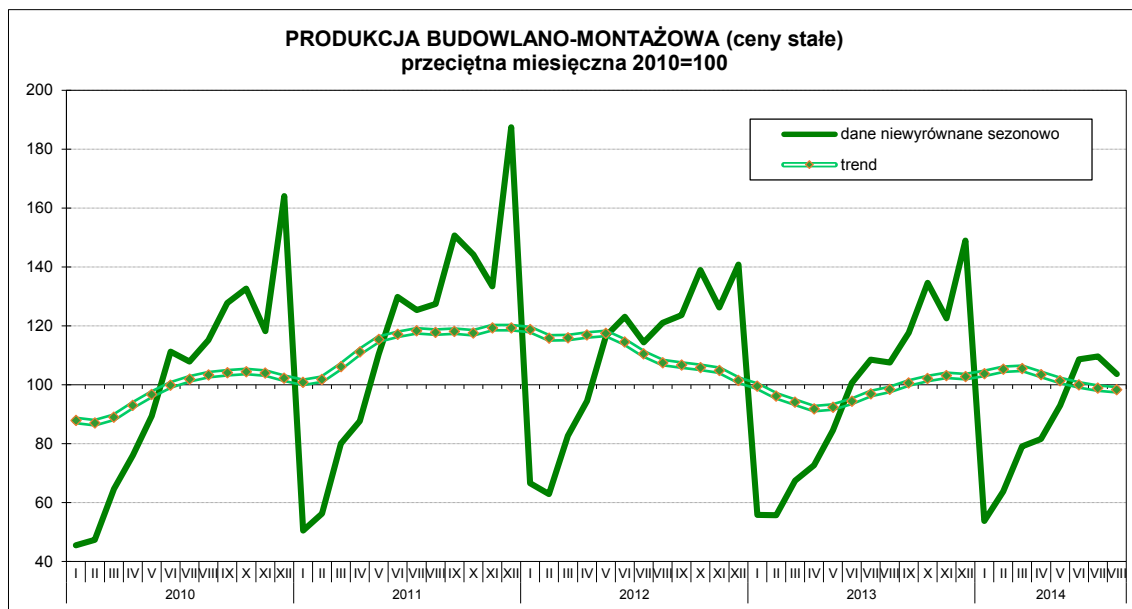
We wrześniu br. **ogólny klimat koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym oceniany jest mniej pozytywnie niż w poprzednim miesiącu. Mniej korzystne są oceny bieżące oraz prognozy dotyczące sytuacji gospodarczej. Negatywne, wobec pozytywnych w sierpniu br., są oceny bieżącego portfela zamówień oraz produkcji, a prognozy dotyczące tych obszarów są mniej optymistyczne niż przed miesiącem. Sytuacja finansowa oceniana jest negatywnie, a przewidywania w tym zakresie są pozytywne, ale ostrożniejsze niż w sierpniu br. Przedsiębiorcy wskazują na możliwość redukcji zatrudnienia oraz pogłębienia skali spadku cen wyrobów przemysłowych.

Utrzymuje się nadmierny stan zapasów wyrobów gotowych. Spadek zapasów w ujęciu miesięcznym zgłaszają m.in. producenci papieru i wyrobów z papieru, wyrobów farmaceutycznych oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych. Wzrost nadwyżek sygnalizowany jest natomiast m.in. przez producentów pozostałego sprzętu transportowego.

Budownictwo

W sierpniu br., po sześciu miesiącach wzrostu, odnotowano spadek produkcji budowlano-montażowej⁸ w skali roku.

Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana na terenie kraju w sierpniu br. była o 3,6% mniejsza niż przed rokiem (wobec wzrostu o 1,1% w lipcu br. i spadku o 11,1% w sierpniu ub. roku). Wpłynął na to spadek (o 15,7%) w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie budową budynków. Wzrost produkcji utrzymał się w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (wyniósł 4,1%) oraz wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (3,6%). Niższa niż w sierpniu ub. roku była sprzedaż zarówno robót o charakterze inwestycyjnym (o 4,9%), jak i remontowym (o 1,1%).

Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja budowlano-montażowa ogółem w sierpniu br. była o 1,0% większa niż przed rokiem oraz o 1,8% mniejsza niż przed miesiącem.

W okresie styczeń–sierpień br. produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 5,2% (wobec spadku o 17,2% przed rokiem).

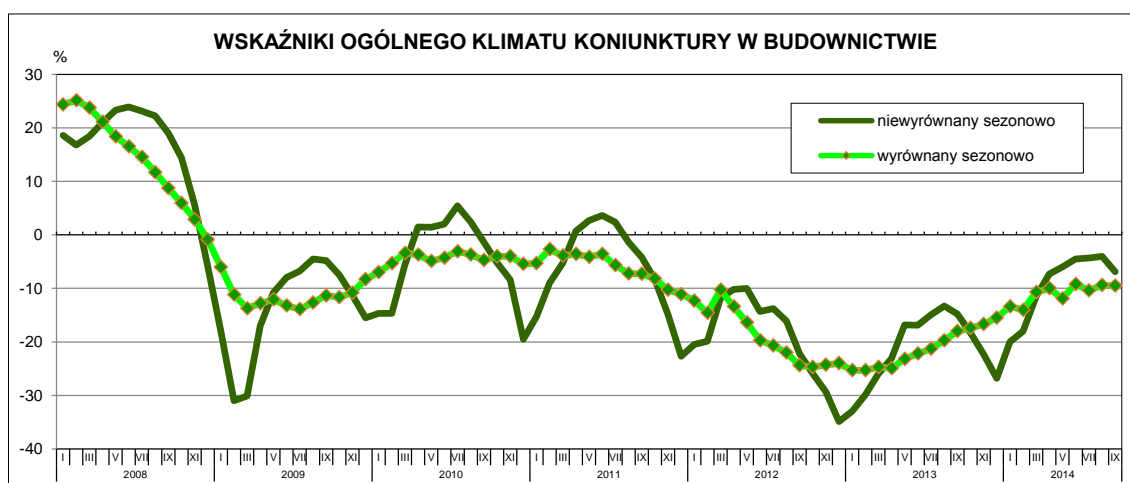
⁸ W cenach stałych; w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2013		2014		2013	
	VIII	I-VIII	VIII	I-VIII		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100				struktura w %	
O g ó ł e m	88,9	82,8	96,4	105,2	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze:						
inwestycyjnym	91,6	84,3	95,1	103,3	65,1	66,3
remontowym	84,3	80,0	98,9	109,0	34,9	33,7
Budowa budynków	93,5	83,2	84,3	96,2	35,8	39,4
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	81,0	77,7	104,1	111,9	36,0	34,0
Roboty budowlane specjalistyczne	96,2	89,7	103,6	110,3	28,2	26,6

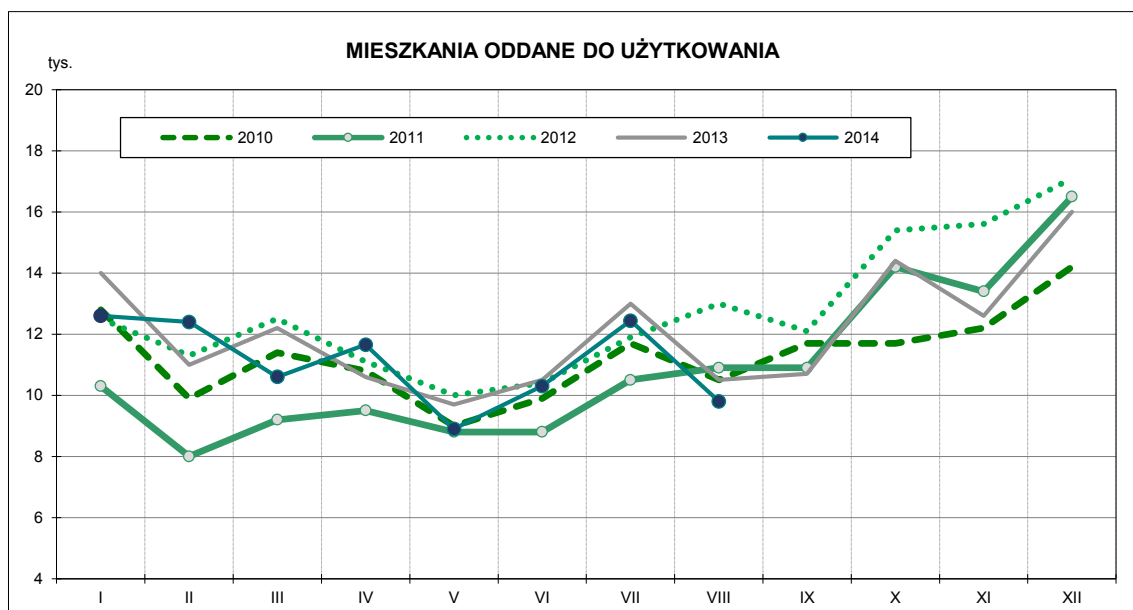
We wrześniu br. **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie jest oceniany negatywnie, gorzej niż przed miesiącem, ale mniej pesymistycznie niż w analogicznym miesiącu ostatnich dwóch lat. Bardziej pesymistyczne są oceny bieżącej i przyszłej sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Niekorzystne, gorsze niż w sierpniu br., są oceny bieżącego portfela zamówień i produkcji budowlano-montażowej. Pesymistyczne (wobec optymistycznych przed miesiącem) są przewidywania dotyczące portfela zamówień na roboty budowlano-montażowe i produkcji budowlano-montażowej na rynku krajowym, a bardziej pesymistyczne niż przed miesiącem – przewidywania co do portfela zamówień na roboty budowlano-montażowe na rynku zagranicznym. Przedsiębiorcy przewidują większe niż prognozowano przed miesiącem redukcje zatrudnienia i nieco głębszy od oczekiwanego w sierpniu spadek cen robót budowlano-montażowych.

Podobnie jak przed miesiącem i przed rokiem, w sierpniu br. jako główne bariery w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej przedsiębiorcy wskazują wysokie koszty zatrudnienia oraz konkurencję na rynku. W skali roku zmniejszyła się istotnie dotkliwość utrudnień związanych z niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej i niedostatecznym popytem. Wzrosło natomiast znaczenie bariery związanej z niedoborem wykwalifikowanych pracowników.

Budownictwo mieszkaniowe

W sierpniu br. oddano do użytkowania mniej mieszkań niż przed rokiem. Większa była liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia oraz tych, których budowę rozpoczęto. Liczba mieszkań w budowie była zbliżona do notowanej przed rokiem.

Według wstępnych danych⁹ w sierpniu br. **oddano do użytkowania** 9,8 tys. mieszkań, tj. o 6,3% mniej niż przed rokiem (wobec spadku w poprzednim miesiącu o 4,0% oraz w sierpniu ub. roku – o 19,3%). Znaczny spadek obserwowano w budownictwie indywidualnym (o 12,8%, do 5,2 tys. mieszkań), a niewielki – w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 1,4%, do 3,6 tys. mieszkań). Mniej mieszkań niż rok wcześniej oddano do użytkowania również w budownictwie spółdzielczym (250 mieszkań wobec 521). Zwiększyła się natomiast liczba mieszkań oddanych w budownictwie komunalnym (do 417 z 210), społecznym czynszowym (do 338 ze 121) i zakładowym (do 40 z 38).

W okresie styczeń–sierpień br. oddano do użytkowania 88,7 tys. mieszkań, tj. o 2,9% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku, co wiązało się głównie ze spadkiem w budownictwie indywidualnym.

⁹ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	I-VIII 2013			I-VIII 2014		
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego = 100
Ogółem	91380	100,0	98,6	88699	100,0	97,1
Indywidualne	53606	58,7	105,0	49359	55,6	92,1
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	33427	36,6	90,5	34398	38,8	102,9
Spółdzielcze	2376	2,6	92,5	2179	2,5	91,7
Społeczne czynszowe	667	0,7	93,5	1174	1,3	176,0
Komunalne	1118	1,2	89,3	1302	1,5	116,5
Zakładowe	186	0,2	113,4	287	0,3	154,3

W sierpniu br., w szóstym miesiącu z rzędu, obserwowano wzrost w skali roku liczby mieszkań, na których budowę **wydano pozwolenia** (o 14,3% – do 13,6 tys., wobec spadku o 7,4% przed rokiem). Wzrosła także liczba mieszkań, których budowę **rozpoczęto** (o 4,0% do 14,0 tys.).

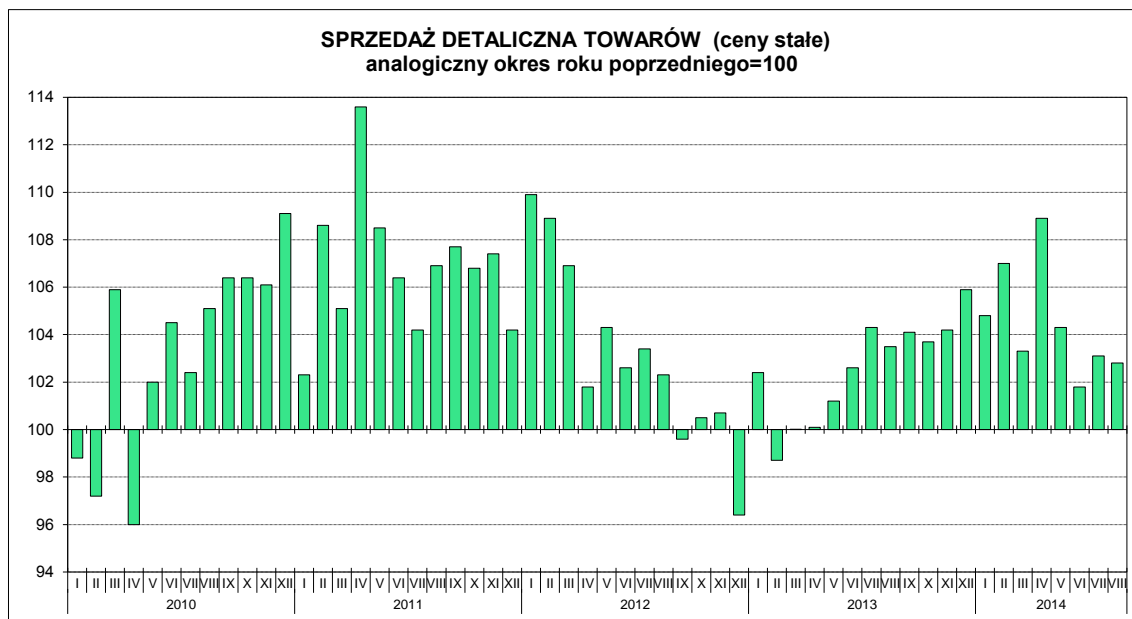
Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia i których budowę rozpoczęto kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	I-VIII 2014					
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego = 100
Ogółem	105837	100,0	115,6	99499	100,0	116,5
Indywidualne	51896	49,0	99,1	53757	54,0	103,5
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	51629	48,8	145,9	43205	43,5	138,9
Spółdzielcze	741	0,7	85,0	729	0,7	79,8
Społeczne czynszowe	168	0,2	19,9	724	0,7	299,2
Komunalne	1156	1,1	61,3	849	0,9	91,4
Zakładowe	247	0,2	125,4	235	0,2	98,3

W końcu sierpnia br. **w budowie** było 705,7 tys. mieszkań, tj. o 0,1% mniej niż przed rokiem.

Rynek wewnętrzny

W sierpniu br. **sprzedaż detaliczna**¹⁰ zwiększyła się w skali roku o 2,8% (wobec wzrostu przed miesiącem o 3,1% oraz w sierpniu ub. roku – o 3,5%). W okresie styczeń–sierpień br. wzrost sprzedaży detalicznej wyniósł 4,8%.

W porównaniu z sierpniem ub. roku zwiększyła się sprzedaż w większości grup o istotnym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem, w tym znacznie w grupie meble, rtv, agd (o 7,1%) oraz pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 5,2%). W grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe, posiadającej największy udział w sprzedaży detalicznej ogółem, notowano wzrost o 3,2%. Nadal niższa od obserwowanej przed rokiem była natomiast sprzedaż w jednostkach handlujących paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi (o 4,2%). Po niewielkim wzroście przed miesiącem, spadek ponownie odnotowano w podmiotach zajmujących się handlem pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami (o 3,3%).

¹⁰ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika sprzedaży detalicznej kształtowała się następująco:

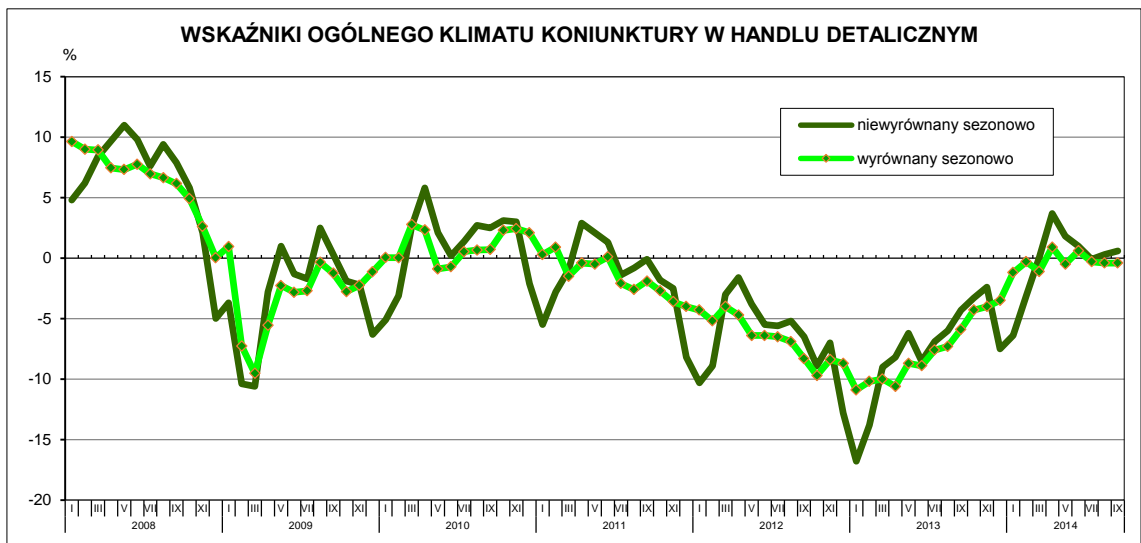
Wyszczególnienie	2013		2014	
	VIII	I-VIII	VIII	I-VIII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			
Ogółem	103,5	101,5	102,8	104,8
w tym:				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	111,4	106,3	96,7	106,5
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	97,5	96,0	95,8	97,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	102,9	100,5	103,2	103,6
Pozostała sprzedaż detaliczna				
w niewyspecjalizowanych sklepach	113,6	111,1	105,2	107,3
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	108,2	109,2	110,5	109,5
Włókno, odzież, obuwie	115,0	110,8	125,3	120,8
Meble, rtv, agd	104,4	105,0	107,1	102,8
Prasa, książki, pozostała sprzedaż				
w wyspecjalizowanych sklepach	100,1	98,6	100,6	103,2
Pozostałe	97,7	94,6	100,6	107,2

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż hurtowa¹¹ w sierpniu br. była niższa niż przed rokiem o 3,2%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych obniżyła się również o 3,2%. W okresie styczeń–sierpień br. sprzedaż hurtowa wzrosła w skali roku o 2,9%, a wśród przedsiębiorstw hurtowych – o 2,2%.

We wrześniu br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym jest oceniany podobnie jak przed miesiącem. Lepsze niż w sierpniu br. są optymistyczne oceny koniunktury jednostek dużych, przy nieco negatywnych wskazaniach podmiotów średnich. Bardziej pesymistyczne są opinie firm małych, a nadal negatywne – podmiotów mikro. Korzystniejsze niż w sierpniu br. są opinie przedsiębiorstw z branży włókno, odzież, obuwie; nadal negatywne są oceny jednostek z grup: artykuły gospodarstwa domowego ogółem, żywność oraz pojazdy samochodowe. Pesymistyczne, wobec pozytywnych przed miesiącem, są oceny bieżące przedsiębiorstw ogółem dotyczące sprzedaży, przy mniej korzystnych prognozach w tym obszarze. Optymistyczne, zbliżone do prognoz sprzed miesiąca, są przewidywania popytu na towary. Negatywne i podobne do sygnalizowanych w sierpniu br. są wskazania dotyczące bieżącej i przyszłej sytuacji finansowej. Przedsiębiorcy przewidują, że w najbliższych trzech miesiącach ceny będą kształtować się na poziomie zbliżonym do prognozowanego w sierpniu br. Planowane redukcje zatrudnienia mogą być podobne do oczekiwanych przed miesiącem.

¹¹ W cenach bieżących; w przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Wśród czynników ograniczających działalność firm handlowych we wrześniu br. jako najbardziej uciążliwe przedsiębiorcy wskazują nadal: konkurencję na rynku, koszty zatrudnienia, wysokie obciążenia na rzecz budżetu oraz niedostateczny popyt. W skali roku najbardziej zmniejszyła się dotkliwość bariery związanej z niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej.

Transport

W sierpniu br. **sprzedaż usług**¹² w jednostkach transportu ogółem¹³ wzrosła w skali roku o 1,4% (wobec wzrostu odpowiednio o 5,7% przed miesiącem i o 2,5% przed rokiem).

Szybciej niż przeciętnie rosła sprzedaż usług w transporcie samochodowym (3,8%). Spadek sprzedaży obserwowano natomiast w transporcie kolejowym (o 6,5%) oraz w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (o 1,3%). W okresie ośmiu miesięcy br. w jednostkach transportu ogółem sprzedaż usług była o 3,4% wyższa niż przed rokiem.

Przewozy ładunków ogółem w sierpniu br. wyniosły 40,8 mln ton, tj. o 0,5% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrost przewozów obserwowano w transporcie samochodowym oraz rurociągowym. Spadek natomiast notowano w transporcie kolejowym, morskim i śródlądowym transporcie wodnym. Od początku roku przewieziono 307,3 mln ton ładunków, tj. o 2,9% więcej niż przed rokiem.

W sierpniu br. **transportem kolejowym** przewieziono 19,1 mln ton ładunków, tj. o 6,0% mniej niż przed rokiem, natomiast w okresie styczeń–sierpień br. – 146,8 mln ton ładunków (mniej niż przed rokiem o 1,9%).

Transportem samochodowym zarobkowym w sierpniu br. przewieziono 16,1 mln ton ładunków, tj. o 9,8% więcej niż przed rokiem, a w okresie ośmiu miesięcy br. – 120,8 mln ton (wzrost o 11,1% w skali roku). Potencjał przewozowy transportu samochodowego zarobkowego zwiększył się od początku roku o 9,5%.

W sierpniu br. **transportem rurociągowym** przetłoczono 4,7 mln ton ropy i produktów naftowych (o 1,6% więcej niż przed rokiem), a od początku roku – 32,1 mln ton (o 1,7% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku).

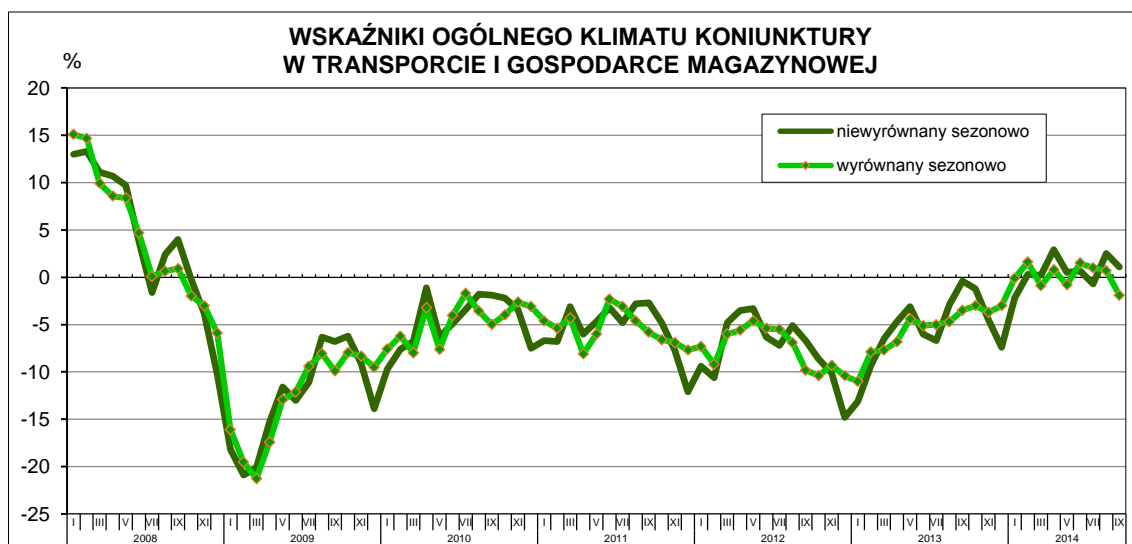
Przewozy ładunków **transportem morskim** w sierpniu br. wyniosły 0,5 mln ton (o 3,5% mniej niż w sierpniu ub. roku). W okresie ośmiu miesięcy br. transportem morskim przewieziono 4,2 mln ton ładunków (spadek w skali roku o 7,4%).

W **portach morskich** w sierpniu br. przeładowano 5,5 mln ton ładunków, tj. o 7,2% mniej niż przed rokiem. Spadek notowano w przeładunkach ładunków masowych suchych (o 22,0%) oraz pozostałych ładunków drobnicowych (o 20,1%). Wzrost notowano natomiast w przeładunkach ładunków masowych ciekłych (o 10,5%), ładunków tocznych (o 8,7%) oraz kontenerów (o 5,1%).

¹² Obejmująca wpływy za przewozy ładunków, pasażerów, bagażu i poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu.

¹³ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach transportowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Spadek przeładunków w sierpniu br. w skali roku obserwowano we wszystkich portach: Świnoujście (o 12,9% do 1,0 mln ton), Gdańsk (o 9,3% do 2,2 mln ton), Szczecin (o 3,9% do 0,7 mln ton), Gdynia (o 0,2% do 1,4 mln ton) oraz Police (ze 192 tys. ton do 139 tys. ton).

We wrześniu br. **ogólny klimat koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa jest oceniany mniej optymistycznie niż przed miesiącem. Bardziej niekorzystne niż w sierpniu br. są oceny bieżącego popytu, sprzedaży oraz sytuacji finansowej. Pozytywne pozostają prognozy dotyczące popytu oraz sprzedaży. Mniej negatywne są oceny przedsiębiorców dotyczące przyszłej sytuacji finansowej. Przedsiębiorcy przewidują spadek cen usług transportowych zbliżony do prognozowanego przed miesiącem. Zapowiadane jest utrzymanie planowanych w sierpniu niewielkich redukcji zatrudnienia.

Bilans płatniczy

Według wstępnych danych, **saldo rachunku bieżącego bilansu płatniczego**¹⁴ w lipcu br. wyniosło minus 173 mln EUR (wobec minus 566 mln EUR przed rokiem). **Saldo obrotów towarowych** ukształtowało się na poziomie 393 mln EUR (137 mln EUR rok wcześniej), przy czym eksport zwiększył się o 6,4% do 14071 mln EUR, a import wzrósł o 4,5% do 13678 mln EUR. **Saldo usług** wyniosło 353 mln EUR i było niższe niż przed rokiem o 51 mln EUR. Na jego wartość wpłynęły dodatnie salda usług transportowych (351 mln EUR) i pozostałych usług (9 mln EUR) oraz ujemne saldo podróży zagranicznych (minus 7 mln EUR). Przychody z tytułu eksportu usług ukształtowały się na poziomie 2843 mln EUR (wzrost o 3,6%), a rozchody z tytułu importu usług wyniosły 2490 mln EUR (tj. odpowiednio o 6,4% więcej). Ujemne **saldo dochodów** w lipcu br. wyniosło 1270 mln EUR i poprawiło się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 217 mln EUR. Na wysokość salda dochodów w znacznym stopniu wpłynęło ujemne saldo dochodów z inwestycji (minus 1469 mln EUR). **Saldo transferów bieżących** w lipcu br. było dodatnie i wyniosło 351 mln EUR (wobec 380 mln EUR przed rokiem), przy czym wartość przychodów zmniejszyła się w porównaniu z lipcem ub. roku o 78 mln EUR do 720 mln EUR, a wartość rozchodów spadła o 49 mln EUR do 369 mln EUR.

Rachunek kapitałowy zamknął się dodatnim saldem w wysokości 1446 mln EUR (wobec 1973 mln EUR w lipcu ub. roku), a kwoty przychodów i rozchodów ukształtowały się odpowiednio na poziomie 1487 mln EUR oraz 41 mln EUR (wobec 2001 mln EUR oraz 28 mln EUR przed rokiem).

Saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego w lipcu br. wyniosło 1453 mln EUR (wobec 1725 mln EUR przed rokiem). **Saldo inwestycji zagranicznych w Polsce** ukształtowało się na poziomie minus 574 mln EUR, przy czym wartość bezpośrednich inwestycji zagranicznych była dodatnia i wyniosła 420 mln EUR. **Polskie inwestycje za granicą** wyniosły 2013 mln EUR, w tym wartość polskich inwestycji bezpośrednich za granicą ukształtowała się na poziomie 1476 mln EUR. Na wielkość salda rachunku finansowego wpływały również **inwestycje portfelowe**, gdzie notowano odpływ kapitału: rezydentów – w wysokości 48 mln EUR oraz nierezydentów – w kwocie 217 mln EUR. W **pozostałych inwestycjach** nastąpił spadek zobowiązań rezydentów wobec zagranicy – w kwocie 585 mln EUR, a w przypadku nierezydentów wycofanie kapitału w wysokości 777 mln EUR. Saldo pochodnych instrumentów finansowych ukształtowało się na poziomie 14 mln EUR.

---

¹⁴ Opracowano na podstawie danych NBP.

Wartość **oficjalnych aktywów rezerwowych** w lipcu br. zwiększyła się o 1993 mln EUR do 77272 mln EUR.

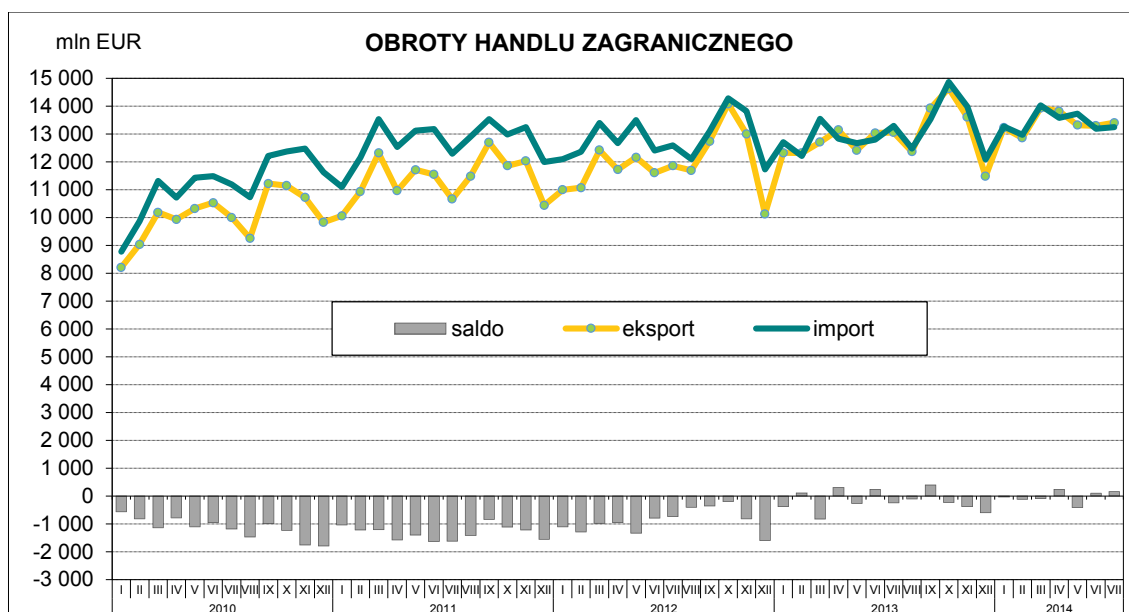
Bilans płatniczy kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2013	VII 2014	VIII 2013-VII 2014 ^a
	w mln EUR		
A. RACHUNEK BIEŻĄCY	-566	-173	-3204
Saldo obrotów towarowych	137	393	3711
Eksport.....	13228	14071	163429
Import.....	13091	13678	159718
Saldo usług	404	353	5067
Przychody.....	2745	2843	30578
Rozchody.....	2341	2490	25511
Saldo dochodów	-1487	-1270	-16120
Przychody.....	530	515	5800
Rozchody.....	2017	1785	21920
Saldo transferów bieżących	380	351	4138
Przychody.....	798	720	9633
Rozchody.....	418	369	5495
B. RACHUNEK KAPITAŁOWY	1973	1446	9762
Przychody.....	2001	1487	10284
Rozchody.....	28	41	522
C. RACHUNEK FINANSOWY	1725	1453	-6871
Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą	-282	1476	-306
Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce..	486	420	2757
Inwestycje portfelowe – aktywa	-168	-48	-3980
Udziałowe papiery wartościowe	-54	539	-1845
Dłużne papiery wartościowe	-114	-587	-2135
Inwestycje portfelowe – pasywa	-213	-217	4789
Udziałowe papiery wartościowe	-27	-287	2371
Dłużne papiery wartościowe	-186	70	2418
Pozostałe inwestycje – aktywa	1477	585	-7097
NBP	0	0	-1
Sektor rządowy.....	-4	-7	-13
Monetarne Instytucje Finansowe.....	1418	932	-3350
Pozostałe sektory.....	63	-340	-3733
Pozostałe inwestycje – pasywa	374	-777	-3552
NBP	-166	103	-43
Sektor rządowy.....	1056	-39	867
Monetarne Instytucje Finansowe.....	-675	6	-1505
Pozostałe sektory.....	159	-847	-2871
Pochodne instrumenty finansowe	51	14	518
D. SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	-1495	-733	-6040
Razem A-D	1637	1993	-6353
E. OFICJALNE AKTYWA REZERWOWE	-1637	-1993	6353

^a Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 miesięcy.

Handel zagraniczny

W okresie styczeń–lipiec br. obroty handlu zagranicznego zwiększyły się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, nieco szybciej po stronie eksportu niż importu. Odnotowano wzrost wymiany ze wszystkimi grupami krajów, z wyjątkiem krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Obroty ogółem zamknęły się niewielkim, mniejszym niż przed rokiem, ujemnym saldem. Wymiana w cenach stałych w I półroczu br. była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku, a relacje cenowe poprawiły się.

Eksport wyrażony w złotych zwiększył się o 6,0% i wyniósł 392,1 mld zł, a import wzrósł o 5,0% do 392,8 mld zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 0,7 mld zł (w okresie styczeń–lipiec ub. roku minus 4,3 mld zł). Obroty liczone w euro zwiększyły się po stronie eksportu o 5,5% do 93,8 mld EUR, a po stronie importu – o 4,4% do 94,0 mld EUR. Ujemne saldo wyniosło 0,2 mld EUR (przed rokiem minus 1,1 mld EUR). Eksport w dolarach USA wyniósł 128,8 mld USD i był o 9,8% wyższy niż przed rokiem, a import – 129,0 mld USD, tj. o 8,7% większy. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 0,2 mld USD (w okresie styczeń–lipiec ub. roku minus 1,4 mld USD).

Eksport w cenach stałych w I półroczu br. był wyższy w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 6,2%, a import – większy o 9,3%. W obrotach z krajami UE wolumen eksportu zwiększył się o 9,3%, z krajami Europy Środkowo-Wschodniej obniżył się o 11,4%, a z krajami rozwijającymi się wzrósł o 3,4%. Wolumen towarów sprowadzanych z krajów UE wzrósł o 7,6%, z krajów Europy Środkowo-Wschodniej – o 6,0%, a z krajów rozwijających się – o 21,1%.

W okresie styczeń–czerwiec br. ceny transakcyjne towarów eksportowanych (liczone w złotych) były wyższe o 0,8%, a towarów importowanych niższe o 2,7% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. **Wskaźnik terms of trade** ogółem kształtował się na poziomie 103,6 (wobec 102,6 przed rokiem).

W obrotach towarowych z krajami UE wskaźnik terms of trade wyniósł 100,9 (wobec 100,4 w I półroczu ub. roku).

W wymianie handlowej z krajami Europy Środkowo-Wschodniej wskaźnik terms of trade kształtował się na poziomie 104,5 (wobec 110,4 w analogicznym okresie ub. roku), co spowodowane było spadkiem cen towarów importowanych (o 4,6%), przy jednoczesnym wolniejszym spadku cen towarów eksportowanych – o 0,3%.

W obrotach z krajami rozwijającymi się w okresie styczeń–czerwiec br. wskaźnik terms of trade wyniósł 109,3 (wobec 106,0 przed rokiem), na co wpłynął spadek cen towarów importowanych (o 4,5%) i wzrost cen towarów eksportowanych (o 4,4%).

Obroty handlu zagranicznego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VII 2014						I-VII 2013 struktura w %	I-VII 2014 struktura w %
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I-VII 2013=100				
				zł	EUR	USD		
EKSPORT	392103,5	93855,8	128827,6	106,0	105,5	109,8	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	328066,2	78528,6	107788,4	107,9	107,4	111,6	82,2	83,7
w tym Unia Europejska	300372,0	71900,7	98688,3	107,9	107,4	111,6	75,2	76,6
w tym strefa euro	209451,2	50136,4	68818,0	109,2	108,6	112,9	51,9	53,4
Kraje rozwijające się	34576,2	8274,6	11361,9	108,0	107,4	112,1	8,7	8,8
Kraje Europy Śr.-Wsch.	29461,1	7052,6	9677,3	87,0	86,7	90,6	9,1	7,5
IMPORT^a	392827,9	94027,1	129061,8	105,0	104,4	108,7	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	256626,0	61428,5	84314,7	103,2	102,7	106,7	66,5	65,3
w tym Unia Europejska	230562,6	55190,6	75748,5	104,9	104,4	108,5	58,7	58,7
w tym strefa euro	181269,6	43390,8	59554,7	105,3	104,8	108,9	46,0	46,1
Kraje rozwijające się	85466,3	20457,8	28080,1	115,4	114,7	119,6	19,8	21,8
Kraje Europy Śr.-Wsch.	50735,6	12140,8	16667,0	98,7	98,1	102,4	13,7	12,9
Saldo	-724,4	-171,3	-234,2	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte	71440,2	17100,1	23473,7	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska	69809,4	16710,1	22939,8	x	x	x	x	x
w tym strefa euro	28181,6	6745,6	9263,3	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się	-50890,1	-12183,2	-16718,2	x	x	x	x	x
Kraje Europy Śr.-Wsch.	-21274,5	-5088,2	-6989,7	x	x	x	x	x

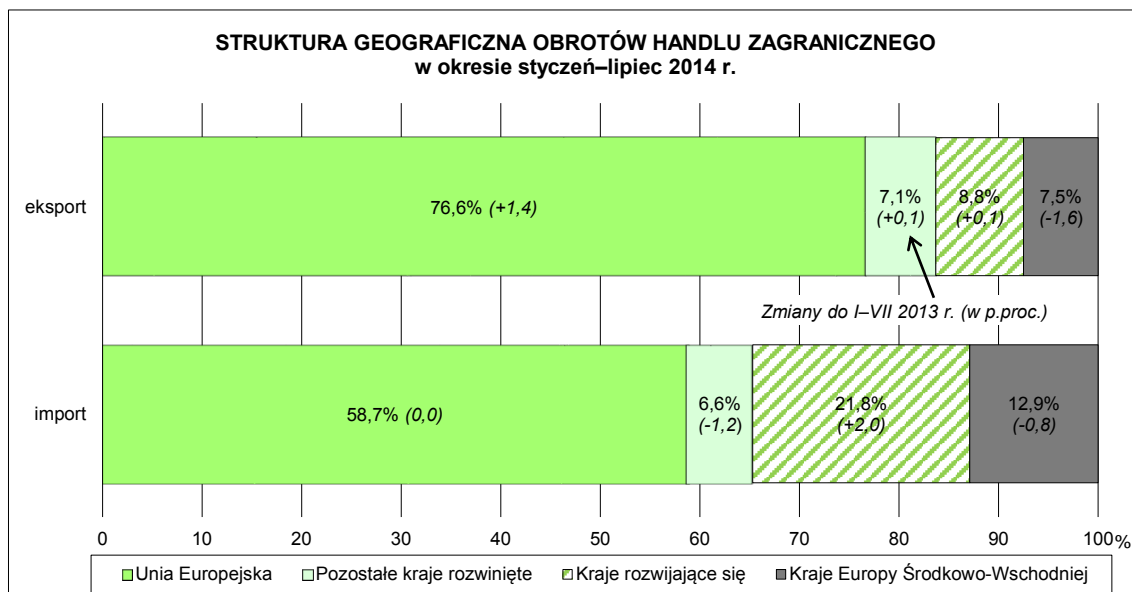
^a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są **wg kraju pochodzenia**. Dane dot. importu **wg kraju wysyłki** dostępne są w Informacji bieżącej o wynikach wstępnych *Obroty handlu zagranicznego ogółem i wg krajów I-VII 2014 r.* na stronie internetowej GUS:

http://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5466/1/23/1/obroty_handlu_zagranicznego_1-7m2014.pdf

U w a g a: Dane o strukturze i dynamice dla obrotów Polski z krajami rozwiniętymi, w tym UE oraz krajami Europy Środkowo-Wschodniej podano w warunkach porównywalnych, tj. uwzględniono wartość obrotów handlu zagranicznego Chorwacji, która przystąpiła do Unii Europejskiej w dniu 1.07.2013 r., a wcześniej była zaliczana do krajów Europy Środkowo-Wschodniej.

W okresie styczeń–lipiec br. **w strukturze geograficznej** obrotów zwiększył się w skali roku udział krajów rozwiniętych (w tym krajów UE) w eksporcie, a obniżył się w imporcie. Wzrósł udział krajów rozwijających się, zwłaszcza w imporcie, przy niższym niż przed rokiem udziale krajów Europy Środkowo-Wschodniej.

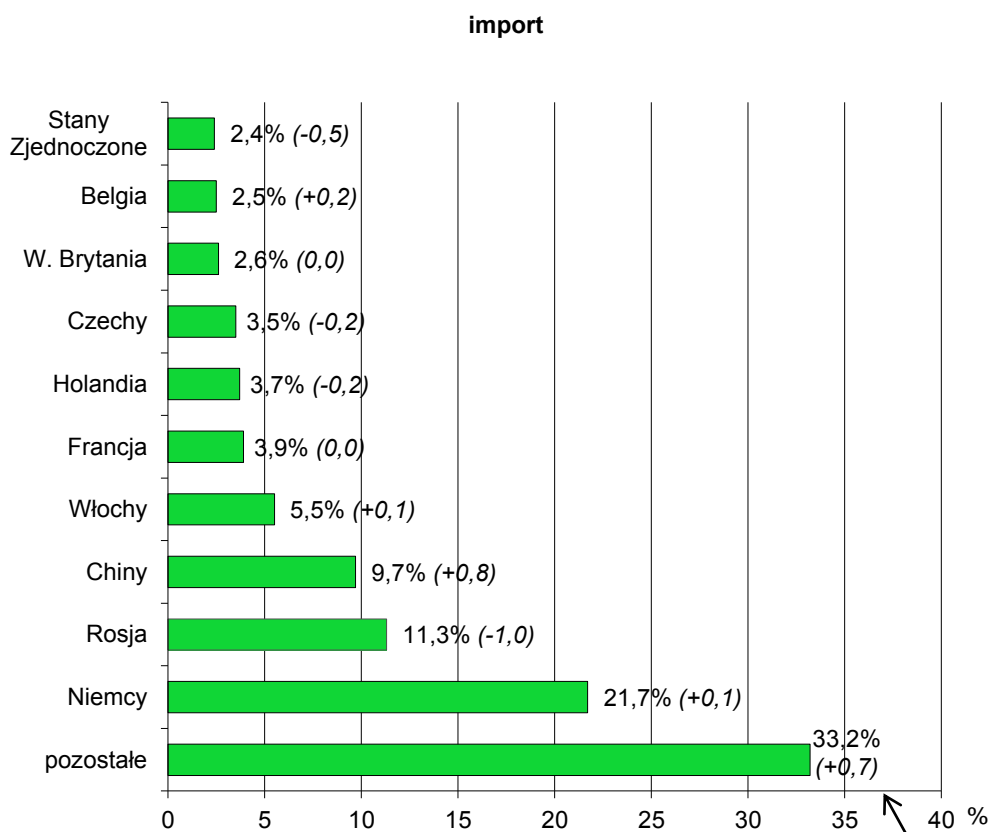
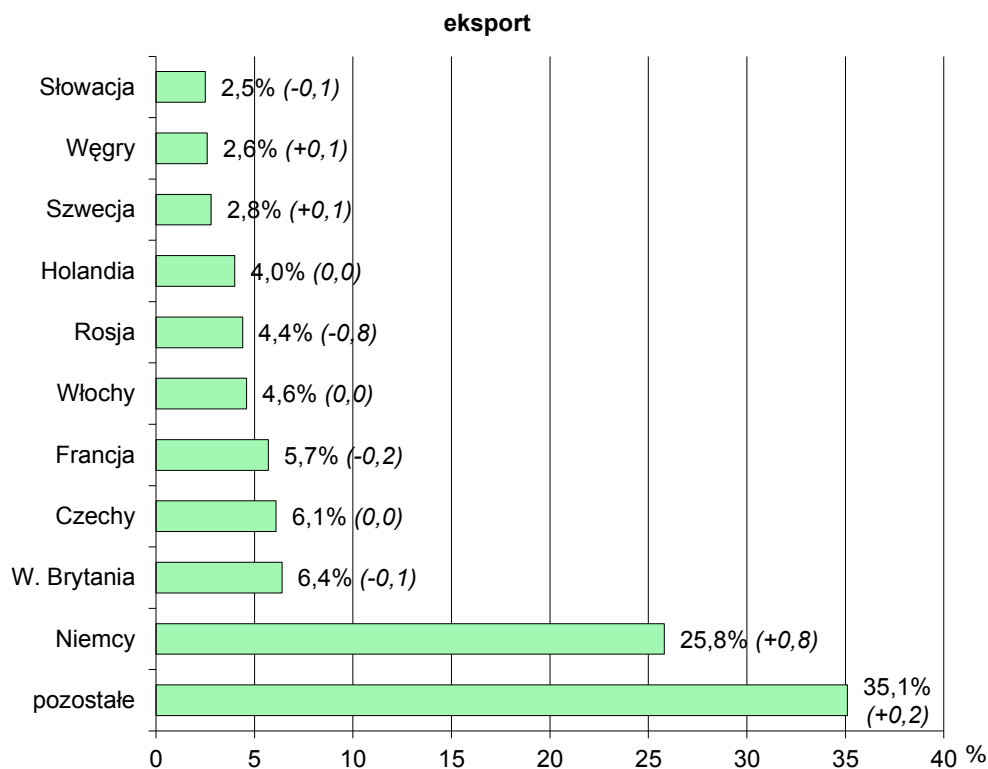
Obroty z krajami **Unii Europejskiej** wzrosły o 7,9% w eksporcie do 300,4 mld zł, a w imporcie o 4,9% do 230,6 mld zł. Dodatkowo saldo wymiany było większe niż przed rokiem i wyniosło 69,8 mld zł (po siedmiu miesiącach ub. roku 58,5 mld zł). Obroty wyrażone w euro w eksporcie wyniosły 71,9 mld EUR, tj. o 7,4% więcej niż przed rokiem, a w imporcie – 55,2 mld EUR, tj. o 4,4% więcej. Dodatkowo saldo osiągnęło poziom 16,7 mld EUR (wobec 14,1 mld EUR przed rokiem). Eksport w dolarach USA był wyższy niż przed rokiem o 11,6%, natomiast import wzrósł o 8,5%, a dodatkowo saldo wyniosło 22,9 mld USD (wobec 18,6 mld USD w okresie styczeń–lipiec ub. roku). Udział krajów Unii Europejskiej w eksporcie ogółem zwiększył się z 75,2% przed rokiem do 76,6%, a w imporcie nie zmienił się i wyniósł 58,7%.

Wartość obrotów z **Niemcami** wzrosła w eksporcie o 9,3% do 101,2 mld zł, a w imporcie o 5,5% do 85,4 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 15,8 mld zł (w okresie styczeń–lipiec ub. roku 11,6 mld zł). Eksport wyrażony w euro wzrósł o 8,7%, a import – o 5,0%. Dodatkowo saldo wyniosło 3,8 mld EUR (wobec 2,8 mld EUR przed rokiem). Udział Niemiec w obrotach ogółem zwiększył się w eksporcie z 25,0% do 25,8% oraz nieznacznie – w imporcie z 21,6% do 21,7%.

W wymianie z Niemcami wg grup towarowych SITC odnotowano wzrost eksportu m.in. części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych oraz mebli i ich części, zmniejszył się natomiast eksport m.in. miedzi. W imporcie znacznie wzrosła wartość dostaw pojazdów samochodowych do przewozu osób, natomiast obniżyła się – m.in. spalinowych silników tłokowych i ich części.

Wśród naszych partnerów handlowych, kolejne pozycje po Niemczech zajmowały: w eksporcie – W. Brytania (6,4%), Czechy (6,1%), Francja (5,7%), Włochy (4,6%), Rosja (4,4%), Holandia (4,0%), Szwecja (2,8%), Węgry (2,6%) i Słowacja (2,5%), a w imporcie – Rosja (11,3%), Chiny (9,7%), Włochy (5,5%), Francja (3,9%), Holandia (3,7%), Czechy (3,5%), W. Brytania (2,6%), Belgia (2,5%) oraz Stany Zjednoczone (2,4%).

**STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO
w okresie styczeń–lipiec 2014 r.**

Zmiany do okresu I–VII 2013 r. (w p.proc.)

Obroty towarowe z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej** w eksporcie zmniejszyły się w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku o 13,0% do 29,5 mld zł, a w imporcie – o 1,3% do 50,7 mld zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 21,3 mld zł (wobec minus 17,6 mld zł przed rokiem). Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 7,1 mld EUR, tj. o 13,3% mniej niż przed rokiem, a w imporcie osiągnęły wartość 12,1 mld EUR, tj. odpowiednio o 1,9% niższą. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 5,1 mld EUR (wobec minus 4,2 mld EUR po siedmiu miesiącach ub. roku). Eksport w dolarach USA był niższy niż przed rokiem o 9,4%, natomiast import wzrósł o 2,4%. Ujemne saldo wyniosło 7,0 mld USD (wobec minus 5,6 mld USD przed rokiem). Udział obrotów z krajami Europy Środkowo-Wschodniej obniżył się – w eksporcie z 9,1% w okresie styczeń–lipiec ub. roku do 7,5%, a w imporcie z 13,7% do 12,9%.

Po siedmiu miesiącach br. **Rosja** zajmowała szóste miejsce na liście naszych partnerów handlowych w eksporcie oraz drugie – w imporcie (przed rokiem odpowiednio piąte i drugie miejsce). Eksport do Rosji w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku obniżył się o 10,2% do 17,4 mld zł, a import zmniejszył się o 3,7% do 44,3 mld zł. Ujemne saldo obrotów osiągnęło wartość 26,9 mld zł (wobec minus 26,7 mld zł przed rokiem). Obroty z Rosją wyrażone w euro zmniejszyły się o 10,5% w eksporcie i o 4,3% w imporcie, a ujemne saldo wyniosło 6,4 mld EUR (tj. podobnie jak w okresie styczeń–lipiec ub. roku). Wartość wymiany liczonej w dolarach USA spadła w eksporcie o 6,5%, natomiast w imporcie pozostała na niezmiennym poziomie. Ujemne saldo wyniosło 8,8 mld USD (przed rokiem minus 8,5 mld USD). Udział Rosji w eksporcie ogółem obniżył się z 5,2% po siedmiu miesiącach ub. roku do 4,4%, a w imporcie ogółem – z 12,3% do 11,3%.

W obrotach z Rosją (wg grup SITC) zmniejszył się przede wszystkim eksport części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych oraz owoców i orzechów świeżych lub suszonych, a w imporcie – wartość dostaw ropy naftowej.

Ukraina – drugi po Rosji partner handlowy Polski w grupie krajów Europy Środkowo-Wschodniej – w eksporcie ogółem przesunęła się z dziewiątego miejsca przed rokiem na piętnaste, a w imporcie pozostała na dwudziestej pierwszej pozycji. Eksport na Ukrainę zmniejszył się w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku o 26,2% do 7,3 mld zł, natomiast import zwiększył się o 15,8% i wyniósł 4,4 mld zł. Dodatkowo saldo obrotów obniżyło się z 6,1 mld zł przed rokiem do 2,9 mld zł. Obroty z Ukrainą wyrażone w euro w eksporcie były niższe niż przed rokiem o 26,5%, a w imporcie wzrosły o 15,2%. Saldo obrotów wyniosło 0,7 mld EUR (po siedmiu miesiącach ub. roku 1,5 mld EUR). Wartość wymiany liczonej w dolarach USA spadła w eksporcie o 23,1%, a zwiększyła się w imporcie o 20,3%. Saldo ukształtowało się na poziomie 0,9 mld USD (przed rokiem 1,9 mld USD). Udział Ukrainy w eksporcie ogółem obniżył się z 2,7% w okresie styczeń–lipiec ub. roku do 1,9%, a w imporcie nieznacznie wzrósł – z 1,0% do 1,1%.

W obrotach z Ukrainą (wg grup SITC) obniżył się eksport m.in. olejów ropy naftowej, owoców i orzechów świeżych lub suszonych oraz papieru, tektury i wyrobów z nich. W imporcie odnotowano wzrost m.in. wartości wyrobów walcowanych płaskich z żeliwa lub stali niestopowej, sztab, prętów, kątowników itp. z żeliwa lub stali oraz forniru, sklejk, płyt wiórowych, innych wyrobów z drewna.

W **obrotach ogółem wg nomenklatury SITC** odnotowano wzrost we wszystkich sekcjach towarowych, z wyjątkiem eksportu paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych oraz importu surowców niejadalnych z wyjątkiem paliw. W eksporcie, w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku, zwiększył się udział różnych wyrobów przemysłowych oraz maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, przy spadku udziału towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca oraz paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych. W imporcie wzrósł udział m.in. różnych wyrobów przemysłowych oraz towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca, a obniżył się – maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego.

Dynamika i struktura obrotów ogółem wg sekcji SITC kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–VII 2014		I–VII 2013	
	w mln zł	I–VII 2013=100	struktura w %	
EKSPORT	392103,5	106,0	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	42121,1	106,3	10,7	10,7
Napoje i tytoń.....	5724,1	115,8	1,5	1,3
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw.....	9654,5	103,6	2,5	2,5
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.....	16270,3	93,9	4,1	4,7
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	1115,4	109,2	0,3	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne.....	36076,4	104,6	9,2	9,3
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.....	78474,5	103,1	20,0	20,6
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	150230,8	107,5	38,3	37,8
Różne wyroby przemysłowe.....	51907,9	111,7	13,2	12,6
IMPORT	392827,9	105,0	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	28561,5	105,2	7,3	7,3
Napoje i tytoń.....	2366,4	102,8	0,6	0,6
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw.....	12436,2	98,4	3,2	3,4
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.....	42903,2	103,3	10,9	11,1
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	1530,7	100,4	0,4	0,4
Chemikalia i produkty pokrewne.....	58771,9	106,5	15,0	14,7
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.....	70528,5	107,6	18,0	17,5
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	129867,1	103,7	33,1	33,5
Różne wyroby przemysłowe.....	37818,3	114,8	9,6	8,8

Eksport **produktów rolno-spożywczych** w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku był wyższy o 6,9% i wyniósł 50487,3 mln zł (12085,3 mln EUR), a import wzrósł o 4,5% do 35336,1 mln zł (8458,1 mln EUR). Obroty zamknęły się dodatnim saldem w wysokości 15151,2 mln zł (3627,2 mln EUR) wobec 13418,6 mln zł (3223,7 mln EUR) przed rokiem. Udział towarów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem zwiększył się z 12,8% w okresie siedmiu miesięcy ub. roku do 12,9%, a w imporcie utrzymał się na takim samym poziomie jak przed rokiem i wyniósł 9,0%. Wzrost eksportu odnotowano w obrotach z krajami rozwiniętymi – o 5,9% (w tym z krajami UE o 6,5%) i krajami rozwijającymi się – o 44,1% (m.in. mleka w proszku i pszenicy), obniżył się natomiast eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej – o 11,6%, głównie owoców świeżych lub suszonych oraz mięsa. Import produktów rolno-spożywczych zwiększył się w obrotach ze wszystkimi grupami krajów: z krajami rozwiniętymi o 3,7% (w tym z krajami UE o 5,7%), z krajami rozwijającymi się – o 3,5%, a z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 28,7%.

Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (wg CN) przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VII 2014							
	eksport				import			
	w mln zł	w mln EUR	I-VII 2013= =100	struktura w %	w mln zł	w mln EUR	I-VII 2013= =100	struktura w %
Produkty rolno-spożywcze	50487,3	12085,3	106,9	100,0	35336,1	8458,1	104,5	100,0
Przetwory spożywcze	22917,0	5486,0	107,7	45,4	13959,2	3341,2	104,6	39,5
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego.	16496,0	3948,5	106,5	32,7	10655,0	2550,3	110,1	30,2
Produkty pochodzenia roślinnego	9764,9	2337,4	105,3	19,3	8980,3	2149,7	99,6	25,4
Oleje i tłuszcze.....	1309,4	313,4	108,9	2,6	1741,6	416,9	97,5	4,9

W obrotach towarami rolno-spożywczymi wg sekcji CN odnotowano wzrost eksportu w ramach wszystkich sekcji towarowych. W imporcie zwiększyły się dostawy zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego oraz przetworów spożywczych.

Eksport **zbóż** w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku zwiększył się o 67,4% i wyniósł 2491,2 tys. ton o wartości 2041,0 mln zł (488,3 mln euro). Na rynki zagraniczne dostarczano głównie pszenicę, kukurydzę i żyto, a największymi odbiorcami zbóż były Niemcy i kraje rozwijające się. Import zbóż wzrósł o 45,2% i wyniósł 756,6 tys. ton o wartości 902,3 mln zł (216,1 mln EUR). Najwięcej sprowadzano pszenicy, jęczmienia i kukurydzy. Dostawy pochodziły głównie ze Słowacji, Ukrainy, Czech, Niemiec i Danii.

W **strukturze rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych** w okresie styczeń–lipiec br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, wzrósł udział towarów przeznaczonych na cele konsumpcyjne (z 20,4% do 21,1%), natomiast obniżył się – towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (z 64,1% do 64,0%) oraz dóbr inwestycyjnych (z 15,5% do 15,0%). Odnotowano wzrost importu w ramach wszystkich kategorii ekonomicznych: towarów konsumpcyjnych – o 8,5%, towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie – o 4,7% i dóbr inwestycyjnych – o 1,4%.

Pieniądz

W końcu sierpnia br. **подаż pieniądza M3¹⁵** wyniosła 1020337,4 mln zł, tj. o 4,2% więcej niż w końcu ub. roku oraz o 1,8% więcej niż przed miesiącem.

Komponenty podaży pieniądza M3 oraz aktywa systemu bankowego^a kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2013		2014			
	VIII	XII	VII	VIII	zmiana w stosunku do	
					VII 2014	XII 2013
w mln zł						
Podaż pieniądza (M3)	949987,6	978908,2	1002137,3	1020337,4	18200,1	41429,2
pieniądz gotówkowy w obiegu.....	114083,1	114403,2	122208,9	125011,6	2802,7	10608,3
depozyty i inne zobowiązania	814275,7	845941,7	863560,3	877940,7	14380,5	31999,0
pozostałe składniki M3	21628,8	18563,3	16368,1	17385,1	1017,0	-1178,2
Aktywa zagraniczne netto	154035,4	142994,5	152863,7	154658,9	1795,2	11664,4
Aktywa krajowe netto	795952,2	835913,7	849273,6	865678,5	16404,9	29764,8
należności	930232,7	937414,1	974892,2	988294,3	13402,1	50880,3
zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego	124281,4	145336,6	140515,8	149110,8	8595,0	3774,2
saldo pozostałych pozycji netto	-258562,0	-246837,0	-266134,4	-271726,7	-5592,3	-24889,7

^a Stan w końcu okresu.

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) w końcu sierpnia br. wyniosły 125011,6 mln zł i zwiększyły się w porównaniu z końcem ub. roku o 9,3%, a w stosunku do lipca br. wzrosły o 2,3%.

Depozyty i inne zobowiązania, stanowiące główną pozycję w strukturze podaży pieniądza M3, w końcu sierpnia br. wynosiły 877940,7 mln zł i wzrosły o 3,8% w stosunku do końca ub. roku. Zwiększyły się depozyty i inne zobowiązania wobec instytucji samorządowych – o 15,4%, funduszy ubezpieczeń społecznych – o 11,1%, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 9,9%, niemonetarnych instytucji finansowych – o 9,4% oraz gospodarstw domowych – o 4,1%. Obniżył się natomiast stan depozytów i innych zobowiązań wobec przedsiębiorstw – o 0,5%.

W stosunku do poprzedniego miesiąca depozyty i inne zobowiązania zwiększyły się o 1,7%, w tym wobec niemonetarnych instytucji finansowych – o 16,1%, przedsiębiorstw – o 2,7%, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 2,3%, instytucji samorządowych – o 1,3% oraz gospodarstw domowych – o 0,4%. Obniżył się natomiast stan depozytów i innych zobowiązań wobec funduszy ubezpieczeń społecznych – o 40,8%.

¹⁵ Opracowano na podstawie danych NBP.

Pozostałe składniki M3 na koniec sierpnia br. wyniosły 17385,1 mln zł. Wartość tej pozycji zmniejszyła się w stosunku do końca ub. roku o 6,3%, a w porównaniu ze stanem na koniec lipca br. zwiększyła się o 6,2%.

Kolejnym czynnikiem wpływającym na stan zasobów pieniądza były **aktywa zagraniczne netto**, które w końcu sierpnia br. wyniosły 154658,9 mln zł. Ich wartość w stosunku do końca ub. roku zwiększyła się o 8,2%, a w porównaniu z końcem lipca br. wzrosła o 1,2%.

Aktywa krajowe netto na koniec sierpnia br. wyniosły 865678,5 mln zł i były wyższe o 3,6% w stosunku do końca ub. roku, a w porównaniu ze stanem na koniec lipca br. zwiększyły się o 1,9%.

Należności, stanowiące największą pozycję w strukturze aktywów krajowych netto, na koniec sierpnia br. ukształtowały się na poziomie 988294,3 mln zł i wzrosły w porównaniu z końcem ub. roku o 5,4%. Zwiększyły się należności od niemonetarnych instytucji finansowych – o 9,0%, przedsiębiorstw – o 8,2%, gospodarstw domowych – o 4,4% oraz instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 2,0%. Zmniejszyły się należności od instytucji samorządowych o 0,7%. W końcu sierpnia br. odnotowano należności od funduszy ubezpieczeń społecznych w wysokości 0,3 mln zł (wobec 0,2 mln w końcu ub. roku).

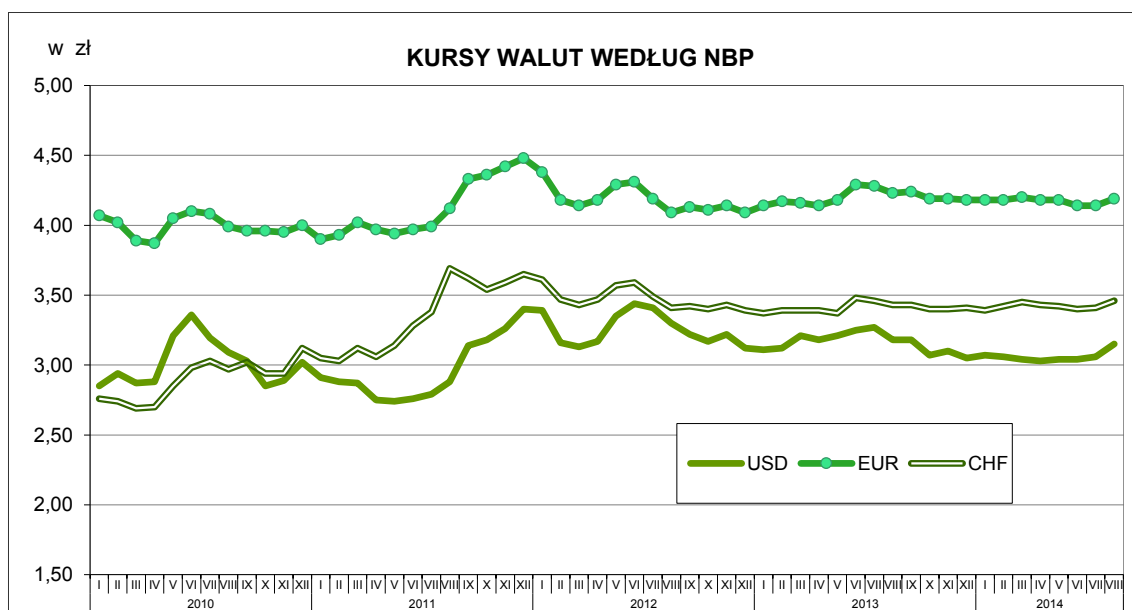
W stosunku do końca lipca br. wartość należności wzrosła o 1,4%. Zwiększyły się należności od niemonetarnych instytucji finansowych – o 4,7%, przedsiębiorstw – o 1,8%, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 1,1%, gospodarstw domowych – o 1,0% oraz instytucji samorządowych – o 0,4%.

Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego wyniosło na koniec sierpnia br. 149110,8 mln zł. Zadłużenie to wzrosło o 2,6% w porównaniu z końcem ub. roku, a w stosunku do stanu na koniec lipca br. zwiększyło się o 6,1%.

Czynnikiem obniżającym stan zasobów pieniądza było ujemne **saldo pozostałych pozycji netto** w kwocie 271726,7 mln zł, które pogłębiło się w relacji do stanu na koniec ub. roku o 24889,7 mln zł oraz w stosunku do miesiąca poprzedniego – o 5592,3 mln zł.

Podstawowe stopy procentowe Narodowego Banku Polskiego w sierpniu br. nie uległy zmianie w stosunku do obowiązujących od 4 lipca ub. roku i wyniosły odpowiednio: stopa lombardowa – 4,00%, stopa redyskonta weksli – 2,75%, stopa referencyjna – 2,50%, stopa depozytowa – 1,00%.

Średni miesięczny **kurs dolara amerykańskiego** w Narodowym Banku Polskim wyniósł w sierpniu br. 314,82 zł/100 USD i był niższy od notowanego w analogicznym miesiącu ub. roku o 0,9%, a w porównaniu ze średnim kursem z grudnia ub. roku zwiększył się o 3,3%. W stosunku do lipca br. kurs dolara wzrósł o 2,9%.

Średni miesięczny **kurs euro** w Narodowym Banku Polskim w sierpniu br. ukształtował się na poziomie 419,32 zł/100 EUR i obniżył się wobec notowanego przed rokiem o 0,9%, a w porównaniu ze średnim kursem z grudnia ub. roku był wyższy o 0,4%. W stosunku do lipca br. kurs euro wzrósł o 1,2%.

Średni miesięczny **kurs franka szwajcarskiego** w Narodowym Banku Polskim w sierpniu br. wyniósł 346,02 zł/100 CHF, tj. o 1,0% więcej niż przed rokiem. W porównaniu z grudniem ub. roku kurs ten był wyższy o 1,5%, a w stosunku do lipca br. – większy o 1,4%.

Budżet państwa

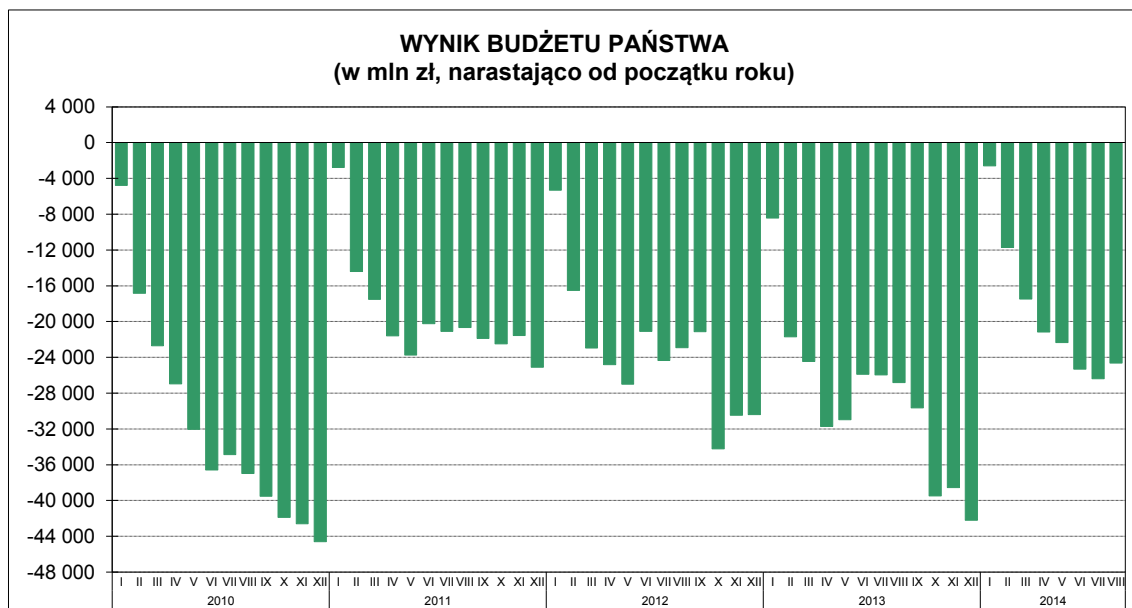
W okresie styczeń–sierpień br. **dochody** budżetu państwa¹⁶ wyniosły 184486,9 mln zł (tj. 66,4% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2014 r.), a **wydatki** 209123,3 mln zł (odpowiednio 64,3%). **Deficyt** ukształtował się na poziomie 24636,4 mln zł, co stanowiło 51,9% planu.

Dochody i wydatki budżetu państwa kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2014 r.	I–VIII 2014		
		wykonanie	realizacja ustawy budżetowej	struktura
		w mln zł		w %
Dochody ogółem	277782,2	184486,9	66,4	100,0
Dochody podatkowe	247980,0	168430,1	67,9	91,3
w tym:				
podatki pośrednie	179030,0	125167,0	69,9	67,8
w tym podatek akcyzowy	62080,0	39957,4	64,4	21,7
podatek dochodowy od osób prawnych	23250,0	15308,9	65,8	8,3
podatek dochodowy od osób fizycznych	43700,0	26965,8	61,7	14,6
Dochody niepodatkowe	28148,1	15569,7	55,3	8,4
w tym wpływy z cła	2003,0	1530,8	76,4	0,8
Środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi	1654,1	487,1	29,4	0,3
Wspólna Polityka Rolna i Rybacka	205,6	81,2	39,5	0,0
fundusze strukturalne i inne	1448,5	405,9	28,0	0,2
Wydatki ogółem	325287,4	209123,3	64,3	100,0
w tym:				
Obługa długu krajowego	24370,0	12720,7	52,2	6,1
Obługa zadłużenia zagranicznego	11800,0	8120,8	68,8	3,9
Rozliczenia z budżetem ogólnym UE z tytułu środków własnych	17765,2	13075,8	73,6	6,3
Dotacje dla:				
Funduszu Emerytalno-Rentowego	16100,5	10471,3	65,0	5,0
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	30362,8	26441,2	87,1	12,6
Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	51206,4	38099,3	74,4	18,2
Deficyt (-) / Nadwyżka (+)	-47505,1	-24636,4	51,9	x
Finansowanie deficytu ^a				
źródła krajowe	25349,6	20420,0	80,6	x
źródła zagraniczne	22547,2	4216,4	18,7	x

^a Obejmuje finansowanie deficytu budżetu państwa i budżetu środków europejskich.

¹⁶ Opracowano na podstawie informacji Ministerstwa Finansów: „Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa za okres styczeń–sierpień 2014 r.”

Dochody zrealizowane w okresie styczeń-sierpień br. były większe niż w analogicznym okresie ub. roku o 2,0%, a realizacja ustawy budżetowej była wyższa o 0,8 p.proc. Wpływy z **podatków pośrednich** wyniosły 125167,0 mln zł (tj. o 9,4% więcej niż w okresie styczeń-sierpień ub. roku), w tym z podatku akcyzowego 39957,4 mln zł (odpowiednio o 3,3% więcej). Ich udział w łącznej kwocie dochodów wyniósł odpowiednio 67,8% i 21,7%.

Wpływy z **podatku dochodowego** od osób prawnych ukształtowały się na poziomie 15308,9 mln zł (o 3,4% więcej niż przed rokiem), a od osób fizycznych – 26965,8 mln zł (odpowiednio o 4,4% więcej). Ich udział w dochodach ogółem wyniósł stosownie 8,3% i 14,6%. Wykonanie dochodów budżetu państwa z tytułu napływu środków z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegających zwrotowi stanowiło 29,4% planu (wobec 45,3% w analogicznym okresie ub. roku).

Wydatki poniesione w okresie styczeń-sierpień br. były o 0,7% większe niż przed rokiem, a realizacja ustawy budżetowej w ich zakresie była wyższa o 0,8 p.proc. Wpłaty subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w porównaniu z okresem styczeń-sierpień ub. roku wzrosły o 0,8% i wyniosły 38099,3 mln zł, tj. 18,2% wydatków ogółem. Wydatki na obsługę długu krajowego i zagranicznego stanowiły 10,0% wydatków ogółem (przed rokiem 12,5%). Wypłacone w okresie styczeń-sierpień br. dotacje dla Funduszu Emerytalno-Rentowego wyniosły 10471,3 mln zł (o 1,5% więcej niż w okresie styczeń-sierpień ub. roku), a dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – 26441,2 mln zł (odpowiednio o 30,6% więcej), co stanowiło stosownie 5,0% i 12,6% wydatków ogółem.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VII 2014		I-VII 2013	
	wykonanie w mln zł	realizacja ustawy budżetowej	struktura	
			w %	
Ogółem wydatki bieżące jednostek budżetowych	32339,9	49,6	100,0	100,0
w tym:				
transport i łączność	1182,2	39,4	3,7	4,5
nauka	214,7	64,3	0,7	0,4
oświata i wychowanie	926,6	58,6	2,9	2,8
szkolnictwo wyższe	15,3	49,5	0,0	0,0
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	111,7	47,9	0,3	0,3
ochrona zdrowia	1398,3	49,9	4,3	4,4
pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	154,1	54,1	0,5	0,5
administracja publiczna	6074,5	58,7	18,8	19,1
urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontrola i ochrony prawa oraz sądownictwa	1034,1	55,5	3,2	3,1
wymiar sprawiedliwości	5640,1	57,1	17,4	17,2
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa ...	6011,5	58,1	18,6	18,7
obrona narodowa	6668,1	46,5	20,6	20,4

W okresie styczeń-lipiec br. **wydatki bieżące jednostek budżetowych** były o 0,1% niższe niż przed rokiem, a ich udział w ogólnej kwocie wydatków budżetu państwa wyniósł 17,1% (wobec 17,6% w analogicznym okresie ub. roku).

*

*

*

Wyniki finansowe ubezpieczycieli

Wyniki finansowe zakładów ubezpieczeń ogółem¹⁷ w I półroczu br. były słabsze niż przed rokiem, na co wpłynęły gorsze wyniki uzyskane przez zakłady ubezpieczeń majątkowych. Wyniki zakładów ubezpieczeń na życie poprawiły się, co było efektem głębszego spadku kosztów niż przychodów w tym dziale.

Przychody i koszty zakładów ubezpieczeń ogółem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ogółem			Dział I ^a			Dział II ^b		
	I-VI 2013	I-VI 2014	I-VI 2013= =100	I-VI 2013	I-VI 2014	I-VI 2013= =100	I-VI 2013	I-VI 2014	I-VI 2013= =100
	mln zł	mln zł		mln zł	mln zł		mln zł	mln zł	
Przychody ogółem.....	35664,6	31865,8	89,3	19142,5	18088,7	94,5	16522,1	13777,1	83,4
w tym:									
Składki przypisane brutto....	29941,5	27722,8	92,6	16055,3	14242,1	88,7	13886,2	13480,7	97,1
Przychody z lokat.....	8633,9	6539,5	75,7	3265,0	3861,9	118,3	5368,9	2677,6	49,9
Koszty ogółem	29048,8	27460,7	94,5	17749,4	16253,0	91,6	11299,4	11207,7	99,2
w tym:									
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	19529,6	17258,1	88,4	12917,6	10515,7	81,4	6612,0	6742,4	102,0
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-993,9	1269,9	x	-1006,4	1240,2	x	12,5	29,7	237,8
Koszty działalności ubezpieczeniowej.....	6228,4	6611,1	106,1	2953,2	3086,1	104,5	3275,2	3525,0	107,6
Koszty działalności lokacyjnej	3283,9	1703,1	51,9	2821,4	1240,5	44,0	462,5	462,6	100,0
Obciążenie wyniku finansowego	584,9	641,2	109,6	286,5	345,0	120,4	298,4	296,2	99,3
Wynik finansowy netto.....	6615,8	4405,1	66,6	1393,1	1835,7	131,8	5222,7	2569,4	49,2
Wynik techniczny	2290,6	2610,0	113,9	1464,3	1722,7	117,6	826,3	887,3	107,4

a Ubezpieczenia na życie. b Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe.

¹⁷ Opracowano na podstawie danych Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego przekazanych w dniu 8 września 2014 r.

Przychody ogółem zakładów ubezpieczeń w I półroczu br. były niższe niż przed rokiem o 10,7%, na co wpłynął spadek wartości **składki przypisanej brutto** (o 7,4% do 27,7 mld zł) oraz **przychodów z działalności lokacyjnej** ogółem (o 24,3% do 6,5 mld zł). Składka przypisana brutto w dziale I (ubezpieczenia na życie) zmniejszyła się o 11,3% do 14,2 mld zł, natomiast w dziale II (pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe) spadła o 2,9% do 13,5 mld zł. **Koszty ogółem** wyniosły 27,5 mld zł i były niższe niż w I półroczu ub. roku o 5,5% (w dziale I spadek wyniósł 8,4%, a w dziale II – 0,8%). **Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto** ogółem w I półroczu br. wyniosły ponad 17,2 mld zł i były niższe niż przed rokiem o 11,6% (w dziale I spadły o 18,6% do 10,5 mld zł, a w dziale II wzrosły o 2,0% do 6,7 mld zł). **Koszty działalności lokacyjnej** obniżyły się o 48,1% i ukształtowały się na poziomie 1,7 mld zł (w dziale I – 1,2 mld zł, a w dziale II – 0,5 mld zł).

Łączny **wynik finansowy netto** zakładów ubezpieczeń wyniósł 4,4 mld zł, tj. był niższy o 33,4% niż w I półroczu ub. roku. Towarzystwa ubezpieczeń w dziale I wypracowały wynik w wysokości 1,8 mld zł, tj. o 31,8% większy niż przed rokiem, natomiast w dziale II wynik był niższy w skali roku o 50,8% i wyniósł 2,6 mld zł.

Wynik techniczny (w ujęciu zagregowanym) ukształtował się na poziomie 2,6 mld zł (tj. wyższym o 13,9% niż w analogicznym okresie ub. roku). Wynik w ubezpieczeniach na życie zwiększył się o 17,6% i wyniósł 1,7 mld zł, a w pozostałych ubezpieczeniach osobowych oraz majątkowych wzrósł o 7,4% do 0,9 mld zł.

Składka przypisana brutto z działalności bezpośredniej w I półroczu br. wyniosła w ubezpieczeniach na życie 14,2 mld zł (spadek o 11,3% w stosunku do analogicznego okresu ub. roku), a w ubezpieczeniach majątkowych 13,2 mld zł (spadek o 2,2%).

W strukturze składki przypisanej brutto z działalności bezpośredniej ogółem składka zakładów działu I stanowiła 51,9%, a zakładów działu II – 48,1%. Dominującą pozycję w strukturze działu I, pod względem wartości zebranej składki brutto, uzyskały ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, w których składka wyniosła 6,1 mld zł oraz ubezpieczenia na życie – 5,5 mld zł. Stanowiły one odpowiednio 42,8% i 38,5% wartości składek przypisanych brutto tego działu. W dziale II największą pozycję (51,1% składek) stanowiły składki brutto zebrane z tytułu polis komunikacyjnych. Ich wartość była o 3,3% niższa niż przed rokiem i wyniosła 6,8 mld zł. Udział ubezpieczeń casco pojazdów lądowych w składkach przypisanych brutto działu II wyniósł 20,4%, a ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej wynikających z posiadania pojazdów lądowych 30,8%. Ich wartość była niższa niż przed rokiem odpowiednio o 0,5% i 5,1%.

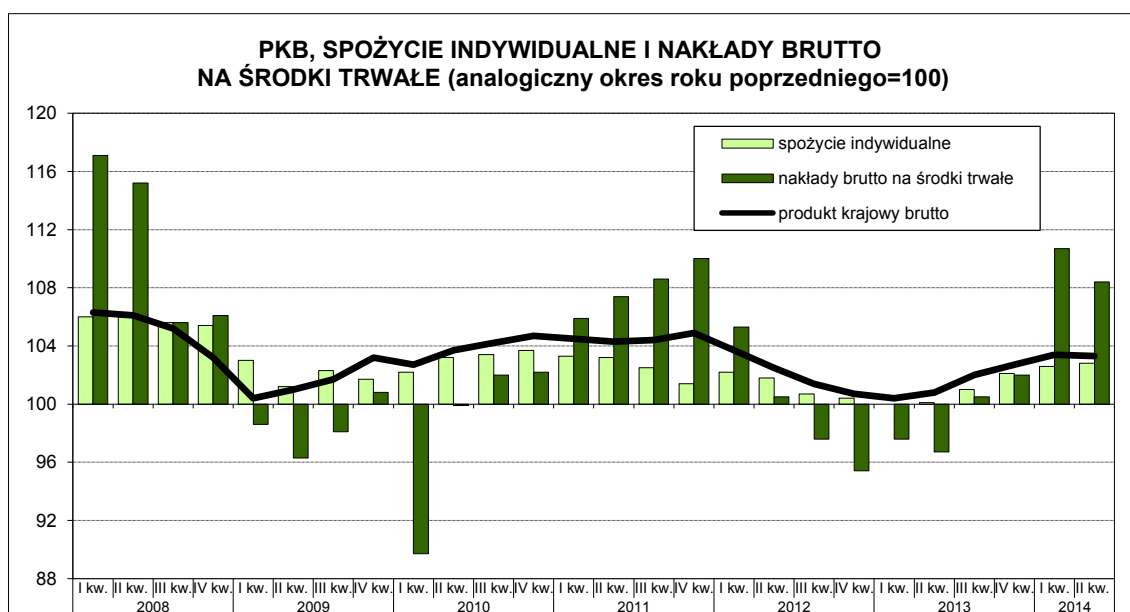
Wartość **odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto z działalności bezpośredniej** w porównaniu z I półroczem ub. roku w ubezpieczeniach na życie spadła o 18,6% do 10,5 mld zł, a w pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych wzrosła o 2,0% do 6,6 mld zł.

Składki przypisane brutto oraz odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w podziale na wybrane rodzaje ubezpieczeń kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Składki przypisane brutto			Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		
	I-VI 2013	I-VI 2014		I-VI 2013	I-VI 2014	
	mln zł	I-VI 2014= =100		mln zł	I-VI 2014= =100	
DZIAŁ I						
Ogółem z działalności bezpośredniej	16043,4	14231,8	88,7	12913,0	10511,5	81,4
Ubezpieczenia na życie	7303,1	5483,7	75,1	8224,6	5974,1	72,6
Ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci	56,7	56,2	99,2	60,3	55,3	91,6
Ubezpieczenia na życie, związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	6271,2	6085,9	97,0	3725,7	3516,0	94,4
Ubezpieczenia rentowe	53,1	57,1	107,4	38,3	38,6	100,9
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe	2359,3	2548,9	108,0	864,1	927,5	107,3
DZIAŁ II						
Ogółem z działalności bezpośredniej	13507,3	13210,8	97,8	6479,8	6611,9	102,0
w tym:						
Ubezpieczenia wypadkowe	548,0	569,3	103,9	146,7	141,1	96,2
Ubezpieczenia chorobowe	303,7	278,0	91,6	82,7	82,1	99,3
Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych	2702,7	2690,1	99,5	1730,7	1746,0	100,9
Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami	1910,5	1699,5	89,0	608,5	545,2	89,6
w tym obowiązkowe budynków w gospodarstwach rolnych	338,2	330,6	97,8	67,7	63,2	93,3
Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych	1216,4	1214,6	99,9	298,9	389,2	130,2
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania pojazdów lądowych	4280,9	4064,3	94,9	2744,2	2877,8	104,9
w tym obowiązkowe OC posiadaczy pojazdów mechanicznych	4172,1	3903,6	93,6	2657,3	2784,6	104,8
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	1106,0	1104,7	99,9	303,7	324,9	107,0

Produkt krajowy brutto

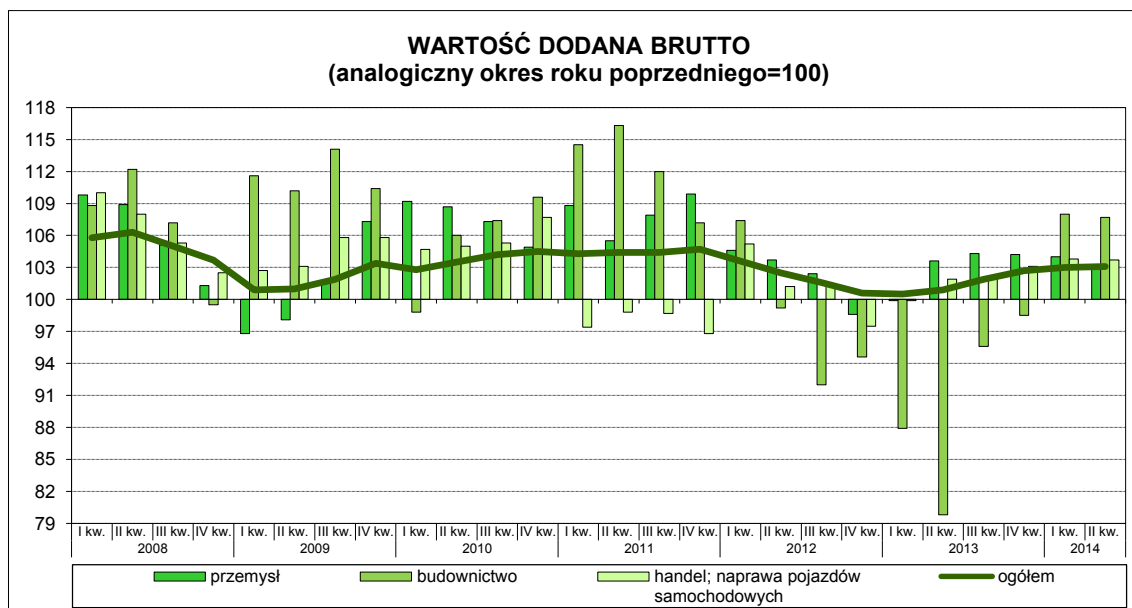
Według wstępnych danych, **produkt krajowy brutto** (w cenach stałych średniorocznych roku poprzedniego) w II kwartale br. wzrósł w skali roku o 3,3%, tj. w nieco mniejszym stopniu niż w I kwartale br. (kiedy zwiększył się o 3,4%). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym (w cenach stałych przy roku odniesienia 2005), produkt krajowy brutto był wyższy niż przed rokiem również o 3,3% (wobec wzrostu o 3,5% w I kwartale br.).

W II kwartale br. obserwowano dalsze umocnienie dodatniego oddziaływania popytu krajowego na tempo wzrostu gospodarczego (do 4,9 p.proc.). W drugim kwartale z kolei pozytywny był wpływ akumulacji (który wyniósł 3,1 p.proc.). Korzystnie wpływał popyt inwestycyjny (1,4 p.proc.) oraz, po raz pierwszy od I kwartału 2012 r., zapasy (1,7 p.proc.). Pozytywne oddziaływanie spożycia ogółem wyniosło 1,8 p.proc. (w tym spożycia indywidualnego 1,7 p.proc., a spożycia publicznego 0,1 p.proc.). Po raz pierwszy od IV kwartału 2010 r. eksport netto oddziaływał niekorzystnie na tempo wzrostu gospodarczego (minus 1,6 p.proc.).

Wzrost **popytu krajowego** w skali roku w II kwartale był szybszy niż w poprzednich okresach i wyniósł 5,1% (wobec odpowiednio 3,0% w I kwartale br.). Było to efektem głównie wysokiego zwiększenia akumulacji brutto (o 19,7%, w tym nakładów brutto na środki trwałe o 8,4%). Spożycie ogółem było o 2,3% wyższe niż w II kwartale ub. roku. Spożycie indywidualne wzrosło o 2,8%, a publiczne o 0,8%. **Stopa inwestycji** w II kwartale br. wyniosła 16,9% (wobec 16,6% przed rokiem).

Eksport w II kwartale br. zwiększył się w skali roku o 5,9% (wobec wzrostu o 7,6% w poprzednim kwartale), a import był wyższy o 9,8% (po wzroście o 6,9%).

Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w II kwartale br. była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku o 3,1% (wobec wzrostu o 3,0% w I kwartale br. oraz o 0,9% przed rokiem). W przemyśle wartość dodana brutto zwiększyła się o 3,2%, a w budownictwie (po głębokim spadku przed rokiem) – o 7,7%. Wzrost notowano także m.in. w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 15,5% wobec spadku przed rokiem), transporcie i gospodarce magazynowej (o 4,3%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 3,7%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 2,0%) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (1,3%). W sekcjach administracja i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, edukacja, opieka zdrowotna i pomoc społeczna łącznie wartość dodana brutto była nieznacznie niższa niż przed rokiem (o 0,1%).

Produkt krajowy brutto niewyrównany sezonowo (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2012		2013		2012				2013				2014	
	w mln zł		w mln zł		kwartaly - w mln zł				kwartaly - w mln zł					
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
Spojycie.....	1 264 806,6	1 289 634,2	320 387,3	314 891,3	313 116,8	316 411,2	323 172,8	319 879,3	320 853,1	325 729,0	332 887,6	327 982,7		
w tym:														
indywidualne.....	967 450,6	981 177,2	248 947,0	242 629,4	243 030,7	232 843,5	250 586,7	243 482,0	247 879,0	239 229,5	259 365,2	250 715,6		
publiczne.....	284 374,0	295 153,0	68 281,0	68 846,0	66 697,0	80 550,0	69 342,0	72 907,0	69 493,0	83 411,0	70 205,0	73 708,0		
Akumulacja brutto.....	326 771,3	306 426,1	53 290,7	73 085,6	76 618,1	123 776,9	48 722,4	62 118,1	73 447,3	122 138,3	51 892,3	73 085,2		
w tym nakłady brutto na środki trwałe.....	306 554,7	301 222,8	45 847,1	69 152,5	72 754,9	118 800,2	44 180,2	65 721,0	72 064,1	119 257,5	48 348,5	70 064,1		
Eksport.....	744 748,2	781 816,4	180 550,9	186 312,2	187 424,1	190 461,0	182 605,4	194 161,3	202 536,4	202 513,3	198 927,3	205 328,2		
Import.....	739 947,6	742 130,9	183 441,7	184 911,0	182 748,2	188 846,7	176 150,4	179 844,9	191 282,8	194 852,8	186 278,5	192 939,2		
Popyt krajowy.....	1 591 577,9	1 596 060,3	373 678,0	387 976,9	389 734,9	440 188,1	371 895,2	381 997,4	394 300,4	447 867,3	384 779,9	401 067,9		
Produkt krajowy brutto.....	1 596 378,5	1 635 745,8	370 787,2	389 378,1	394 410,8	441 802,4	378 350,2	396 313,8	405 554,0	455 527,8	397 428,7	413 456,9		
Wartość dodana brutto.....	1 414 062,0	1 452 499,3	330 473,1	344 381,4	347 325,4	391 882,1	341 469,1	350 371,7	357 326,0	403 332,5	354 488,0	364 615,4		
w tym:														
przemysł.....	348 402,8	359 254,0	88 715,1	76 455,4	78 811,9	104 420,4	92 020,2	79 227,2	80 241,1	107 765,5	96 847,3	82 758,5		
budownictwo.....	106 093,1	94 929,7	16 275,1	28 771,2	29 087,1	31 959,7	14 401,2	22 665,4	27 130,3	30 732,8	15 310,9	24 077,2		
handel; naprawa pojazdów	269 909,2	280 215,3	68 203,2	65 317,4	69 408,7	66 979,9	69 862,8	67 629,1	72 377,5	70 345,9	73 733,3	71 076,2		
samochodowych.....														
transport i gospodarka magazynowa.....	88 333,0	98 423,8	16 354,4	20 581,6	25 957,7	25 439,3	18 524,8	22 466,4	28 394,9	29 037,7	20 889,8	25 002,0		
zakwaterowanie i gastronomia.....	16 925,0	17 585,0	2 931,4	3 838,0	5 069,8	5 085,8	3 093,5	4 037,6	5 225,4	5 228,5	3 231,7	4 173,9		
informacja i komunikacja.....	52 544,2	50 545,8	11 950,5	13 959,4	12 570,6	14 063,7	11 682,0	13 511,5	11 812,7	13 539,6	10 309,2	12 231,3		
działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	64 500,6	62 110,0	15 311,2	17 753,7	15 848,2	15 587,5	14 119,0	15 528,0	17 040,0	15 423,0	16 066,9	18 160,8		
obsługa rynku nieruchomości.....	81 131,7	85 481,2	18 875,9	21 192,1	20 695,6	20 368,1	19 873,3	22 404,7	21 881,7	21 321,5	20 257,9	23 576,5		
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca.....														
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	99 656,1	104 937,9	22 233,4	28 577,7	24 184,7	24 660,3	23 568,9	30 215,8	25 453,0	25 700,2	24 894,6	31 530,1		
	188 780,7	199 382,6	50 174,5	42 438,8	43 983,8	52 183,6	54 079,5	46 274,0	46 007,4	53 021,7	52 320,1	45 278,2		

Dynamika realna produktu krajowego brutto niewyrównanego sezonowo^a

Wyszczególnienie	2012		2012				2013				2014	
	rok poprzedni=100	2012	kwartaly - analogiczny okres roku poprzedniego=100				2013				I	II
			I	II	III	IV	I	II	III	IV		
Spożycie.....	101,0	101,2	101,4	101,5	100,8	100,4	100,0	101,2	101,4	102,4	102,2	102,3
w tym:												
indywidualne.....	101,3	100,8	102,2	101,8	100,7	100,4	100,0	100,1	101,0	102,1	102,6	102,8
publiczne.....	100,2	102,8	98,6	100,4	101,2	100,6	100,1	105,0	103,0	103,1	100,7	100,8
Akumulacja brutto.....	96,0	95,3	108,9	93,1	94,1	94,0	93,0	86,5	97,1	100,2	108,5	119,7
w tym nakłady brutto na												
środki trwałe.....	98,4	99,8	105,3	100,5	97,6	95,4	97,6	96,7	100,5	102,0	110,7	108,4
Eksport.....	103,9	104,6	105,4	104,3	102,1	103,9	101,2	103,3	107,2	106,4	107,6	105,9
Import.....	99,3	101,2	102,7	98,4	97,8	98,6	98,4	98,2	104,2	104,2	106,9	109,8
Popyt krajowy.....	99,9	100,0	102,4	99,7	99,4	98,5	99,0	98,4	100,6	101,8	103,0	105,1
Produkt krajowy brutto.....	102,0	101,6	103,7	102,5	101,4	100,7	100,4	100,8	102,0	102,7	103,4	103,3
Wartość dodana brutto.....	102,0	101,5	103,6	102,5	101,6	100,6	100,5	100,9	101,9	102,7	103,0	103,1
w tym:												
przemysł.....	102,0	103,0	104,6	103,7	102,4	98,6	99,9	103,6	104,3	104,2	104,0	103,2
budownictwo.....	96,8	91,0	107,4	99,2	92,0	94,6	87,9	79,8	95,6	98,5	108,0	107,7
handel; naprawa pojazdów												
samochodowych.....	101,3	101,7	105,2	101,2	101,4	97,5	99,9	101,9	102,0	103,1	103,8	103,7
transport i gospodarka												
magazynowa.....	111,3	104,5	110,6	115,9	112,7	106,8	105,1	102,4	102,4	108,2	103,7	104,3
zakwaterowanie												
i gastronomia.....	101,4	101,8	101,6	101,9	101,8	100,6	101,9	102,1	101,4	102,0	101,7	102,0
informacja i komunikacja.....	110,2	103,6	108,9	111,9	110,8	109,2	103,8	106,0	102,4	102,3	101,1	100,2
działalność finansowa												
i ubezpieczeniowa.....	104,2	100,2	98,3	99,5	97,0	128,8	97,4	95,8	103,0	105,3	116,0	115,5
obsługa rynku nieruchomości..	101,7	102,7	102,5	101,9	101,6	100,8	103,3	103,6	102,3	101,8	100,2	101,3
działalność profesjonalna,												
naukowa i techniczna;												
administracyjne												
i działalność wspierająca.....	104,2	102,4	104,7	104,4	104,3	103,5	101,0	103,5	102,5	102,5	101,4	101,3
administracja publiczna												
i obrona narodowa;												
obowiązkowe												
zabezpieczenia społeczne;												
edukacja; opieka zdrowotna												
i pomoc społeczna.....	100,3	102,6	99,4	100,1	101,0	101,0	103,4	104,9	101,6	100,9	99,2	99,9

^a Ceny stałe średnioroczne roku poprzedniego.

Dynamika realna produktu krajowego brutto wyrównanego sezonowo^a

Wyszczególnienie	2012				2013				2014	
	kwartaly – okres poprzedni=100									
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
Spożycie	100,4	99,9	100,3	100,0	100,3	100,6	100,3	100,9	100,4	100,6
w tym:										
indywidualne	100,2	100,4	99,9	100,0	100,3	100,2	100,6	100,7	100,6	100,7
publiczne	100,0	99,4	101,4	100,2	100,7	101,6	99,6	101,0	99,8	100,7
Akumulacja brutto	98,7	97,4	96,7	98,6	98,1	96,7	104,8	102,5	104,6	104,8
w tym nakłady brutto na środki trwałe	97,7	99,5	98,4	99,4	99,5	100,7	101,8	101,8	103,3	102,3
Eksport	100,2	102,4	100,2	100,5	101,0	101,9	103,1	100,9	102,3	98,3
Import	98,5	101,5	98,5	100,1	102,7	96,9	104,1	101,4	103,5	100,2
Popyt krajowy	100,0	99,4	99,4	99,8	100,0	99,7	100,9	101,0	101,2	101,8
Produkt krajowy brutto	100,4	100,0	100,2	100,2	100,1	100,8	100,8	100,7	101,1	100,6
Wartość dodana brutto	100,0	100,3	100,3	100,3	100,0	100,9	100,8	100,8	101,1	100,4
w tym:										
przemysł	99,9	97,9	101,3	100,7	99,5	103,3	101,0	100,2	102,2	99,7
budownictwo	99,4	100,2	93,1	98,6	94,6	98,7	103,6	100,3	104,1	100,1
handel; naprawa pojazdów samochodowych	99,6	99,0	100,8	99,4	100,7	100,9	101,5	99,6	101,4	101,3
transport i gospodarka magazynowa	102,0	104,4	102,4	100,1	100,7	101,0	101,8	102,1	100,9	100,7
zakwaterowanie i gastronomia	100,1	100,1	100,9	101,3	99,9	100,8	100,3	100,5	100,5	100,6
informacja i komunikacja	103,8	102,0	100,1	100,5	101,2	102,6	99,0	101,8	97,1	99,9
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	123,6	107,6	97,2	109,2	92,2	98,4	100,4	110,3	96,1	101,4
obsługa rynku nieruchomości	99,3	101,1	100,9	100,0	101,1	101,0	100,0	100,7	100,1	100,5
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca	100,9	101,0	100,9	100,7	99,7	101,9	99,5	100,6	100,7	100,2
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna	99,4	101,0	100,5	100,9	100,6	100,7	99,4	100,4	100,1	100,5

^a Ceny stałe przy roku odniesienia 2005.

Dynamika realna produktu krajowego brutto wyrównanego sezonowo^α

Wyszczególnienie	2012				2013				2014	
	kwartały – analogiczny okres roku poprzedniego=100									
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
Spożycie.....	101,4	100,9	101,0	100,6	100,5	101,2	101,2	102,1	102,2	102,1
w tym										
indywidualne	101,5	101,3	100,7	100,6	100,6	100,4	101,1	101,8	102,1	102,6
publiczne	99,1	98,9	101,6	101,0	101,7	104,0	102,1	102,9	102,0	101,0
Akumulacja brutto.....	104,1	95,9	92,5	91,7	91,1	90,5	98,0	101,9	108,7	117,7
w tym nakłady brutto na środki trwałe	102,2	99,5	96,4	95,1	96,8	98,0	101,3	103,8	107,8	109,4
Eksport.....	102,3	104,5	103,3	103,3	104,1	103,5	106,5	106,9	108,4	104,6
Import.....	98,0	98,9	97,7	98,6	102,8	98,1	103,7	105,0	105,8	109,5
Popyt krajowy.....	102,3	100,2	99,3	98,7	98,6	98,9	100,4	101,6	102,9	105,1
Produkt krajowy brutto.....	103,7	102,3	101,7	100,8	100,5	101,3	102,0	102,5	103,5	103,3
Wartość dodana brutto	103,8	102,3	101,5	100,9	100,9	101,5	101,9	102,5	103,6	103,1
w tym:										
przemysł.....	107,6	101,4	102,5	99,8	99,4	104,9	104,6	104,1	106,9	103,2
budownictwo	104,2	101,0	91,3	91,4	87,0	85,7	95,3	97,0	106,8	108,3
handel; naprawa pojazdów samochodowych	104,7	100,9	100,8	98,8	99,8	101,8	102,5	102,7	103,4	103,8
transport i gospodarka magazynowa.....	108,0	112,0	112,7	109,2	107,8	104,3	103,6	105,6	105,9	105,6
zakwaterowanie i gastronomia.....	102,5	102,4	101,2	102,5	102,3	102,9	102,3	101,5	102,1	101,9
informacja i komunikacja.....	110,7	112,9	108,3	106,6	103,9	104,5	103,3	104,6	100,4	97,8
działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	93,5	94,6	97,3	141,0	105,2	96,2	99,4	100,4	104,7	107,9
obsługa rynku nieruchomości.....	102,2	103,2	101,9	101,3	103,0	102,9	102,1	102,8	101,9	101,4
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca.....	106,1	106,0	104,2	103,6	102,3	103,2	101,9	101,7	102,7	101,0
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	100,5	101,3	101,5	101,7	103,0	102,7	101,6	101,1	100,6	100,4

^α Ceny stałe przy roku odniesienia 2005.

Skala wpływu poszczególnych kategorii na wzrost realny produktu krajowego brutto^a (w p.proc.)

Wyszczególnienie	2012		2013		2014											
					kwartały											
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II		
Popyt krajowy	-0,1	0,0	0,0	0,0	2,5	-0,3	-0,6	-1,6	-1,1	-1,5	0,5	1,7	2,9	4,9		
Spożycie	0,8	1,0	1,0	1,3	1,2	1,2	0,6	0,3	0,0	0,9	1,1	1,7	1,8	1,8		
w tym indywidualne	0,8	0,5	0,5	1,5	1,1	1,1	0,4	0,2	0,0	0,1	0,6	1,1	1,7	1,7		
Akumulacja brutto	-0,9	-1,0	-1,0	1,2	-1,5	-1,2	-1,2	-1,9	-1,1	-2,4	-0,6	0,0	1,1	3,1		
w tym:																
nakłady brutto na środki trwałe	-0,3	0,0	0,0	0,6	0,1	-0,4	-1,4	-0,3	-0,3	-0,6	0,1	0,5	1,2	1,4		
przyrost rzeczowych środków obrotowych	-0,6	-1,0	-1,0	0,6	-1,6	-0,8	-0,5	-0,8	-0,8	-1,8	-0,7	-0,5	-0,1	1,7		
Saldo obrotów z zagranicą	2,1	1,6	1,6	1,2	2,8	2,0	2,3	1,5	1,5	2,3	1,5	1,0	0,5	-1,6		
Produkt krajowy brutto	2,0	1,6	1,6	3,7	2,5	1,4	0,7	0,4	0,4	0,8	2,0	2,7	3,4	3,3		
Wartość dodana brutto	1,7	1,4	1,4	3,2	2,2	1,3	0,6	0,5	0,5	0,7	1,6	2,3	2,7	2,7		

^a Ceny stałe średnioroczne roku poprzedniego.

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

Wyszczególnienie a - 2013 b - 2014	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ¹ w tys. osób	5507	5497	5489	5478	5479	5488	5489	5494	5495	5500	5501	5491
a	5506	5508	5515	5515	5515	5526	5531	5535				
Bezrobotni zarejestrowani (w tys. osób; stan w końcu okresu)	2296	2337	2315	2256	2176	2109	2093	2083	2083	2075	2116	2158
a	2261	2256	2182	2079	1987	1913	1879	1853				
b	14,2	14,4	14,3	14,0	13,6	13,2	13,1	13,0	13,0	13,0	13,2	13,4
Stopa bezrobocia (w %; stan w końcu okresu)	13,9	13,9	13,5	13,0	12,5	12,0	11,8	11,7				
a	3680,30	3709,99	3832,81	3830,89	3699,67	3808,63	3830,07	3760,45	3770,91	3834,17	3897,88	4221,50
b	3805,28	3856,56	4017,75	3976,80	3878,31	3943,01	3964,91	3893,23				
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ (w zł)	89,5	100,8	103,3	99,9	96,6	102,9	100,6	98,2	100,3	101,7	101,7	108,3
a	90,1	101,3	104,2	99,0	97,5	101,7	100,6	98,2				
b	100,4	104,0	101,6	103,0	102,3	101,4	103,5	102,0	103,6	103,1	103,1	102,7
a	103,4	104,0	104,8	103,8	104,8	103,5	103,5	103,5				
b												
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹	98,7	102,8	100,6	102,2	101,8	101,1	102,4	100,9	102,6	102,3	102,5	102,1
a	103,0	103,3	104,2	103,5	104,6	103,2	103,6	103,7				
b												
Przeciętna miesięczna emerytura i renta realna brutto: z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych												
a	104,1	104,0	104,3	104,5	104,6	104,9	103,9	104,1	104,0	104,4	104,4	104,8
b	103,9	104,3	102,1	103,2	103,6	103,4	104,2	103,7				
rolników indywidualnych												
a	106,7	107,2	104,7	104,8	105,3	105,5	104,3	104,5	104,4	104,7	105,0	105,0
b	103,7	103,8	100,8	101,0	101,2	101,3	101,7	101,9				
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych: poprzedni miesiąc=100	100,1	100,0	100,2	100,4	99,9	100,0	100,3	99,7	100,1	100,2	99,8	100,1
a	100,1	100,1	100,1	100,0	99,9	100,0	99,8	99,6				
b	101,7	101,3	101,0	100,8	100,5	100,2	101,1	101,1	101,0	100,8	100,6	100,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	100,5	100,7	100,7	100,3	100,2	100,3	99,8	99,7				
a	100,1	100,0	100,2	100,6	100,5	100,5	100,8	100,5	100,5	100,7	100,5	100,7
b	100,1	100,2	100,3	100,2	100,1	100,1	99,9	99,5				
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu: poprzedni miesiąc=100	100,0	100,3	99,7	99,3	100,1	100,7	100,2	99,7	100,1	99,3	99,7	99,9
a	100,0	99,9	99,8	99,8	99,8	99,9	99,9	100,3				
b	98,8	99,7	99,3	97,9	97,5	98,7	99,2	98,9	98,6	98,6	98,5	99,0
a	99,0	98,6	98,7	99,3	99,0	98,2	97,9	98,5				
b												
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej: poprzedni miesiąc=100	99,8	99,8	99,8	99,9	99,8	99,9	99,9	99,8	99,9	99,9	99,9	99,9
a	99,8	99,8	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0				
b	98,6	98,4	98,2	98,1	98,0	98,0	98,1	98,1	98,2	98,2	98,3	98,3
a	98,3	98,4	98,5	98,5	98,6	98,7	98,8	99,1	98,2	98,2	98,3	98,3
b												

¹Dotyczy podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wyszczególnienie												
a - 2013												
b - 2014												
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (ceny state ²):												
poprzedni miesiąc=100	105,5	97,2	109,3	97,8	99,3	102,6	101,5	95,6	109,7	106,1	93,8	90,4
a												
b	103,0	98,2	109,4	97,8	98,3	100,0	102,1	91,5				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100												
a	100,4	97,9	97,1	102,8	98,2	102,8	106,3	102,2	106,3	104,6	102,9	106,7
b	104,2	105,3	105,5	105,5	104,4	101,8	102,4	98,1				
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (ceny state ²):												
poprzedni miesiąc=100	39,7	99,7	120,9	107,9	116,3	119,1	107,8	99,2	109,4	114,3	91,1	121,5
a												
b	36,0	118,7	124,2	103,2	114,0	116,8	100,9	94,6				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100												
a	83,9	88,6	81,5	76,9	72,5	81,7	94,8	88,9	95,2	96,8	97,1	105,8
b	96,1	114,4	117,4	112,2	110,0	108,0	101,1	96,4				
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)												
a	14059	24999	37155	47771	57480	67962	80918	91380	102102	116540	129128	145136
b	12566	24999	35601	47260	56154	66457	78897	88699				
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (ceny state ²):												
poprzedni miesiąc=100	79,6	97,4	116,5	97,0	101,9	101,6	103,8	99,8	98,9	103,3	94,2	117,1
a												
b	78,7	99,5	112,5	102,3	97,5	99,2	105,2	99,6				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100												
a	102,4	98,7	100,0	100,1	101,2	102,6	104,3	103,5	104,1	103,7	104,2	105,9
b	104,8	107,0	103,3	108,9	104,3	101,8	103,1	102,8				
Wynik budżetu państwa - od początku roku (w mln zł)												
a	-8440,9	-21684,6	-24452,7	-31717,0	-30951,2	-25873,7	-25949,6	-26811,1	-29643,4	-39481,2	-38569,1	-42194,1
b	-2601,1	-11718,2	-17491,0	-21179,9	-22362,6	-25298,6	-26403,2	-24636,4				
Średnie kursy walut w zł - NBP:												
100 dolarów USA	311,45	311,97	320,58	318,25	321,49	325,12	326,88	317,67	317,50	307,04	309,98	304,81
a												
b	306,50	306,13	303,78	302,93	304,15	304,25	305,98	314,82				
100 euro	413,69	417,34	415,81	414,09	417,59	428,65	427,56	422,95	423,76	419,08	418,82	417,57
a												
b	417,76	417,86	419,72	418,41	417,90	413,69	414,47	419,32				
100 franków szwajcarskich	336,79	339,24	339,08	339,46	336,53	347,75	345,82	342,76	343,49	340,33	339,96	340,88
a												
b	339,35	342,05	344,71	343,17	342,44	339,65	341,14	346,02				
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł:												
eksport	50197,9	51233,0	52865,1	54595,6	51014,3	54495,8	55546,9	52051,9	59090,6	61895,0	56863,8	48028,9
a												
b	55291,8	53587,6	58011,3	58128,4	55828,2	55676,6	55579,6					
import	51777,2	50757,1	56339,0	53298,0	52109,8	53463,5	56547,3	52500,3	57405,5	62871,1	58468,3	50561,1
a												
b	55452,1	54067,9	58415,6	57124,6	57569,7	55262,6	54935,6					
saldo	-1579,3	475,9	-3473,9	1297,6	-1095,5	1032,3	-1000,4	-448,4	1685,1	-976,1	-1604,5	-2532,2
a												
b	-160,3	-480,3	-404,3	1003,8	-1741,3	414,0	644,0					

¹ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Średnie ceny bieżące z 2010 r. ³ Ceny bieżące z okresu poprzedzającego okres badany. ⁴ W 2014 r. - dane wstępne.

(dok.)

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

A. Unia Europejska	PKB		Handel zagraniczny		Zharmonizowana stopa bezrobocia ^a		Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych		Produkcja przemysłowa ^b			Produkcja w budownictwie ^b						
	2013	I kw. ^a 2014	II kw. ^a 2014	eksport	import	saldo	I-VI 2013	2014		VII 2013	2014		VII 2013	2014				
								zmiana w % w skali roku	w mld euro		VI	VII		VI	VII	VI	VII	
	zmiana w % w skali roku		w mld euro		w %		zmiana w % w skali roku		zmiana w % w skali roku			zmiana w % w skali roku						
Wyszczególnienie	0,1	1,4	1,2	.	.	.	10,9	10,2	10,2	1,5	0,5	0,5	-1,4	0,8	2,0	-0,7	0,3	0,6
UE-28	-0,4	1,0	0,7	.	.	.	11,9	11,5	11,5	1,3	0,4	0,4	-1,9	0,2	2,2	-1,8	-1,1	0,4
Austria	0,3	0,8	0,9	1,4	-1,9	-2,1	4,9	5,0	4,9	2,0	1,7	1,5	0,7	3,1	.	-0,1	-1,8	.
Belgia	0,2	1,2	1,0	0,4	-1,9	3,1	8,5	8,5	8,5	1,1	0,6	0,4	4,0	1,6	.	-1,2	-4,2	.
Bułgaria	0,9	1,2	1,6	-3,2	-0,4	-1,8	12,9	11,6	11,5	-0,7	-1,1	-1,0	-0,6	0,9	-0,2	-7,2	5,7	2,9
Chorwacja	-0,9	-0,6 ^c	-0,8 ^c	11,6	1,1	-3,5	18,1	16,3	16,2	2,4	0,5	0,3	-4,0	-1,7	1,4	-4,6 ^d	-6,7 ^e	-7,3 ^f
Cypr	-5,4	-3,9	-2,5	-5,8	4,5	-1,6	16,1	15,0	14,9	0,1	0,9	0,8	-13,4	-3,0	.	-34,6 ^g	-9,6 ^h	.
Czechy	-0,9	2,9	2,7	8,5	7,0	8,8	7,4	6,0	6,0	1,2	0,6	0,7	-2,7	5,7	6,0	-1,3	4,4	-5,2
Dania	0,4	1,3	0,0	1,1	2,6	4,3	7,0	6,5	6,6	0,1	0,5	0,3	-1,5	3,8	-6,4	-2,0	-5,0	.
Estonia	2,2	0,4	2,8	-6,2	-3,7	-0,8	8,1	7,3	.	3,6	0,0	-0,2	7,6	1,3	2,3	0,4 ^d	-3,4 ^e	-4,0 ^f
Finlandia	-1,4	-0,2 ^h	-0,1 ^h	-1,0	-0,1	-0,7	8,1	8,6	8,7	2,0	1,0	1,2	-3,0	-1,2	-2,7	3,3	2,4	.
Francja	0,2	0,8 ^h	0,1 ^h	-1,2	-1,6	-36,9	10,3	10,2	10,3	1,0	0,6	0,5	-1,6	0,1	0,1	-1,8	0,2	-2,4
Grecja	-3,9	-1,1 ^c	-0,3 ^c	-4,6	1,3	-10,6	27,8	27,0	.	-1,0	-0,8	-0,2	-7,3	-5,7	-2,3	-16,8 ^d	-6,0 ^e	23,4 ^f
Hiszpania	-1,2	0,5	1,2	-0,2	4,4	-11,9	-6,1	26,2	24,6	1,6	-0,4	-0,5	-1,6	0,4	0,7	7,6	6,9	11,6
Holandia	-0,8	0,0 ^h	0,9 ^h	-0,9	-0,6	31,1	7,0	6,8	6,7	2,8	0,3	0,4	-2,2	-1,4	1,8	-5,0	-3,4	0,3
Irlandia	-0,3	5,1 ^h	.	2,2	7,2	17,6	18,5	13,1	11,6	0,0	0,5	0,6	-2,3	3,8	17,6	14,3 ^d	7,8 ^e	10,4 ^f
Litwa	3,3	3,1	3,1	-3,6	-0,1	-1,0	11,6	11,4	11,5	0,5	0,5	0,3	2,5	3,4	2,3	8,0 ^d	33,1 ^e	17,9 ^f
Luksemburg	2,1	3,8	.	6,0	-8,0	-2,2	5,9	6,2	6,3	1,7	1,2	0,7	-6,3	8,1	7,2	-4,6	-4,8	.
Łotwa	4,1	2,3	3,5	-0,4	-2,7	-1,1	11,8 ^g	11,4 ^e	10,8 ^f	-0,1	0,6	0,8	2,5	-2,0	-1,5	5,3 ^d	24,6 ^e	15,8 ^f
Malta	2,9	3,8	2,7	-26,4	-10,2	-1,0	6,3	5,7	5,7	0,7	0,6	0,8	-14,3	-1,1	-0,4	-3,5 ^d	0,4 ^e	0,6 ^f
Niemcy	0,4	2,2 ^h	1,3 ^h	2,5	2,5	100,7	98,1	5,3	5,0	4,9	1,6	0,8	-1,7	-0,3	3,0	0,9	-1,2	-1,2
Polska	1,6	3,5	3,3	8,0	7,1	-0,3	10,4	9,1	9,0	0,9	0,0	-0,1	4,1	1,8	2,3	-6,5	7,9	1,0
Portugalia	-1,4	1,3	0,8	0,4	3,8	-5,0	-4,0	16,3	14,1	14,0	0,2	-0,7	-1,1	-3,6	0,2	3,6	-14,9	-8,8
Rumunia	3,5	3,9 ^c	1,2 ^c	7,8	8,2	-2,8	2,5	7,3	7,1	7,0	2,6	1,5	1,3	9,1	9,9	5,1	15,2	-19,7
Słowacja	0,9	2,2	2,4	2,4	3,8	1,9	2,2	14,3	13,8	1,4	-0,2	-0,2	3,2	7,6	4,4	-6,0	-5,0	-6,1
Słowenia	-1,1	1,9 ^h	2,8 ^h	5,1	0,7	0,8	10,0	10,1	9,8	2,2	0,3	0,0	-1,7	5,0	9,2	1,7	29,6	24,8
Szwecja	1,6	1,8	1,9	-2,5	-0,7	2,5	3,8	8,0	7,8	0,8	0,4	0,2	-3,4	-0,4	-5,0	3,0	5,2	4,9
Węgry	1,1	3,3	3,7	2,6	4,5	2,5	3,1	10,2	8,1	1,6	0,5	0,3	2,8	11,3	12,3	2,7	9,8	17,5
Wielka Brytania	1,7	3,0	3,1	-11,5	1,6	-60,2	7,7	6,2	.	2,7	1,6	1,5	-1,2	1,5	2,2	4,0	5,0	3,1
Włochy	-1,9	-0,4	-0,2	1,3	-1,7	17,3	11,8	12,1	12,3	1,2	0,0	-0,2	-3,8	0,3	-1,8	-10,8	-9,0	-10,2

a Dane wyrównane sezonowo; według metodologii ESA 1995. b Dane wyrównane dniami roboczymi. c Dane niewyrównane sezonowo. d II kw. 2013 r. e I kw. 2014 r. f II kw. 2014 r. g I kw. 2013 r. h Dane według metodologii ESA 2010.

B. OECD i wybrane kraje świata

Wyszczególnienie	PKB ^a			Handel zagraniczny		Zharmonizowana stopa bezrobocia ^c		Wskaźnik cen konsumpcyjnych (CPI)		Produkcja przemysłowa ^a			Produkcja w budownictwie ^a					
	I kw. 2014	II kw. 2014	III kw. 2014	eksport	import	saldo	VII 2013	2014	VIII 2013	2014	VII 2013	2014	VII 2013	2014	VI	VII		
	2013	2014	2014	I-VI 2014			VII 2013	VI	VII	2014		VI	VII	VI	VII			
	zmiana w % w skali roku			w mld USD			w %		zmiana w % w skali roku									
OECD	1,4	2,0	1,9	.	.	-312,2	7,9	7,3	7,4	1,7	1,9	.	0,3	2,4	.	2,2	5,4	
w tym:																		
Australia	2,4	3,4	3,1	-0,4	-0,8	10,1	5,6	6,0	6,4	2,4 ^b	2,9 ^c	3,0 ^d	5,3 ^b	5,4 ^c	4,7 ^d	-1,5 ^b	7,0 ^c	6,7 ^d
Chile.....	4,1	1,9	2,1	0,0	-8,7	3,8	5,5	6,2	.	2,2	4,7	4,8	3,6	-1,9	-4,5	-10,7	8,5	-0,2
Islandia	3,3	-1,7	.	-3,2	10,5	-0,2	4,9	5,2	4,4	4,4	2,4	.	-2,6 ^e	-3,0 ^c	.	18,6 ^e	12,2 ^c	.
Izrael.....	3,4	3,2	2,2	2,4	2,8	-6,3	6,1	6,5	6,2	1,4	0,3	0,0	-3,4	-1,0	.	.	.	.
Japonia.....	1,5	2,7	0,0	-3,3	2,3	-70,9	3,9	3,7	3,8	0,9	3,4	.	0,2	1,6	.	.	.	.
Kanada	2,0	2,1	2,5	1,8	-0,9	4,2	7,2	7,1	7,0	1,1	2,1	.	0,6	5,3	.	0,9	3,2	.
Korea Południowa	3,0	4,0	3,5	2,4	2,8	21,1	3,2	3,6	3,4	1,5	1,6	1,4	-0,2	1,8	3,5	.	.	.
Meksyk	1,1	0,7	2,7	4,5	3,6	-3,5	4,8	4,9	5,2	3,5	4,1	4,1	.	.	.	-6,7	2,1	.
Norwegia	0,6	1,8	1,8	-3,3	0,3	29,3	3,6	3,3	.	3,2	2,2	2,1	0,9	1,9	.	.	.	.
Nowa Zelandia	2,8	3,8	3,9	17,0	10,5	0,7	6,4 ^b	5,9 ^c	5,6 ^d	0,7 ^b	1,5 ^c	1,6 ^d	1,5 ^e	3,4 ^c	.	18,2 ^e	15,3 ^c	.
Stany Zjednoczone	2,2	1,9	2,5	2,6	3,3	-371,6	7,3	6,1	6,2	1,5	2,0	1,7	1,8	4,3	5,0	5,4	7,4	8,7
Szwajcaria.....	1,9	1,7	1,1	8,3	6,3	16,4	4,2 ^b	4,8 ^c	4,4 ^d	0,0	0,0	0,1	-1,1 ^b	.	.	0,5 ^e	8,1 ^c	.
Turcja	4,1	4,7	2,5	.	.	-51,9	9,0	.	.	8,2	9,3	9,5	3,8	1,1	.	.	.	.
Brazylia	2,5	1,8	-0,8	-3,1	-3,0	0,5	5,5	.	.	6,1	6,5	6,5	1,2	-7,6	-3,4	.	.	.
Chiny	7,7	7,4	7,5	-0,2	2,0	129,1	150,7	.	.	2,6	2,3	2,2	.	.	.	.	.	.
Indie	4,7	5,8	5,9	2,5	-10,2	-64,0	-93,0	.	.	10,7	7,2	.	2,1	3,8	0,5	.	.	.
Rep. Pd. Afryki	1,9	1,8	1,1	-6,6	-3,3	-9,2	25,0 ^b	24,8 ^c	.	6,4	6,6	6,4	.	.	.	28,6	-18,7	.
Rosja	1,3	0,7	.	0,8	-6,2	97,2	84,3	5,6 ^b	5,2 ^d	6,5	7,4	7,6	0,7	0,6	1,5	.	.	.

^a Dane wyrównane sezonowo. ^b II kw. 2013 r. c I kw. 2014 r. d II kw. 2014 r. e I kw. 2013 r.

Uwaga do części B: przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego w oparciu o dane zawarte w bazie OECD dokonano w Departamencie Analiz i Opracowań Zbiorczych GUS.

Źródło: EUROSTAT, OECD, GUS — dane pobrano w dn. 19.09.2014 r.